PROGRAM STUDIÓW

KIERUNEK *PIELĘGNIARSTWO*
STUDIA II STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY

2026

Spis treści

1. Ogólna charakterystyka studiów 3
2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK ...4
3. Harmonogram realizacji programu studiów 36
4. Sylabusy....41
SEMESTR 1 45
SEMESTR 2 103
SEMESTR 3 138
SEMESTR 4 193
5. Praktyki zawodowe 222
6. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia 223
7. Wymogi związane z ukończeniem studiów 223

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa instytutu realizującego program	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	
Forma studiów	studia stacjonarne
Liczba semestrów	**4**
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	**120**
Język studiów/egzaminów	**polski**
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	**magister pielęgniarstwa**
Łączna liczba godzin zajęć na studiach	**1300**
Wymiar praktyk zawodowych (godziny)	**200**
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	**10 ECTS**
Łączną liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w **ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia**	**120 ECTS**
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w **ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych**, **nie mniejszą niż 5 punktów ECTS** – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	**19 ECTS**
Ilość punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru przez studenta	**6 ECTS**
Określenie dyscyplin oraz procentowego udziału liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin przyporządkowanej dla kierunku	**Nauki o zdrowiu: 92%** -dyscyplina wiodąca **Nauki medyczne: 8%**
Liczba punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć kształcących umiejętności praktyczne	**64 ECTS**
W przypadku studiów I stopnia – łączna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – **studia stacjonarne**	

***20% ogólnej liczby punktów ECTS** może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Dz. U. 2024 r., poz. 1514).

2. Tabela efektów uczenia się z odniesieniem do charakterystyk drugiego stopnia PRK

Program studiów – PIELĘGNIARSTWO II STOPNIA - cykl kształcenia 2026-2028 -kierunkowe efekty uczenia się w odniesieniu do 7 poziomu PRK,

charakterystyki kwalifikacji określonych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 roku w *sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji* (Dz.U. poz. 2218).

Kierunek studiów **Poziom kształcenia** **i profil kształcenia**	**PIELĘGNIARSTWO,** **studia II stopnia,** **profil praktyczny**		
Symbol efektów kierunkowych	**Efekty uczenia się - opis**	**Kategoria charakterystyki efektów uczenia się – dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK**	**Odniesienia do uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK**
A. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
A.W1.	znaczenie i skutki prawne zdarzeń medycznych;	P7S_WG	P7U_W
A.W2.	problematykę zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjenta;	P7S_WG	P7U_W
A.W3.	istotę błędów medycznych w interwencjach pielęgniarskich;	P7S_WG	P7U_W
A.W4.	problematykę ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	P7S_WK	P7U_W
A.W5.	przepisy prawa dotyczące przetwarzania danych osobowych szczególnych kategorii w systemie ochrony zdrowia;	P7S_WK	P7U_W
A.W6.	zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych pielęgniarki;	P7S_WK	P7U_W
A.W7.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	P7S_WK	P7U_W

A.W8.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania jej struktur;	P7S_WK	P7U_W
A.W9.	metody oceny zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w opiece ambulatoryjnej, szpitalnej i domowej;	P7S_WK	P7U_W
A.W10.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;	P7S_WG	P7U_W
A.W11.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu;	P7S_WG	P7U_W
A.W12.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;	P7S_WG	P7U_W
A.W13.	zasady realizacji i finansowania świadczeń pielęgniarskich w systemie ubezpieczenia zdrowotnego;	P7S_WG	P7U_W
A.W14.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań;	P7S_WG	P7U_W
A.W15.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	P7S_WK	P7U_W
A.W16.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	P7S_WK	P7U_W
A.W17.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek;	P7S_WK	P7U_W
A.W18.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	P7S_WK	P7U_W
A.W19.	istotę procesu zmian i zasady zarządzania zmianą;	P7S_WG	P7U_W
A.W20.	modele i strategie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej;	P7S_WG	P7U_W
A.W21.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej;	P7S_WG	P7U_W
A.W22.	metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentów;	P7S_WG	P7U_W
A.W23.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;	P7S_WK	P7U_W
A.W24.	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7S_WG	P7U_W
A.W25.	kulturowe uwarunkowania organizacji leczenia i zapewnienia opieki,z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;	P7S_WG	P7U_W
A.W26.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej	P7S_WK	P7U_W

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
A.U1.	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu;	P7S_UW	P7U_U
A.U2.	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i prawa pracy oraz w zakresie odpowiedzialności zawodowej;	P7S_UW	P7U_U
A.U3.	analizować przyczyny błędów medycznych i wdrażać działania zapobiegawcze w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;	P7S_UW	P7U_U
A.U4.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	P7S_UW	P7U_U
A.U5.	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;	P7S_UW	P7U_U
A.U6.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	P7S_UW	P7U_U
A.U7.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;	P7S_UW	P7U_U
A.U8.	opracowywać plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu;	P7S_UW	P7U_U
A.U9.	opracowywać standardy organizacyjne oraz przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek i innych podległych pracowników;	P7S_UW	P7U_U
A.U10.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;	P7S_UO	P7U_U
A.U11.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	P7S_UO	P7U_U

A.U12.	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;	P7S_UO	P7U_U
A.U13.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	P7S_UO	P7U_U
A.U14.	dokonywać weryfikacji prawidłowości organizacji procesu kształcenia zawodowego;	P7S_UO	P7U_U
A.U15.	wykorzystywać w pracy zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;	P7S_UW	P7U_U
A.U16.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	P7S_UW	P7U_U
A.U17.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania stylu życia mające wpływ na zdrowie i chorobę;	P7S_UW	P7U_U
A.U18.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;	P7S_UW	P7U_U
A.U19.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego	P7S_UW	P7U_U
B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	P7S_WG	P7U_W
B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P7S_WG	P7U_W
B.W3.	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie	P7S_WG	P7U_W

	działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;		
B.W4.	zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	P7S_WG	P7U_W
B.W5.	założenia nadzoru nad zakażeniami w podmiotach leczniczych, z uwzględnieniem rejestracji zakażeń oraz zasady współpracy w zespołach interprofesjonalnych w tym zakresie;	P7S_WG	P7U_W
B.W6.	uwarunkowania profilaktyki, występowania i kontroli zakażeń szpitalnych w działalności podmiotów leczniczych, z uwzględnieniem czynników etiologicznych, w tym patogenów alarmowych;	P7S_WG	P7U_W
B.W7.	zasady planowania, opracowywania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;	P7S_WG	P7U_W
B.W8.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany Prochaski i DiClemente;	P7S_WG	P7U_W
B.W9.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;	P7S_WG	P7U_W
B.W10.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;	P7S_WG	P7U_W
B.W11.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku problemów zdrowotnych;	P7S_WG	P7U_W
B.W12.	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;	P7S_WG	P7U_W
B.W13.	zakres profilaktyki chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;	P7S_WG	P7U_W
B.W14.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;	P7S_WG	P7U_W

B.W15.	zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń;	P7S_WG	P7U_W
B.W16.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz organizacji procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia, z uwzględnieniem aktualnych zmian systemowych;	P7S_WG	P7U_W
B.W17.	zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej;	P7S_WG	P7U_W
B.W18.	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;	P7S_WG	P7U_W
B.W19.	patomechanizm, objawy, diagnostykę, leczenie i postępowanie pielęgniarskie w niewydolności oddechowej, POChP i chorobach o podłożu alergicznym, w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;	P7S_WG	P7U_W
B.W20.	zastosowanie spirometrii w ocenie zaburzonej wydolności oddechowej oraz zasady pomiaru szczytowego przepływu wydechowego (Peak Expiratory Flow, PEF), testów nadreaktywności oskrzeli, badań in vivo i in vitro;	P7S_WK	P7U_W
B.W21.	grupy leków stosowanych w chorobach alergicznych mających wpływ na wynik testów skórnych;	P7S_WK	P7U_W
B.W22.	gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową u pacjenta dializowanego;	P7S_WK	P7U_W
B.W23.	zasady i zakres farmakoterapii stosowanej u pacjenta dializowanego;	P7S_WG	P7U_W

B.W24.	uprawnienia zawodowe pielęgniarki w leczeniu dializami oraz standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	P7S_WG	P7U_W
B.W25.	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa – CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa – ADO, hemodializa);	P7S_WG	P7U_W
B.W26.	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;	P7S_WG	P7U_W
B.W27.	kryteria kwalifikacji procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej;	P7S_WG	P7U_W
B.W28.	zasady opieki nad pacjentem – biorcą narządów przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu oraz nad dawcą narządów;	P7S_WG	P7U_W
B.W29.	patomechanizm cukrzycy, astmy, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia oraz ich powikłania;	P7S_WG	P7U_W
B.W30.	nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy, z uwzględnieniem osobistych pomp insulinowych i systemów do ciągłego monitorowania glikemii;	P7S_WK	P7U_W
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;	P7S_WG	P7U_W
B.W32.	etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	P7S_WG	P7U_W
B.W33.	zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;	P7S_WG	P7U_W

B.W34.	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;	P7S_WG	P7U_W
B.W35.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	P7S_WG	P7U_W
B.W36.	czynniki ryzyka, patomechanizm zaburzenia gojenia ran, klasyfikację i kliniczne metody oceny ran niegojących się oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe;	P7S_WK	P7U_W
B.W37.	zasady stosowania hiperbarii tlenowej, terapii podciśnieniowej, larw i biochirurgii w leczeniu owrzodzeń żylnych i niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń i zespołu stopy cukrzycowej;	P7S_WK	P7U_W
B.W38.	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;	P7S_WG	P7U_W
B.W39.	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;	P7S_WG	P7U_W
B.W40.	zasady edukacji i przygotowania pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji ran niegojących się;	P7S_WG	P7U_W
B.W41.	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	P7S_WG	P7U_W
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań, w tym zasady postępowania w powikłaniach miejscowych;	P7S_WG	P7U_W
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową, jego rodziny lub opiekuna do opieki nad pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką;	P7S_WG	P7U_W

B.W44.	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	P7S_WG	P7U_W
B.W45.	metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta;	P7S_WG	P7U_W
B.W46.	zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych;	P7S_WG	P7U_W
B.W47.	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opioidowe i nieopioidowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;	P7S_WG	P7U_W
B.W48.	metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	P7S_WK	P7U_W
B.W49.	wskazania oraz powikłania stosowania tlenoterapii;	P7S_WK	P7U_W
B.W50.	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii i monitorowania stanu pacjenta ze względu na toksyczność tlenu;	P7S_WK	P7U_W
B.W51.	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania w podmiocie leczniczym lub środowisku domowym;	P7S_WK	P7U_W
B.W52.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień;	P7S_WK	P7U_W
B.W53.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym, jego rodziną lub opiekunem, oraz zasady edukacji terapeutycznej i rehabilitacji psychiatrycznej tych osób,	P7S_WK	P7U_W

	z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz środowiska życia pacjenta);		
B.W54.	zakres pomocy w ramach świadczeń zdrowotnych oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom lub opiekunom;	P7S_WG	P7U_W
B.W55.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;	P7S_WK	P7U_W
B.W56.	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	P7S_WK	P7U_W
B.W57.	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy	P7S_WK	P7U_W
W zakresie umiejętności absolwent potrafi			
B.U1.	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	P7S_UW	P7U_U
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	P7S_UW	P7U_U
B.U3.	dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;	P7S_UW	P7U_U
B.U4.	dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;	P7S_UW	P7U_U

B.U5.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;	P7S_UW	P7U_U
B.U6.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i wybranym chorobom zakaźnym oraz zwalczania tych zakażeń i chorób, a także zasady nadzoru epidemiologicznego;	P7S_UW	P7U_U
B.U7.	planować i prowadzić edukację pracowników opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz edukację pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odnoszącym się do opieki poszpitalnej;	P7S_UW	P7U_U
B.U8.	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym oraz analizować wieloaspektowość występowania zakażeń szpitalnych;	P7S_UW	P7U_U
B.U9.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	P7S_UW	P7U_U
B.U10.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	P7S_UW	P7U_U
B.U11.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian Prochaski i DiClemente;	P7S_UW	P7U_U
B.U12.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w ramach poradnictwa zdrowotnego;	P7S_UW	P7U_U
B.U13.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;	P7S_UW	P7U_U
B.U14.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;	P7S_UW	P7U_U
B.U15.	wdrażać interwencje terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;	P7S_UK	P7U_U
B.U16.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	P7S_UK	P7U_U

B.U17.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów, ich rodzin lub opiekunów;	P7S_UW	P7U_U
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	P7S_UW	P7U_U
B.U19.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;	P7S_UK	P7U_U
B.U20.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	P7S_UW	P7U_U
B.U21.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi;	P7S_UW	P7U_U
B.U22.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;	P7S_UK	P7U_U
B.U23.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;	P7S_UK	P7U_U
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);	P7S_UW	P7U_U
B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	P7S_UW	P7U_U
B.U26.	wykonywać badania diagnostyczne stosowane w przewlekłych chorobach układu oddechowego i interpretować ich wyniki;	P7S_UW	P7U_U
B.U27.	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (CRRT);	P7S_UK	P7U_U
B.U28.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy;	P7S_UK	P7U_U

B.U29	modyfikować dawkę leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia;	P7S_UK	P7U_U
B.U30.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu;	P7S_UW	P7U_U
B.U31.	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą;	P7S_UW	P7U_U
B.U32.	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	P7S_UK	P7U_U
B.U33.	stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu;	P7S_UK	P7U_U
B.U34.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	P7S_UW	P7U_U
B.U35.	obsługiwać wszczepialne systemy dostępów naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej;	P7S_UW	P7U_U
B.U36.	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;	P7S_UU	P7U_U
B.U37.	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego;	P7S_UW	P7U_U
B.U38.	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;	P7S_UW	P7U_U
B.U39.	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się;	P7S_UW	P7U_U
B.U40.	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;	P7S_UW	P7U_U

B.U41.	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;	P7S_UW	P7U_U
B.U42.	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;	P7S_UW	P7U_U
B.U43.	doradzać członkom zespołu interprofesjonalnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;	P7S_UW	P7U_U
B.U44.	rozpoznać powikłania rany;	P7S_UW	P7U_U
B.U45.	założyć paski do zamykania ran;	P7S_UW	P7U_U
B.U46.	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej;	P7S_UW	P7U_U
B.U47.	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;	P7S_UW	P7U_U
B.U48.	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą;	P7S_UK	P7U_U
B.U49.	rozróżniać i usuwać nagniotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą;	P7S_UW	P7U_U
B.U50.	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;	P7S_UW	P7U_U
B.U51.	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii;	P7S_UW	P7U_U
B.U52.	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo-i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	P7S_UW	P7U_U
B.U53.	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;	P7S_UW	P7U_U
B.U54.	wyznaczyć miejsca wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji;	P7S_UW	P7U_U

B.U55.	dobrać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego;	P7S_UW	P7U_U
B.U56.	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;	P7S_UK	P7U_U
B.U57.	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii);	P7S_UK	P7U_U
B.U58.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;	P7S_UK	P7U_U
B.U59.	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	P7S_UK	P7U_U
B.U60.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	P7S_UK	P7U_U
B.U61.	prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	P7S_UK	P7U_U
B.U62.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	P7S_UO	P7U_U
B.U63.	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;	P7S_UW	P7U_U
B.U64.	prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	P7S_UK	P7U_U
B.U65.	obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;	P7S_UO	P7U_U

B.U66.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	P7S_UK	P7U_U
B.U67.	samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;	P7S_UO	P7U_U
B.U68.	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej;	P7S_UW	P7U_U
B.U69.	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny i nieinwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską w warunkach stacjonarnej opieki zdrowotnej i w warunkach domowych;	P7S_UO	P7U_U
B.U70.	obsługiwać respirator w trybie wentylacji inwazyjnej i nieinwazyjnej;	P7S_UO	P7U_U
B.U71.	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;	P7S_UO	P7U_U
B.U72.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu powikłań związanych z prowadzeniem wentylacji mechanicznej oraz opieki nad pacjentem w warunkach domowych;	P7S_UK	P7U_U
B.U73.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;	P7S_UW	P7U_U
B.U74.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta programy promocji zdrowia psychicznego;	P7S_UO	P7U_U
B.U75.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej;	P7S_UO	P7U_U

B.U76.	prowadzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;	P7S_UK	P7U_U
B.U77.	prowadzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny	P7S_UO	P7U_U
B.U78.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;	P7S_UO	P7U_U
B.U79.	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	P7S_UO	P7U_U
B.U80.	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta.	P7S_UO	P7U_U
C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ PIELĘGNIARKI			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
C.W1.	uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_WG	P7U_W
C.W2.	priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_WG	P7U_W
C.W3.	dobre praktyki w badaniach naukowych;	P7S_WG	P7U_W
C.W4.	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w jakościowych i ilościowych badaniach naukowych;	P7S_WG	P7U_W
C.W5.	zasady opracowania modelu badawczego, w tym cel, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań;	P7S_WG	P7U_W
C.W6.	zasady analizy i prezentacji wyników badań naukowych oraz ich upowszechniania;	P7S_WG	P7U_W
C.W7.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	P7S_WG	P7U_W

C.W8.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;	P7S_WG	P7U_W
C.W9.	źródła naukowej informacji medycznej;	P7S_WK	P7U_W
C.W10.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	P7S_WK	P7U_W
C.W11.	zasady i etapy praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych (Evidence Based Nursing Practice);	P7S_WK	P7U_W
C.W12.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego, z uwzględnieniem praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych oraz praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie;	P7S_WK	P7U_W
C.W13.	zasady i etapy przygotowania rekomendacji, wytycznych i zaleceń w zakresie praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych;	P7S_WK	P7U_W
C.W14.	systemy kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształcenia podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	P7S_WK	P7U_W
C.W15.	strukturę i zasoby pielęgniarstwa w Europie i na świecie oraz prognozy ich rozwoju;	P7S_WK	P7U_W
C.W16.	główne zagrożenia środowiska pracy pielęgniarek i położnych w Europie i na świecie;	P7S_WK	P7U_W
C.W17.	role i zadania krajowych i międzynarodowych organizacji pielęgniarskich (m.in. Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN), Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (European Federation of Nurses Associations, EFN), Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP));	P7S_WG	P7U_W
C.W18.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach europejskich;	P7S_WK	P7U_W

C.W19.	systemy opieki pielęgniarskiej i współczesne kierunki rozwoju autonomii zawodu;	P7S_WK	P7U_W
C.W20.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej;	P7S_WG	P7U_W
C.W21.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO) oraz Unii Europejskiej.	P7S_WK	P7U_W
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
C.U1.	rozpoznać uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_UW	P7U_U
C.U2.	rozpoznać priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym;	P7S_UW	P7U_U
C.U3.	scharakteryzować metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;	P7S_UW	P7U_U
C.U4.	opracować model badawczy, w tym sformułować cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobrać grupę do badań;	P7S_UW	P7U_U
C.U5.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy;	P7S_UW	P7U_U
C.U6.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	P7S_UW	P7U_U
C.U7.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	P7S_UW	P7U_U
C.U8.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej, krajowej i zagranicznej, z naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie;	P7S_UW	P7U_U
C.U9.	wskazać różnice między praktyką opartą na dowodach naukowych a praktyką opartą na faktach;	P7S_UO	P7U_U
C.U10.	wskazać etapy praktyki opartej na dowodach naukowych;	P7S_UW	P7U_U

C.U11.	scharakteryzować poziomy i stopnie dowodów naukowych;	P7S_UW	P7U_U
C.U12.	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki pielęgniarskiej do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej pielęgniarki;	P7S_UO	P7U_U
C.U13.	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe;	P7S_UO	P7U_U
C.U14.	analizować dokumenty Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN) w zakresie aktualnego stanu pielęgniarstwa i uwarunkowań rozwoju zawodu pielęgniarki;	P7S_UO	P7U_U
C.U15.	rozróżniać systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą;	P7S_UO	P7U_U
C.U16.	rozróżniać modele opieki pielęgniarskiej w kontekście rozwoju zawodu pielęgniarki i zachodzących zmian w zakresie opieki nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	P7S_UW	P7U_U
D. PRAKTYKI ZAWODOWE			
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
A.U7.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;	P7S_UO	P7U_U
A.U8.	opracowywać plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu;	P7S_UO	P7U_U
A.U9.	opracowywać standardy organizacyjne oraz przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek i innych podległych pracowników;	P7S_UO	P7U_U
A.U10.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;	P7S_UO	P7U_U
A.U11.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	P7S_UO	P7U_U

B.U1.	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	P7S_UO	P7U_U
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	P7S_UO	P7U_U
B.U3.	dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;	P7S_UO	P7U_U
B.U4.	dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;	P7S_UO	P7U_U
B.U5.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii;	P7S_UO	P7U_U
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);	P7S_UO	P7U_U
B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	P7S_UO	P7U_U
B.U28.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy;	P7S_UO	P7U_U
B.U30.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu;	P7S_UO	P7U_U

B.U31.	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą;	P7S_UO	P7U_U
B.U34.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	P7S_UO	P7U_U
B.U38.	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;	P7S_UO	P7U_U
B.U50.	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;	P7S_UO	P7U_U
B.U56.	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;	P7S_UO	P7U_U
B.U61.	prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	P7S_UO	P7U_U
B.U66.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	P7S_UO	P7U_U
B.U72.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu powikłań związanych z prowadzeniem wentylacji mechanicznej oraz opieki nad pacjentem w warunkach domowych;	P7S_UO	P7U_U
B.U76.	prowadzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;	P7S_UO	P7U_U

B.U77.	prowadzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny	P7S_UO	P7U_U
B.U78.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi.	P7S_UO	P7U_U
E. MODUŁ OBOWIĄZKOWY			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
E.W1.	podstawowe pojęcia z zakresu fitoterapii i ziołolecznictwa	P7S_WG	P7U_W
E.W2.	najważniejsze surowce roślinne stosowane w terapii oraz ich składniki aktywne	P7S_WG	P7U_W
E.W3.	mechanizmy działania związków biologicznie czynnych występujących w roślinach leczniczych	P7S_WG	P7U_W
E.W4.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania wybranych roślin leczniczych	P7S_WG	P7U_W
E.W5.	regulacje prawne dotyczące stosowania i obrotu produktami roślinnymi (suplementy, leki roślinne)	P7S_WG	P7U_W
E.W6.	podstawowe pojęcia prawa gospodarczego, cywilnego i administracyjnego związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;	P7S_WG	P7U_W
E.W7.	formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej i zasady ich funkcjonowania;	P7S_WG	P7U_W
E.W8.	regulacje dotyczące podejmowania, zawieszania i zakończenia działalności gospodarczej.	P7S_WG	P7U_W
E.W9.	zagadnienia z zakresu regulacji prawa żywieniowego i problemy związane z bezpieczeństwem żywnościowym.	P7S_WG	P7U_W

E.W10.	standardy dotyczące systemów jakości i bezpieczeństwem żywności, w tym proces wdrażania systemu zarządzania jakością produkcji żywności	P7S_WG	P7U_W
E.W11.	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;	P7S_WG	P7U_W
E.W12.	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;	P7S_WG	P7U_W
E.W13.	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej	P7S_WG	P7U_W
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
E.U1.	rozpoznać wybrane rośliny lecznicze i przypisać im właściwości terapeutyczne	P7S_UW	P7U_U
E.U2.	dobrać odpowiednie preparaty ziołowe do konkretnych schorzeń lub do profilaktyki zdrowotnej	P7S_UO	P7U_U
E.U3.	wskazać potencjalne interakcje leków roślinnych z lekami syntetycznymi	P7S_UO	P7U_U
E.U4.	przygotować podstawowe formy leków roślinnych (napar, odwar, macerat, nalewka)	P7S_UK	P7U_U
E.U5.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P7S_UO	P7U_U
E.U6.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P7S_UU	P7U_U
E.U7.	określać cechy jakościowe poszczególnych surowców i produktów oraz składowe księgi jakości, posługiwać się normami i standardami jakościowymi w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli jakości	P7S_UK	P7U_U

	produktów, w celu przygotowania harmonogramu wdrażania systemu zarządzania jakością.		
E.U8.	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7S_UU	P7U_U
E.U9.	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej;	P7S_UU	P7U_U
E.U10.	prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej;	P7S_UU	P7U_U
F. MODUŁ DO WYBORU			
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
F.W1.	znajomość regulacji prawnych w zakresie ordynowania i kontynuacji zlecania leków i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	P7S_WG	P7U_W
F.W2.	specjalistyczną wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ordynowania wybranych produktów leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	P7S_WG	P7U_W
F.W3.	istotę i mechanizm powstania oparzeń	P7S_WG	P7U_W
F.W4.	zasady opieki nad pacjentem z oparzeniem	P7S_WG	P7U_W
F.W5.	zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w środowisku pracy.	P7S_WG	P7U_W
F.W6.	zasady profilaktyki zagrożeń występujących w środowisku pracy.	P7S_WG	P7U_W
F.W7.	etiologię, objawy, metody diagnostyki oraz leczenia najczęstszych chorób okulistycznych.	P7S_WG	P7U_W
F.W8.	procedury pielęgniarskie w opiece nad pacjentem okulistycznym (z uwzględnieniem farmakoterapii i zabiegów).	P7S_WG	P7U_W
F.W9.	zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów okulistycznych, w tym operacyjnych.	P7S_WG	P7U_W

F.W10.	zasady profilaktyki chorób oczu i promocji zdrowia w zakresie ochrony narządu wzroku.	P7S_WG	P7U_W
F.W11.	zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w stanie zagrożenia zdrowia	P7S_WG	P7U_W
F.W12.	zna zasady diagnozowania stanu pacjenta w zagrożeniu życia	P7S_WG	P7U_W
F.W13.	etiologię, objawy kliniczne, diagnostykę i metody leczenia najczęstszych chorób laryngologicznych (np. zapalenia ucha, choroby zatok, niedosłuch, nowotwory krtani).	P7S_WG	P7U_W
F.W14.	standardy postępowania pielęgniarskiego w opiece nad pacjentem z chorobami laryngologicznymi.	P7S_WG	P7U_W
F.W15.	zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów laryngologicznych, w tym operacyjnych (np. adenotomia, tonsilektomia, tracheotomia).	P7S_WG	P7U_W
F.W16.	zasady profilaktyki chorób laryngologicznych oraz promocji zdrowia w zakresie narządu słuchu i górnych dróg oddechowych.	P7S_WG	P7U_W
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
F.U1.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	P7S_UW	P7U_U
F.U2.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	P7S_UK	P7U_U
F.U3.	wykonać świadczenia zdrowotne wobec pacjenta z oparzeniami	P7S_UK	P7U_U
F.U4.	przygotować pacjenta z oparzeniami do samoopieki i samopielęgnacji;	P7S_UW	P7U_U
F.U5.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji po oparzeniu;	P7S_UW	P7U_U
F.U6.	zaplanować opiekę nad pacjentem w środowisku pracy	P7S_UO	P7U_U
F.U7.	opracować program edukacji pacjenta w kierunku zagrożeń występujących w środowisku pracy	P7S_UW	P7U_U

F.U8.	postępować z pacjentem w ramach sprawowania opieki pielęgniarskiej w zakresie ochrony zdrowia pracujących.	P7S_UK	P7U_U
F.U9.	rozpoznać podstawowe objawy schorzeń narządu wzroku (np. pogorszenie ostrości widzenia, światłowstręt, łzawienie, ból oka).	P7S_UW	P7U_U
F.U10.	przygotować pacjenta do badań okulistycznych (np. tonometrii, gonioskopii, badania dna oka) oraz do zabiegów chirurgicznych.	P7S_UW	P7U_U
F.U11.	edukować pacjenta i jego rodzinę w zakresie higieny narządu wzroku, stosowania leków, rehabilitacji i zapobiegania powikłaniom.	P7S_UW	P7U_U
F.U12.	postępować z pacjentem w ramach sprawowania profesjonalnej i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej w stanie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia	P7S_UW	P7U_U
F.U13.	rozpoznać podstawowe objawy schorzeń laryngologicznych (np. chrypka, ból gardła, niedosłuch, szumy uszne, duszność).	P7S_UW	P7U_U
F.U14.	przygotować pacjenta do badań diagnostycznych (np. audiometrii, fiberoskopii) oraz zabiegów chirurgicznych w obrębie laryngologii.	P7S_UU	P7U_U
F.U15.	prowadzić edukację pacjenta i jego rodziny dotyczącą higieny narządu słuchu i gardła, stosowania aparatu słuchowego, opieki nad tracheostomią i profilaktyki chorób laryngologicznych.	P7S_UO	P7U_U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	P7S_KK	P7U_K
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	P7S_KR	P7U_K
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	P7S_KR	P7U_K

K.S4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	P7S_KR	P7U_K
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	P7S_KO	P7U_K
K.S6.	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	P7S_KO	P7U_K

TABELA KIERUNKOWYCH OGÓLNYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Nazwa kierunku studiów		**PIELĘGNIARSTWO**
Poziom kształcenia		**Studia II stopnia**
Profil kształcenia		**Praktyczny**
	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	**Kierunkowe efekty uczenia się - opis**
WIEDZA	**W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:**	
	W01	regulacje prawne w zakresie wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
	W02	założenia kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształcenia podyplomowego pielęgniarek;
	W03	kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
	W04	problematykę zarządzania zespołami pielęgniarskimi i organizacji opieki zdrowotnej;
	W05	uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych i zarządzanie jakością;
	W06	uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
	W07	zadania pielęgniarki w opiece koordynowanej w podstawowej opiece zdrowotnej;
	W08	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy;
	W09	standardy realizacji świadczeń w ramach zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej oraz świadczeń pielęgniarskich udzielanych samodzielnie;
	W10	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz zasady ich ordynowania;
	W11	wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarskiej w chorobach przewlekłych;
	W12	zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w chorobach przewlekłych w ramach zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej;

	W13	zasady specjalistycznego leczenia ran przewlekłych, w tym odleżyn i owrzodzeń nowotworowych oraz pielęgnacji przetok;
	W14	metody i zasady terapii bólu ostrego i przewlekłego;
	W15	metody i zasady edukacji zdrowotnej osób z chorobami przewlekłymi;
	W16	metody i zasady prowadzenia badań naukowych;
	W17	wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
	W18	proces planowania opieki nad pacjentem zgodnie z praktyką pielęgniarską opartą na faktach
UMIEJĘTNOŚCI	**W zakresie umiejętności absolwent potrafi:**	
	U01	rozwiązywać problemy zawodowe powstające w ramach wykonywania zawodu pielęgniarki, w szczególności związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
	U02	stosować odpowiednie przepisy prawa podczas wykonywania praktyki zawodowej pielęgniarki;
	U03	opracowywać założenia polityki kadrowej odpowiednie do zapotrzebowania pacjentów na opiekę pielęgniarską;
	U04	stosować metody oraz techniki organizacji i zarządzania w analizowaniu i rozwiązywaniu problemów organizacyjnych oraz usprawnianiu wykonywania praktyki zawodowej pielęgniarki;
	U05	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;
	U06	dobierać i zlecać badania diagnostyczne w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz interpretować ich wyniki
	U07	opracować program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonać ewaluacji tego programu;
	U08	samodzielnie realizować świadczenia zdrowotne związane z profilaktyką i opieką nad pacjentem z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP), w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;
	U09	samodzielnie realizować świadczenia zdrowotne w zakresie opieki nad pacjentem leczonym hemodializą, dializą otrzewnową i technikami pokrewnymi;
	U10	samodzielnie realizować świadczenia zdrowotne w zakresie opieki nad pacjentem z przetoką jelitową (kolostomią, ileostomią) i przetoką moczową;
	U11	samodzielnie realizować świadczenia zdrowotne w zakresie opieki nad dorosłym i dzieckiem z zastosowanym żywieniem dojelitowym i pozajelitowym;

	U12	prowadzić edukację terapeutyczną w celu poprawy jakości życia pacjenta z chorobą przewlekłą (cukrzycą, POChP lub chorobą układu krążenia);
	U13	sprawować kompleksową opiekę nad pacjentem z cukrzycą stosującym terapię ciągłego podskórnego wlewu insuliny oraz realizować zadania edukatora do spraw diabetologii;
	U14	samodzielnie realizować świadczenia zdrowotne w zakresie opieki nad pacjentem z raną odleżynową, owrzodzeniem nowotworowym, oparzeniem, odmrożeniem, raną urazową powierzchowną, owrzodzeniem kończyn dolnych i stopą cukrzycową oraz pielęgnować ranę metodami zachowawczymi i zabiegowymi, w tym usuwać martwicę z rany;
	U15	realizować specjalistyczne świadczenia zdrowotne w zakresie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;
	U16	samodzielnie realizować specjalistyczne świadczenia zdrowotne z zakresu terapii bólu ostrego i przewlekłego;
	U17	samodzielnie lub we współpracy z innymi członkami zespołu terapeutycznego udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie rehabilitacji osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi;
	U18	koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia oraz realizować kompleksowe świadczenia pielęgniarskie w podstawowej opiece zdrowotnej;
	U19	samodzielnie ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;
	U20	samodzielnie udzielać porad zdrowotnych w zakresie uprawnień zawodowych pielęgniarki;
	U21	określać standardy opieki pielęgniarskiej oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarskiej;
	U22	komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i religijne;
	U23	prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
	U24	wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa w planowaniu opieki nad pacjentami i dla rozwoju praktyki pielęgniarskiej;
	U25	udzielać pacjentom informacji w zakresie dostępu do poszczególnych rodzajów świadczeń zdrowotnych i kierować do realizacji świadczeń w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;
	U26	wykorzystywać nowoczesne metody nauczania i ewaluacji stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE	**W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:**	
	K01	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
	K02	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;
	K03	okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
	K04	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
	K05	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
	K06	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.

Realizacja efektów uczenia się oparta jest na następującej skali ocen:

Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
Testu wielokrotnego wyboru, zobiektyzowana odpowiedź ustna, prezentacja ustna, esej refleksyjny	60-67% - dostateczny (3) 68-76% - dostateczny plus (3,5) 77-84% - dobry (4) 85-92% - dobry plus (4,5) 93-100% - bardzo dobry (5)

Harmonogram realizacji programu studiów

Kierunek: Pielęgniarstwo
od roku akademickiego 2026/2027
studia stacjonarne I stopnia
profil praktyczny

Semestr I

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin				Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Praktyka zawodowa pielęgniarki w perspektywie międzynarodowej	C	5				Z/O	0,5
2.					20			Z/O	2
3.		Ziołolecznictwo	E	15				Z/O	2
4.					20			Z/O	3
5.		Język angielski	A		30			Z/O	2
6.		Dydaktyka medyczna	A	10				Z/O	1
7.					20			Z/O	2
8.		Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarki	A	10				Z/O	1
9.					10			Z/O	1
10.		Poradnictwo w pielęgniarstwie	B	10				Z/O	1
11.					10			Z/O	1
12..		Pielęgniarstwo epidemiologiczne	B	10				Z/O	1
13.					10			Z/O	1
14.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *choroby o podłożu alergicznym*	B		10			Z/O	1
15.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe*	B	10				Z/O	0,5
16.					20			Z/O	1
17.						10		Z/O	0,5

18.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)	B	20				Z/O	1
19.					10			Z/O	0,5
20.						10		Z/O	0,5
21.		Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki	C	10				Z/O	1
22.					20			Z/O	2
23.		Prawne i organizacyjne podstawy działalności gospodarczej	E	15				Z/O	1,5
24.		***Przedmiot do wyboru***	F		30			Z/O	2
W sumie godzin				**115**	**210**	**20**	**0**		
Razem godzin w semestrze				**345**					**30**
Suma punktów ECTS									

Moduły obieralne:

24.		Wypisywanie recept	F		30			Z/O	2
		Opieka pielęgniarska nad pacjentem z oparzeniami			30			Z/O	2

Semestr II

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin				Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Język angielski	A		30			Z/O	2
2.		Statystyka medyczna	C	15				Z/O	1,5
3.					20			Z/O	2
4.		Informacja naukowa	C		20			Z/O	2
5.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: choroby przewlekłe układu krążenia - niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze	B	10				Z/O	1
6.					15			Z/O	1
7.						10		Z/O	1
8.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: cukrzyca (opieka nad pacjentem i edukacja w cukrzycy)	B	15				Z/O	1
9.						5		Z/O	0,5
10.		Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki	A	30				E	3
11.					25			Z/O	3
12.							20	Z/O	1
13.		Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	B	20				Z/O	2
14.					30			Z/O	3
15.							20	Z/O	1
16.		Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	B				100	Z/O	5
W sumie godzin				**90**	**140**	**15**	**140**		
Razem godzin w semestrze				**385**					**30**
Suma punktów ECTS									

Semestr III

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Typ	Typ zajęć i suma godzin				Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Praktyka zawodowa pielęgniarki oparta na dowodach naukowych	C		20			Z/O	2
2.		Seminarium dyplomowe	C		10			Z/O	1
3.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *zaburzenia układu nerwowego*	B	15				Z/O	1
4.						10		Z/O	1
5.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *choroby przewlekłe układu oddechowego - niewydolność oddechowa, POChP*	B	15				Z/O	1
6.					10			Z/O	1
7.						5		Z/O	0,5
8.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *choroby nowotworowe*	B	10				Z/O	0,5
9.					20			Z/O	1
10.						10		Z/O	0,5
11.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *choroby nerek - leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia*	B	10				Z/O	1
12.					10			Z/O	1
13.						10		Z/O	1
14.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *zaburzenia zdrowia psychicznego oraz rehabilitacja pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi*	B	15				Z/O	1
15.						10		Z/O	1
16.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *rany przewlekłe i przetoki (leczenie ran, kompresjoterapia)*	B	30				Z/O	2
17.					20			Z/O	2
18.						10		Z/O	1
19.		Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych: *tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie w chorobach przewlekłych*	B	10				Z/O	0,5
20.					20			Z/O	1
21.						10		Z/O	0,5
22.		Język angielski	A		30			E	2
23.		Koordynowana opieka zdrowotna	B	10				Z/O	1
24.					15			Z/O	2
25.		Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	B				60	Z/O	3
W sumie godzin				**115**	**155**	**65**	**60**		
Razem godzin w semestrze				**395**					**29,5**
Suma punktów ECTS									

Semestr IV

Lp.	Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu		Typ zajęć i suma godzin				Forma zaliczenia	ECTS
				Wykłady (ilość godzin)	Ćwiczenia (ilość godzin)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ilość godzin)	Praktyki zawodowe (ilość godzin)		
1.		Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarki	A		15			Z/O	1
2.						10		Z/O	1
3.		Endoskopia	E	15				Z/O	1,5
4.		***Fakultet interdyscyplinarny:*** Bezpieczeństwo i jakość żywności	E	15				Z/O	1
5.					30			Z/O	1
6.		***Przedmiot do wyboru***	F		30			Z/O	2
7.		***Przedmiot do wyboru***	F		30			Z/O	2
8.		Seminarium dyplomowe Przygotowanie pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	C		30			Z/O	21
9.									
W sumie godzin				**30**	**135**	**10**	**0**		
Razem godzin w semestrze				**175**					**30,5**
Suma punktów ECTS									

Moduły obieralne:

6.		Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących	F		30			Z/O	2
		Opieka pielęgniarska nad pacjentem okulistycznym			30			Z/O	2
7.		Pielęgniarstwo ratunkowe	F		30			Z/O	2
		Opieka pielęgniarska nad pacjentem laryngologicznym			30			Z/O	2

**** Fakultet interdyscyplinarny –*** *zajęcia realizowane w ramach dwóch instytutów Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie tj.:* ***Instytutu Nauk Medycznych*** *oraz* ***Instytutu Nauk o Żywieniu Człowieka i Rolnictwie***

SYLABUSY

SYLABUSY
PIELEGNIARSTWO
STUDIA II STOPNIA
2026 – 2028

Opis symboli do KRK 2026-2028
EFEKTY UCZENIA SIĘ – podział na grupy wraz z symbolami
STUDIA II stopnia

PI – pielęgniarstwo

S – studia stacjonarne

M – studia magisterskie - drugiego stopnia

4 – semestry cyklu kształcenia

Czyli opis podstawowy: ”PI-SM4>”

A. NAUKI SPOŁECZNYE I HUMANISTYCZNE **NSiH**

- Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarki PI-SM4>
- Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki PI-SM4>
- Dydaktyka medyczna PI-SM4>
- Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarki PI-SM4>
- Język angielski PI-SM4>

B. ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIELĘGNIARSKA **ZPP**

- Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych PI-SM4>
- Pielęgniarstwo epidemiologiczne PI-SM4>
- Poradnictwo w pielęgniarstwie PI-SM4>
- Koordynowana opieka zdrowotna PI-SM4>
- Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych, *w tym:*
  - ✓ *choroby przewlekłe układu krążenia - niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu, nadciśnienie tętnicze*
  - ✓ *choroby przewlekłe układu oddechowego (niewydolność oddechowa, POChP*
  - ✓ *choroby o podłożu alergicznym*
  - ✓ *choroby nerek (leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia)*
  - ✓ *cukrzyca (opieka nad pacjentem z cukrzycą i edukacja w cukrzycy)*
  - ✓ *rany przewlekłe i przetoki (leczenie ran, kompresjoterapia, opieka nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową)*
  - ✓ *ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)*
  - ✓ *leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe*
  - ✓ *tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie w chorobach przewlekłych*
  - ✓ *choroby nowotworowe*
  - ✓ *zaburzenia układu nerwowego*

- ✓ *zaburzenia zdrowia psychicznego oraz rehabilitacja pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi*

C. BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PRAKTYKI ZAWODOWEJ PIELĘGNIARKI

BNiRPZP

- Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki PI-SM4>
- Statystyka medyczna PI-SM4>
- Informacja naukowa PI-SM4>
- Praktyka zawodowa pielęgniarki oparta na dowodach naukowych PI-SM4>
- Praktyka zawodowa pielęgniarki w perspektywie międzynarodowej PI-SM4>
- Seminarium dyplomowe PI-SM4>

D. PRAKTYKI ZAWODOWE **PZ**

- Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki PI-SM4>
- Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych PI-SM4>
- Ordynowanie leków i wystawianie recept PI-SM4>

E. MODUŁ OBOWIĄZKOWY **MO**

- Ziołolecznictwo PI-SM4>
- Prawne i organizacyjne podstawy działalności gospodarczej PI-SM4>
- Endoskopia PI-SM4>
- *Fakultet interdyscyplinarny – Bezpieczeństwo i jakość żywności PI-SM4>

F. MODUŁ DO WYBORU **MdW**

- Wypisywanie recept PI-SM4>
- Opieka pielęgniarska nad pacjentem z oparzeniami PI-SM4>
- Opieka pielęgniarska nad pacjentem okulistycznym PI-SM4>
- Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących PI-SM4>
- Opieka pielęgniarska nad pacjentem laryngologicznym PI-SM4>
- Pielęgniarstwo ratunkowe PI-SM4>

SEMESTR 1

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Praktyka zawodowa pielęgniarki w perspektywie międzynarodowej	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Professional nursing practice from an international perspective**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	5		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności uzyskane na studiach pierwszego stopnia z zakresu podstaw pielęgniarstwa, organizacji systemu ochrony zdrowia, prawa medycznego, etyki zawodowej i zdrowia publicznego. Znajomość podstaw organizacji kształcenia pielęgniarek i zasad wykonywania zawodu w Polsce. Umiejętność wyszukiwania i krytycznej analizy literatury naukowej, aktów prawnych oraz danych statystycznych, w tym dokumentów anglojęzycznych przy wsparciu słownika. Podstawowe kompetencje cyfrowe, komunikacyjne i pracy zespołowej.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o systemach kształcenia, kwalifikacjach, zasobach kadrowych i środowisku pracy pielęgniarek w Polsce, Unii Europejskiej i wybranych państwach świata.
C2	Przygotowanie do krytycznej analizy dokumentów WHO, ICN i EFN, zasad uznawania kwalifikacji, transgranicznej opieki zdrowotnej oraz międzynarodowych kierunków polityki zdrowotnej.

Cele przedmiotu	
C3	Rozwijanie umiejętności porównywania modeli opieki i zakresów autonomii zawodowej, formułowania rekomendacji dla praktyki pielęgniarskiej oraz odpowiedzialnej dyskusji z poszanowaniem różnic kulturowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W14.	systemy kształcenia na studiach przygotowującego do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształcenia podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	
C.W15	strukturę i zasoby pielęgniarstwa w Europie i na świecie oraz prognozy ich rozwoju	
C.W16	główne zagrożenia środowiska pracy pielęgniarek i położnych w Europie i na świecie	
C.W17	role i zadania krajowych i międzynarodowych organizacji pielęgniarskich (m.in. Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN), Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarek (European Federation of Nurses Associations, EFN), Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego (PTP))	
C.W18	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach europejskich	
C.W19	systemy opieki pielęgniarskiej i współczesne kierunki rozwoju autonomii zawodu	
C.W20	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej	
C.W21	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO) oraz Unii Europejskie	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U14	analizować dokumenty Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) i Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN) w zakresie aktualnego stanu pielęgniarstwa i uwarunkowań rozwoju zawodu pielęgniarki	
C.U15	rozróżniać systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą	
C.U16	rozróżniać modele opieki pielęgniarskiej w kontekście rozwoju zawodu pielęgniarki i zachodzących zmian w zakresie opieki nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W14–C.W21	Test pisemny (pytania wielokrotnego wyboru i pytania problemowe) obejmujący systemy kształcenia, zasoby, zagrożenia zawodowe, organizacje, uznawanie kwalifikacji, autonomię, dostęp do świadczeń i politykę WHO/UE. Ocena według klucza; proponowany próg 60%.	W, Ć
C.U14–C.U16	Portfolio zaliczeniowe: (1) krytyczna analiza dokumentu WHO/ICN z wnioskami dla praktyki, (2) tabela porównawcza Polska–wybrane państwo UE z analizą uprawnień, (3) uzasadniony dobór modelu opieki do przypadku kliniczno-organizacyjnego.	Ć
K.S1–K.S2	Obserwacja podczas dyskusji i pracy zespołowej oraz krótka autorefleksja: krytyczna ocena własnych działań, szacunek dla różnic kulturowych.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Kształcenie i mobilność zawodowa pielęgniarek w Europie: porównanie studiów przygotowujących do zawodu i kształcenia podyplomowego; dyrektywa 2005/36/WE z późniejszymi zmianami; automatyczne uznawanie kwalifikacji, procedury i właściwe organy; dostęp do świadczeń w UE i zasady koordynacji. Efekty: C.W14, C.W18, C.W20.
W2	Pielęgniarstwo w perspektywie globalnej: struktura i zasoby kadr oraz prognozy, migracje i niedobory, ryzyka środowiska pracy i wypalenie; rola ICN, EFN, PTP i WHO; kierunki rozwoju autonomii i modele organizacji opieki; priorytety WHO i polityki zdrowotnej UE. Efekty: C.W15, C.W16, C.W17, C.W19, C.W21.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Analiza raportów WHO i ICN: wyszukiwanie dokumentów, ocena źródeł i danych o zatrudnieniu, kompetencjach, migracjach i bezpieczeństwie pracy; identyfikacja wyzwań i opracowanie rekomendacji dla polskiej praktyki. Efekty: C.U14, K.S1, K.S2. Weryfikacja: analiza dokumentu (część portfolio) i prezentacja wniosków.
Ć2	Systemy kształcenia i uprawnienia zawodowe: porównanie Polski i wybranego państwa UE, podstawy prawne kwalifikacji, ścieżki rozwoju i kształcenia podyplomowego; rozróżnienie uznania kwalifikacji od rejestracji/uprawnienia do praktyki; studium mobilności zawodowej. Efekty: C.U15, K.S1, K.S2. Weryfikacja: tabela porównawcza.
Ć3	Modele opieki pielęgniarskiej i autonomia zawodu: analiza opieki środowiskowej, koordynowanej, zespołowej i zaawansowanej praktyki; porównanie ról zawodowych w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; rozwiązywanie przypadku organizacyjno-klinicznego. Efekty: C.U16, K.S1, K.S2. Weryfikacja: studium przypadku z uzasadnieniem wyboru modelu.

Ć4	Międzynarodowe wyzwania i rekomendacje dla praktyki: analiza bezpieczeństwa personelu, niedoborów kadrowych, transformacji cyfrowej, starzenia populacji i dostępu do opieki; prezentacja projektów porównawczych, dyskusja o przenoszeniu rozwiązań do Polski i refleksja etyczna. Efekty: C.U14, C.U15, C.U16, K.S1, K.S2. Weryfikacja: prezentacja portfolio, dyskusja i autorefleksja.

ZASADY OCENY
Wykład: test wiedzy. Ćwiczenia: portfolio i jego prezentacja, ocena pracy zespołowej. Proponowane kryteria portfolio: analiza dokumentu 35%, porównanie systemów 35%, studium przypadku 20%, prezentacja i autorefleksja 10%. Ocena kompetencji społecznych w obserwacji ciągłej.

Metody dydaktyczne
wykład informacyjny, wykład problemowy, analiza dokumentów, metoda studium przypadku (case study), praca w grupach, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu, prezentacja zespołowa

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	65		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Nowe kompetencje pielęgniarek i położnych. Ministerstwo Zdrowia, Warszawa 2020.
2	DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI"). World Health Organization: State of the World's Nursing 2025. WHO, Geneva, 2025. International Council of Nurses: The ICN Code of Ethics for Nurses. ICN, Geneva, 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Zasoby internetowe: http://www.nauka.gov.pl/; http://www.nipip.pl/; http://www.ptp.net.pl/.
2	Akty prawne i publikacje wskazane przez prowadzącego zajęcia dostosowane do tematyki zajęć: European Federation of Nurses Associations (EFN): aktualne stanowiska i raporty dotyczące kształcenia, kompetencji i warunków pracy pielęgniarek (efn.eu). World Health Organization / WHO Europe: aktualne raporty o kadrach pielęgniarskich, zdrowiu publicznym i polityce zdrowotnej (who.int). Komisja Europejska: Your Europe – uznawanie kwalifikacji zawodowych i dostęp do opieki zdrowotnej w innym państwie UE; EUR-Lex – akty prawne UE.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Ziołolecznictwo	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Herbal medicine**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		2			
Ćwiczenia (Ć)	20		3		3	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Podstawy wiedza ogólnej o roślinach.

Cele przedmiotu	
C1	Celem kształcenia jest zapoznanie studenta z zagadnieniami dotyczącymi zastosowania poszczególnych gatunków roślin w lecznictwie oraz przemyśle farmaceutycznym. Studenci poznają różnice między lekiem a suplementem diety.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
	W zakresie wiedzy – zna i rozumie:	
E.W1.	podstawowe pojęcia z zakresu fitoterapii i ziołolecznictwa	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
E.W2.	najważniejsze surowce roślinne stosowane w terapii oraz ich składniki aktywne	
E.W3.	mechanizmy działania związków biologicznie czynnych występujących w roślinach leczniczych	
E.W4.	wskazania i przeciwwskazania do stosowania wybranych roślin leczniczych	
E.W5.	regulacje prawne dotyczące stosowania i obrotu produktami roślinnymi (suplementy, leki roślinne)	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
E.U1.	rozpoznać wybrane rośliny lecznicze i przypisać im właściwości terapeutyczne	
E.U2.	dobrać odpowiednie preparaty ziołowe do konkretnych schorzeń lub do profilaktyki zdrowotnej	
E.U3.	wskazać potencjalne interakcje leków roślinnych z lekami syntetycznymi	
E.U4.	przygotować podstawowe formy leków roślinnych (napar, odwar, macerat, nalewka)	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
E.W1.-E.W5.	Zaliczenie testowe	W, Ć
E.U1.-E.U4.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S2.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Wprowadzenie do fitoterapii i ziołolecznictwa – pojęcia, historia i współczesne znaczenie. *Efekt uczenia się: E.W1.*
W2	Najważniejsze grupy roślin leczniczych i ich składniki aktywne. *Efekt uczenia się: E.W2.*
W3	Farmakologia związków roślinnych – mechanizmy działania i efekty terapeutyczne. *Efekt uczenia się: E.W3.*
W4	Wskazania i przeciwwskazania do stosowania preparatów ziołowych. *Efekt uczenia się: E.W4.*
W5	Regulacje prawne i system dopuszczania do obrotu leków roślinnych oraz suplementów diety.*Efekt uczenia się: E.W5.*

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Rozpoznawanie surowców zielarskich – analiza makroskopowa i mikroskopowa. *Efekt uczenia się: E.U1.*
Ć2	Dobór roślin i preparatów ziołowych do wybranych schorzeń (układ pokarmowy, oddechowy, krążenia, nerwowy). *Efekt uczenia się: E.U2.*
Ć3	Analiza przypadków klinicznych – interakcje leków roślinnych z syntetycznymi. *Efekt uczenia się: E.U3.*
Ć4	Przygotowanie i ocena podstawowych form leków roślinnych (napary, odwary, maceraty, nalewki). *Efekt uczenia się: E.U4.*

Metody dydaktyczne
wykład konwersatoryjny, dyskusja, zadania problemowe, burza mózgów, analiza wybranych przypadków

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	90			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	125			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			3	

Literatura podstawowa	
1	Sams T.: Wielka księga ziołolecznictwa. Vital, Białystok 2025.
2	Mirosława Krauze-Baranowska (red. wyd. pol.): Fitofarmacuetyki. Oparte na dowodach naukowych kompendium leczniczych produktów ziołowych.
Literatura uzupełniająca	
1	FARMAKOPEA POLSKA. 2024. WYDANIE XIII część podstawowa (FP XIII 2015)
2	Lamer-Zarawska E.: Fitoterapia i leki roślinne w geriatrii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Język angielski	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***English***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I, II**
semestr studiów	**I, II, III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30 I sem. 30 II sem. 30 III sem.		2 I sem. 2 II sem. 2 III sem.		6	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę (I, II), egzamin (III)**

Wymagania wstępne
Student potrafi porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 ESKJ

Cele przedmiotu	
Ć1	Usystematyzowanie posiadanej wiedzy z zakresu języka angielskiego ogólnego i medycznego.
Ć2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do posługiwania się językiem angielskim na poziomie B2+ ESKJ.
Ć3	Uświadomienie studentowi prestiżu związanego z wykonywaniem zawodu pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U19.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.U19.	Zaliczenie testowe (I, II semestr)	Ć
A.U19.	Egzamin testowy (III semestr)	Ć
K.S1.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia– tematyka - I sem.	
Ć1	Przeprowadzanie wywiadu z pacjentem. Uzupełnianie formularza przyjęcia do szpitala. Przydatne czasowniki frazowe (phrasal verbs) do rozmowy z pacjentem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć2	Wprowadzenie podstawowych skrótów używanych w dokumentacji szpitalnej. Zapis w tabelach wyników pomiaru ciśnienia krwi i pulsu pacjenta. „ Jak działa serce człowieka?" – praca z tekstem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć3	Strategie komunikacyjne używane przez pielęgniarki do uspokojenia pacjentów w stresujących sytuacjach. Empatia i wrażliwość ważnymi cechami w zawodzie pielęgniarki – dyskusja. Znaczenie zawodu pielęgniarki w społeczeństwie. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć4	Czasowniki modalne w przeszłości – ćwiczenia. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć5	Problemy z oddychaniem u pacjenta. Edukowanie pacjentów w związku z astmą. Instrukcje dotyczące użycia nebulizatora – dialogi. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć6	Układ oddechowy – budowa. Porównywanie wyglądu zdrowych i chorych dróg oddechowych. Wprowadzenie medycznych terminów na różne problemy z oddychaniem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć7	Rodzaje ran i ocena ich stanu – uzupełnianie tabel. Opatrywanie ran – dialogi. Wrzody u diabetyków – udzielanie porad pacjentom. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć8	Przeszczepy skóry. Medycyna estetyczna i chirurgia plastyczna – pozytywne i negatywne skutki zabiegów – dyskusja. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć9	Konstrukcje czasownikowe z bezokolicznikami i formami ciągłymi – ćwiczenia. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć10	Zwroty i wyrazy łączące zdania (however, although, even though, in spite of, despite etc.), układanie zdań z ich zastosowaniem, parafrazy – ćwiczenia. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć11	Inwersja (So do I; Nor do I; Neither…nor…; etc.) – ćwiczenia.

Ć12	Funkcje trzustki – praca z tekstem. Rola insuliny w leczeniu cukrzycy. Uzupełnianie tabeli poziomu glukozy we krwi. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć13	Związek hipoglikemii i cukrzycy – dyskusja. Pisanie ulotki informacyjnej dla diabetyków i ich rodzin. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Forma zajęć – ćwiczenia– tematyka - II sem.	
Ć1	Testy patologiczne. Pobieranie próbek do badań medycznych. Prowadzenie wewnętrznych rozmów telefonicznych z personelem szpitalnym – dialogi. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć2	Funkcje nerek – praca z tekstem. Procedura zakładania cewnika – instrukcje, dialogi. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć3	Skład krwi – ćwiczenia ze słownictwem. Odczytywanie wyników badania krwi. Obieg krwi – praca z tekstem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć4	Powtórzenie wiadomości z okresów warunkowych – ćwiczenia. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć5	Konstrukcje gramatyczne z *'wish', 'had better', 'would rather', 'would prefer' etc*. – ćwiczenia *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć6	Odczytywanie zleceń lekarskich, podawanie leków pacjentom i procedury z tym związane. Pięć przykazań pielęgniarki przy podawaniu leków. Interakcje między lekami. Przebieg wchłaniania (metabolizm) przyjmowanego leku – praca z tekstem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć7	Współpraca i dobra komunikacja kluczem do sukcesu w pracy zespołowej – dyskusja. Solidarność zawodowa w zawodzie pielęgniarki. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć8	Mowa zależna w twierdzeniach, pytaniach i zdaniach rozkazujących – ćwiczenia. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć9	Wlewy dożylne – odczytywanie i wypełnianie zleceń na wlewy. Wprowadzenie skrótów używanych w zleceniach dożylnych. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć10	Wyrażenia i zwroty idiomatyczne związane z częściami ciała – ćwiczenia ze słownictwem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć11	Jak poprawić sytuację w polskiej służbie zdrowia? – dyskusja *Efekt uczenia się: A.U19.*
Forma zajęć – ćwiczenia– tematyka - III sem.	
Ć1	Przedoperacyjna ocena stanu zdrowia pacjenta. Przygotowanie pacjenta do operacji, rozmowa o jej planowanym przebiegu – dialogi. Uzupełnianie formularza zgody na operację. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć2	Ocena zdrowia pacjenta po operacji. Przekazywanie raportu pielęgniarkom przejmującym zmianę – dialogi. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć3	Rodzaje bólu pooperacyjnego – uzupełnianie formularzy oceny bólu. Strategie radzenia sobie z agresywnym zachowaniem pacjenta lub jego krewnych. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć4	Planowanie wypisu. Spotkania zespołu medycznego. Zasięganie porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów. Prośby o porady oraz ich udzielnie – dialogi. Wyrażanie opinii, krytyczna ocena działań własnych oraz współpracowników. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć5	Uzupełnianie tabeli samodzielności pacjenta w codziennych czynnościach życiowych. Rola wczesnej pooperacyjnej rehabilitacji ruchowej pacjenta – dyskusja. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć6	Ochrona informacji o pacjencie. Prawa pacjenta. Czy RODO jest przydatne w służbie zdrowia? – dyskusja. *Efekt uczenia się: A.U19.*

Ć7	Szczepienia ochronne dzieci – za, czy przeciw? – dyskusja. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć8	Etyka w medycynie (eutanazja, inżynieria genetyczna, zapłodnienie in vitro) – praca z tekstem. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć9	Ćwiczenia powtórzeniowe ze słownictwem medycznym. Tłumaczenie zdań. *Efekt uczenia się: A.U19.*
Ć10	Ćwiczenia powtórzeniowe z gramatyki. Rozwiązywanie testów. *Efekt uczenia się: A.U19.*

Metody dydaktyczne
Ćwiczenia audytoryjne, dialogi, dyskusje, ćwiczenia ze zrozumieniem ze słuchu, czytanie tekstu pisanego ze zrozumieniem, tłumaczenia ustne, ćwiczenia pisemne gramatyczne, wypełnianie tabel i formularzy związanych z pracą pielęgniarki.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	90		90	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	60			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	150		90	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			6	

Literatura podstawowa*	
1	„Cambridge English for Nursing, Intermediate +" V. Allum i P. McGarr, 2015
2	"Professional English in Use, Medicine" E. H. Glendinning i R.Howard, 2010
Literatura uzupełniająca*	
1	Oxford Dictionary of Nursing, 2014
2	Słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski, A. Słomczewska, 2017

**W realizacji przedmiotu wykorzystano również literaturę wydaną ponad 10 lat temu, ze względu na jej wysoką wartość merytoryczną, ponadczasowy charakter prezentowanych treści oraz ich fundamentalne znaczenie dla nauki języka angielskiego.*

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Dydaktyka medyczna	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Medical didactics***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Zna podstawy wiedzy ogólnej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do działalności dydaktyczno-wychowawczej
C2	Kształtowanie umiejętności dydaktycznych mających zastosowanie w kształceniu i doskonaleniu medycznym oraz w edukacji zdrowotnej

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W21.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.W22.	metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentów	
A.W23.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U12.	organizować proces dydaktyczny z wykorzystaniem nowoczesnych technologii stosowanych w kształceniu na studiach przygotowującym do wykonywania zawodu pielęgniarki i kształceniu podyplomowym pielęgniarek;	
A.U13.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej;	
A.U14.	dokonywać weryfikacji prawidłowości organizacji procesu kształcenia zawodowego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W21.- A.W23.	Zaliczenie testowe	W, Ć
A.U12.- A.U14.	Projekt	Ć
K.S1.- K.S3.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Podstawy dydaktyki medycznej:** • Pojęcie, zakres i znaczenie dydaktyki medycznej. • Podstawowe pojęcia i kategorie dydaktyczne. • Cele i zasady kształcenia w naukach medycznych. • Specyfika kształcenia na studiach przygotowujących do wykonywania zawodu pielęgniarki. *(efekty: **A.W21)***
W2	**Edukacja zdrowotna i działalność edukacyjna w ochronie zdrowia:** • Edukacja zdrowotna jako element opieki nad pacjentem. • Metody prowadzenia działalności edukacyjnej wśród pacjentów i ich rodzin. • Rola pielęgniarki w procesie edukacji zdrowotnej. (e*fekty: **A.W22)***
W3	**Metody nauczania i środki dydaktyczne w kształceniu pielęgniarek:**

	• Metody nauczania stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym pielęgniarek. • Środki dydaktyczne wykorzystywane w procesie kształcenia. • Współczesne kierunki rozwoju dydaktyki medycznej. *(efekty: **A.W23**)*
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Planowanie procesu dydaktycznego w kształceniu pielęgniarek:** • Praca w grupach nad opracowaniem konspektu zajęć dydaktycznych • Określanie celów kształcenia, treści i efektów uczenia się • Dobór form organizacyjnych zajęć *(efekty: **A.U12, A.U13**)*
Ć2	**Dobór metod i środków dydaktycznych w działalności edukacyjnej:** • Analiza wybranych metod nauczania stosowanych w edukacji medycznej • Dobór środków dydaktycznych do celów i treści kształcenia • Praca zespołowa nad scenariuszem zajęć edukacyjnych *(efekty: **A.U13**)*
Ć3	**Wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie dydaktycznym:** • Zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w kształceniu pielęgniarek • Projektowanie zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych • Praca w grupach – przygotowanie krótkiej prezentacji edukacyjnej *(efekty: **A.U12**)*
Ć4	**Ocena i doskonalenie procesu kształcenia zawodowego:** • Analiza przykładowych zajęć dydaktycznych i materiałów edukacyjnych • Identyfikacja błędów w organizacji procesu dydaktycznego • Formułowanie propozycji działań naprawczych i doskonalących *(efekty: **A.U14**)*

Metody dydaktyczne
wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, dyskusja kierowana, praca w grupach, metoda projektu, analiza przypadków, ćwiczenia praktyczne, dyskusja dydaktyczna, prezentacja zespołowa, burza mózgów

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	45			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	75		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Kupisiewicz C.: Dydaktyka. Podręcznik akademicki. Oficyna Wydawnicza Impuls, Warszawa 2012.*
2	Chruściel P., Bednarek A., Szulc A., Augustowska-Kruszyńska K.: Pedagogika, dydaktyka i promocja zdrowia. Dla studentów kierunków medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Półturzycki J.: Dydaktyka dla nauczycieli. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2012.*
2	Ciechaniewicz W. (red.): Pedagogika. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2008.*

**W realizacji przedmiotu wykorzystano również literaturę wydaną ponad 10 lat temu, ze względu na jej wysoką wartość merytoryczną, ponadczasowy charakter prezentowanych treści oraz ich fundamentalne znaczenie dla nauki przedmiotu.*

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Prawo w praktyce zawodowej pielęgniarki	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Law in professional nursing practice**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza: podstawy organizacji systemu ochrony zdrowia, praw pacjenta, etyki i odpowiedzialności zawodowej pielęgniarki. Umiejętności: analiza dokumentacji medycznej, identyfikacja problemów prawno-etycznych, wyszukiwanie aktualnych aktów prawnych w ISAP i Dzienniku Ustaw, rozróżnianie norm prawnych od procedur wewnętrznych. Kompetencje: poufność, krytyczna refleksja, komunikacja zespołowa i gotowość do konsultacji.

Cele przedmiotu	
C1	Wyjaśnienie podstaw prawnych wykonywania zawodu pielęgniarki oraz zasad bezpieczeństwa pacjenta.
C2	Poznanie rodzajów odpowiedzialności: cywilnej, karnej, zawodowej i pracowniczej oraz zasad ubezpieczenia OC.

Cele przedmiotu	
C3	Rozumienie prawnych konsekwencji zdarzeń niepożądanych i błędów w interwencjach pielęgniarskich.
C4	Stosowanie przepisów dotyczących praw pacjenta, dokumentacji medycznej i ochrony danych szczególnych kategorii.
C5	Doskonalenie kwalifikowania sytuacji kliniczno-zawodowych i proponowania zgodnych z prawem działań naprawczych.
C6	Kształtowanie odpowiedzialności, krytycznej oceny działań i umiejętności korzystania z porad ekspertów.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W1.	znaczenie i skutki prawne zdarzeń medycznych;	
A.W2.	problematykę zdarzeń niepożądanych i błędów medycznych w aspekcie bezpieczeństwa pacjenta;	
A.W3.	istotę błędów medycznych w interwencjach pielęgniarskich;	
A.W4.	problematykę ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;	
A.W5.	przepisy prawa dotyczące przetwarzania danych osobowych szczególnych kategorii w systemie ochrony zdrowia;	
A.W6.	zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych pielęgniarki;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U1	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu	
A.U2	kwalifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i prawa pracy oraz w zakresie odpowiedzialności zawodowej	
A.U3.	analizować przyczyny błędów medycznych i wdrażać działania zapobiegawcze w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W1.- A.W6.	Test pisemny z pytaniami problemowymi (min. 60% punktów)	W, Ć
A.U1.- A.U3.	Indywidualne karty analizy casusów: A.U1 – kwalifikacja zdarzenia, wskazanie praw pacjenta, roszczeń i ścieżek postępowania; A.U2 – rozróżnienie odpowiedzialności cywilnej, karnej, pracowniczej i zawodowej z uzasadnieniem przepisami; A.U3 – analiza przyczyn błędu i plan prewencji	Ć
K.S1.- K.S3.	Obserwacja ustrukturyzowana podczas dyskusji i pracy zespołowej.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy systemu prawa w ochronie zdrowia: hierarchia źródeł prawa, akty normatywne i ich aktualizacja; prawo a procedura wewnętrzna; odpowiedzialność za świadczenia. Efekty: A.W1, A.W6.
W2	Prawa pacjenta, zgoda i odmowa świadczenia, informacja i tajemnica zawodowa; dokumentacja medyczna, dostęp i udostępnianie; dane szczególnych kategorii, RODO i naruszenia ochrony danych. Efekty: A.W5, A.W6.
W3	Status i zakres samodzielności pielęgniarki: uprawnienia zależne od kwalifikacji, wykonywanie zleceń, obowiązek odmowy w sytuacjach prawnie uzasadnionych, odpowiedzialność zawodowa. Efekty: A.W6.
W4	Zdarzenie niepożądane, zdarzenie medyczne i błąd medyczny – rozróżnienia terminologiczne; bezpieczeństwo pacjenta, raportowanie, dokumentowanie i analiza zdarzeń; możliwe skutki prawne. Efekty: A.W1, A.W2, A.W3.
W5	Błędy w interwencjach pielęgniarskich: leki, identyfikacja pacjenta, upadki, zakażenia, komunikacja; czynniki systemowe i indywidualne; działania zapobiegawcze. Efekty: A.W2, A.W3.
W6	Odpowiedzialność cywilna i ubezpieczenie OC: przesłanki odpowiedzialności, szkoda i związek przyczynowy; ubezpieczenie obowiązkowe i dobrowolne zależnie od formy wykonywania zawodu. Efekty: A.W1, A.W4.
W7	Odpowiedzialność karna, pracownicza i zawodowa; postępowania i roszczenia, dokumentowanie incydentów, konsultacje prawne; granice uprawnień i poufność. Efekty: A.W1, A.W4, A.W5, A.W6.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Mapa odpowiedzialności pielęgniarki. Analiza fragmentów ustaw i kazusów: odróżnienie odpowiedzialności cywilnej, karnej, pracowniczej i zawodowej; identyfikacja właściwego trybu postępowania. Efekty: A.U2, K.S1, K.S3.
Ć2	Zdarzenie niepożądane a naruszenie praw pacjenta. Casus: błędna identyfikacja pacjenta, brak informacji, zgoda, dokumentacja; ustalenie faktów, ryzyka, możliwych roszczeń i ścieżek ich dochodzenia. Efekty: A.U1, A.U2, K.S2.

Ć3	Analiza błędu medycznego w interwencji pielęgniarskiej. Casus podania leku, analiza przyczyn źródłowych (człowiek–proces–system), plan prewencji, raportowanie i komunikacja bez obwiniania. Efekty: A.U3, A.U1, K.S1, K.S2.
Ć4	Uprawnienia zawodowe, dokumentacja i ochrona danych. Zadania: ocena dopuszczalności czynności zależnie od kwalifikacji i zlecenia; ujawnienie danych, żądanie dostępu, incydent poufności. Efekty: A.U1, A.U2, K.S2, K.S3.
Ć5	Zintegrowany przypadek prawno-kliniczny i zaliczenie. Student identyfikuje naruszenie, kwalifikuje odpowiedzialność, wskazuje możliwe roszczenia, działania natychmiastowe i prewencyjne oraz potrzebę konsultacji. Efekty: A.U1, A.U2, A.U3, K.S1–K.S3.

Metody dydaktyczne
W: wykład problemowy, analiza przepisów i krótkich przykładów, pytania kontrolne. Ć: analiza casusów, praca z aktualnymi aktami prawnymi, analiza dokumentacji, dyskusja moderowana, analiza przyczyn źródłowych, karty pracy, prezentacja i obrona rozwiązań.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	D. Karkowska, Prawo medyczne dla pielęgniarek. Warszawa 2023
2	W. Żelaskowska, Prawo medyczne w pigułce. Warszawa 2020
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualne teksty ustaw: o zawodach pielęgniarki i położnej; o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta; o działalności leczniczej; o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta; o ochronie danych osobowych; RODO (UE 2016/679). Weryfikacja brzmienia przepisów: ISAP / Dziennik Ustaw.
2	Sadowska M., Zapobieganie błędom medycznym w praktyce, Warszawa 2019 (pozycja z sylabusa źródłowego); aktualne materiały Rzecznika Praw Pacjenta, UODO i samorządu pielęgniarek i położnych; wybrane orzeczenia sądowe wskazane przez prowadzącego.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Poradnictwo w pielęgniarstwie	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Nurse counseling**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu podstaw pielęgniarstwa, pielęgniarstwa rodzinnego, promocji zdrowia, komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej i praw pacjenta. Umiejętność przeprowadzenia wywiadu, oceny podstawowych parametrów zdrowia, identyfikacji potrzeb edukacyjnych i sporządzania dokumentacji. Znajomość granic kompetencji zawodowych, zasad poufności i świadomej zgody. Gotowość do empatycznej, niedyskryminującej komunikacji oraz pracy zespołowej.

Cele przedmiotu	
C1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu poradnictwa, mającego wpływ na zmiany zachowań zdrowotnych pacjentów.
C2	Zapoznanie studenta z zasadami poradnictwa w pielęgniarstwie oraz modelem TTM.
C3	Zapoznanie studenta z zasadami postępowania terapeutycznego, doborem badań diagnostycznych oraz interpretacji ich wyników.

Cele przedmiotu	
C4	Zastosowanie w praktyce umiejętności edukacji pacjenta, wspierania go w zmianie zachowań zdrowotnych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W8.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany Prochaski i DiClemente;	
B.W9.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;	
B.W10.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim;	
B.W11.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku problemów zdrowotnych;	
B.W12.	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;	
B.W13.	zakres profilaktyki chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U9.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	
B.U10.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	
B.U11.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian Prochaski i DiClemente;	
B.U12.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w ramach poradnictwa zdrowotnego;	
B.U13.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego;	
B.U14.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich;	
B.U15.	wdrażać interwencje terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych pielęgniarki;	
B.U16.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	
B.U17.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów, ich rodzin lub opiekunów	
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej	
B.U19.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych	
B.U20.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy	

W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W8.- B.W13.	Test pisemny (pytania jednokrotnego wyboru oraz krótkie pytania problemowe), obejmujący podstawy poradnictwa, TTM, ocenę pacjenta, zasady terapii, diagnostyki i profilaktyki. Kryterium: co najmniej 60% punktów; pytania przypisane do B.W8–B.W13.	W, Ć,
B.U9.- B.U20.	Ocena analizy przypadku (Ć1), planu porady i materiału edukacyjnego (Ć2) oraz mini-programu promocji zdrowia (Ć3). Indywidualna karta osiągnięcia B.U9–B.U20: poprawność rozpoznania, adekwatność oceny i interwencji, bezpieczeństwo i granice uprawnień, dobór metod edukacji, plan wdrożenia i mierniki. Warunek: minimum 60% punktów i zaliczenie wszystkich zadań krytycznych dotyczących bezpieczeństwa i kompetencji.	Ć
K.S1.- K.S3., K.S5.	Bezpośrednia obserwacja w dyskusji, pracy zespołowej i prezentacji projektu	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Podstawy poradnictwa pielęgniarskiego i model zmiany zachowań: definicje i cele porady, relacja terapeutyczna, kompetencje i granice uprawnień, prawa pacjenta, poufność, zgoda, etapy TTM Prochaski i DiClemente, rozpoznawanie gotowości do zmiany i zapobieganie nawrotom. Efekty: B.W8.
W2	Ocena pacjenta i jego zasobów: predyktory funkcjonowania biopsychospołecznego, obciążenie chorobą przewlekłą, adaptacja i samoopieka; wywiad ukierunkowany, badanie przedmiotowe, pomiary, skale i narzędzia przesiewowe; rozpoznawanie potrzeb, czynników ryzyka i barier edukacyjnych. Efekty: B.W9, B.W10.
W3	Postępowanie terapeutyczne, diagnostyka i profilaktyka: planowanie porady i interwencji w granicach kompetencji; wskazania do konsultacji i pilnego skierowania; dobór i interpretacja wybranych badań zgodnie z uprawnieniami; profilaktyka chorób zakaźnych, cywilizacyjnych i społecznych, szczepienia, programy zdrowotne, monitorowanie efektów i dokumentacja porady. Efekty: B.W11, B.W12, B.W13.
Forma zajęć– ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Kompleksowa ocena pacjenta z chorobą przewlekłą i plan porady. Studium przypadku: rozpoznanie zagrożeń zdrowotnych, zasobów i adaptacji; dobór wywiadu, skal,

	pomiarów i badań w granicach kompetencji; identyfikacja objawów alarmowych, plan bezpiecznych interwencji i skierowań. Produkt: indywidualna karta oceny i plan porady z uzasadnieniem. Efekty: B.U9, B.U10, B.U14, B.U15; K.S1, K.S2, K.S5.
Ć2	Poradnictwo motywujące i edukacja terapeutyczna. Symulowana rozmowa edukacyjna z osobą zagrożoną uzależnieniem lub uzależnioną z zastosowaniem etapów TTM; techniki dialogu motywującego; dobór metod edukacji i zasobów cyfrowych, ocena wiarygodności informacji; opracowanie ulotki lub materiału cyfrowego dostosowanego do odbiorcy. Produkt: scenariusz porady, materiał edukacyjny i demonstracja rozmowy. Efekty: B.U11, B.U12, B.U13, B.U18; K.S1–K.S3, K.S5.
Ć3	Program promocji zdrowia i profilaktyki w środowisku. Diagnoza potrzeb grupy docelowej; dostosowanie istniejącego programu, zaplanowanie i przedstawienie krótkiej interwencji, działań zapobiegania chorobom zakaźnym, społecznym i cywilizacyjnym oraz reakcji na zagrożenia w domu, szkole lub pracy. Ustalenie partnerów, dostępności, mierników i ewaluacji. Produkt: mini-program z harmonogramem i miernikami. Efekty: B.U16, B.U17, B.U19, B.U20; K.S1–K.S3, K.S5.

Metody dydaktyczne
praca w grupach, analiza przypadku (case study), metoda projektu, karta pracy, prezentacja zespołowa, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne, wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Ewa Czeczelewska. Porada pielęgniarska. Skrypt do przedmiotu Poradnictwo w pielęgniarstwie, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2023.
2	Ostrzycka B., Pietrzak M., Sienkiewicz Z.: Porada pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej. Wyd. 1. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Ślusarska B., Marcinowicz L., Kocka K. (red.): Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
2	Lewko J., Kopcych EB.: Procedury leczniczo – pielęgnacyjne w opiece środowiskowej i długoterminowej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Pielęgniarstwo epidemiologiczne	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Epidemiological nursing***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z mikrobiologii, parazytologii, epidemiologii i podstaw higieny szpitalnej; znajomość dróg transmisji drobnoustrojów, zasad aseptyki, antyseptyki, higieny rąk oraz środków ochrony indywidualnej. Umiejętność analizy dokumentacji medycznej i danych liczbowych, pracy zespołowej oraz korzystania z aktualnych procedur i wiarygodnych źródeł naukowych. Gotowość do przestrzegania zasad bezpieczeństwa pacjenta i poufności danych.

Cele przedmiotu	
C1	Wyjaśnienie organizacji nadzoru epidemiologicznego, rejestracji zakażeń związanych z opieką zdrowotną (HAI) i współpracy zespołu kontroli zakażeń.
C2	Rozpoznawanie czynników ryzyka HAI, dróg transmisji i patogenów alarmowych oraz dobór działań zapobiegawczych do sytuacji klinicznej.
C3	Planowanie działań przeciwepidemicznych, dokumentowania i monitorowania ich skuteczności z uwzględnieniem obowiązujących regulacji.

Cele przedmiotu	
C4	Rozwijanie umiejętności edukacji personelu, pacjenta i opiekunów, analizy wskaźników jakości oraz odpowiedzialnej współpracy interprofesjonalnej.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W5.	założenia nadzoru nad zakażeniami w podmiotach leczniczych, z uwzględnieniem rejestracji zakażeń oraz zasady współpracy w zespołach interprofesjonalnych w tym zakresie;	
B.W6.	uwarunkowania profilaktyki, występowania i kontroli zakażeń szpitalnych w działalności podmiotów leczniczych, z uwzględnieniem czynników etiologicznych, w tym patogenów alarmowych;	
B.W7.	zasady planowania, opracowywania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U6.	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i wybranym chorobom zakaźnym oraz zwalczania tych zakażeń i chorób, a także zasady nadzoru epidemiologicznego;	
B.U7.	planować i prowadzić edukację pracowników opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz edukację pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odnoszącym się do opieki poszpitalnej;	
B.U8.	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym oraz analizować wieloaspektowość występowania zakażeń szpitalnych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S5	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W5.- B.W7.	Test pisemny z pytaniami sytuacyjnymi (min. 60% poprawnych odpowiedzi); ocena rozumienia nadzoru, czynników ryzyka, patogenów alarmowych i działań przeciwepidemicznych. Dokumentacja: arkusz testu i klucz odpowiedzi [B.W5–B.W7].	W
B.U6.- B.U8.	Ć1: karta analizy zdarzenia epidemiologicznego i dobór środków zapobiegawczych (B.U6); Ć2: projekt edukacji personelu i instrukcja	Ć

	dla pacjenta po wypisie, z prezentacją (B.U7); Ć3: arkusz obliczeń wskaźników HAI, interpretacja danych i plan działań korygujących (B.U8). Zaliczenie każdego efektu na poziomie min. 60%.	
K.S1-K.S3, K.S5	Indywidualna obserwacja na Ć1–Ć3 według karty 0–2 pkt na każde kryterium.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Nadzór epidemiologiczny nad HAI: definicje i cele; nadzór czynny i bierny; wykrywanie, rejestracja, zgłaszanie i analiza zakażeń; role pielęgniarki epidemiologicznej, zespołu i komitetu kontroli zakażeń; przepływ informacji i współpraca interprofesjonalna. Efekt: B.W5.
W2	Epidemiologia i profilaktyka HAI: łańcuch epidemiczny, czynniki ryzyka i drogi transmisji; patogeny alarmowe i lekooporność; higiena rąk, izolacja, środki ochrony indywidualnej; zapobieganie zakażeniom związanym z cewnikiem naczyniowym, cewnikiem moczowym, zabiegiem operacyjnym i wentylacją. Efekt: B.W6.
W3	Planowanie i ocena działań przeciwepidemicznych: postępowanie przy podejrzeniu ogniska, identyfikacja przypadków, dochodzenie epidemiologiczne, pobieranie materiału zgodnie z procedurą; działania natychmiastowe, dokumentacja i raportowanie; audyty, wskaźniki i sprzężenie zwrotne; podstawy prawne, ochrona danych i edukacja personelu. Efekt: B.W7.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Zapobieganie HAI i nadzór epidemiologiczny – studium przypadku. Student analizuje scenariusz pacjenta z podejrzeniem zakażenia (np. C. difficile lub zakażenie związane z dostępem naczyniowym), identyfikuje źródła i drogi transmisji, dobiera środki ostrożności, planuje zgłoszenie i dokumentowanie oraz wskazuje działania natychmiastowe i zapobiegawcze. Efekty: B.U6; K.S1, K.S5.
Ć2	Edukacja epidemiologiczna personelu oraz pacjenta i opiekuna po wypisie. Student określa potrzeby edukacyjne i cele, opracowuje mini-szkolenie personelu (np. higiena rąk, izolacja kontaktowa) i zrozumiałą instrukcję dla pacjenta/opiekuna, weryfikuje zrozumienie metodą teach-back oraz wskazuje źródła aktualnych zaleceń. Efekty: B.U7; K.S2, K.S3, K.S5.
Ć3	Wskaźniki jakości w nadzorze epidemiologicznym – analiza danych i projekt poprawy. Student na danych dydaktycznych oblicza np. liczbę zakażeń na 1000 osobodni/urządzeniodni, interpretuje trendy i ograniczenia porównań, identyfikuje przyczyny systemowe, proponuje działania korygujące, miernik i termin ponownego audytu. Efekty: B.U8; K.S1, K.S2, K.S5.

Metody dydaktyczne
praca w grupach, analiza przypadku (case study), metoda projektu, karta pracy, analiza dokumentacji epidemiologicznej, prezentacja zespołowa, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, ćwiczenia praktyczne, analiza wskaźników jakości

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa*	
1	Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi – tekst jednolity w aktualnym brzmieniu (ISAP/Dziennik Ustaw).
2	Bulanda M., Szostek S: Podstawy mikrobiologii i epidemiologii szpitalnej. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca*	
1	Materiały Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Epidemiologicznych (PSPE), aktualne zalecenia WHO dotyczące higieny rąk oraz aktualne materiały ECDC w zakresie HAI i nadzoru epidemiologicznego (według stanu na rok realizacji zajęć).
2	Paradowska-Stankiewicz I., Rosińska M., Wojtyniak B., Zieliński A.: Epidemiologia. Od teorii do praktyki. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

*Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarskiej.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – *choroby o podłożu alergicznym*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Care and therapeutic education in chronic diseases* - allergy-related diseases**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii układu oddechowego, skóry i układu immunologicznego oraz podstaw chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego. Znajomość zasad oceny stanu pacjenta, prowadzenia wywiadu pielęgniarskiego, identyfikowania problemów i zagrożeń zdrowotnych oraz planowania opieki. Podstawowa wiedza o farmakoterapii, działaniach niepożądanych leków, diagnostyce alergologicznej i postępowaniu w nagłym pogorszeniu stanu zdrowia. Umiejętność komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej, pracy z rodziną/opiekunem, interpretacji podstawowych danych klinicznych i korzystania z aktualnych źródeł naukowych.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o patomechanizmach, objawach, diagnostyce, leczeniu i opiece pielęgniarskiej w chorobach alergicznych, z uwzględnieniem astmy, alergicznego nieżytu nosa, atopowego zapalenia skóry i alergii pokarmowej.
C2	Przygotowanie do identyfikowania zagrożeń zdrowotnych, oceny funkcjonowania i adaptacji pacjenta do przewlekłej choroby alergicznej oraz do planowania indywidualnej opieki i edukacji terapeutycznej.

Cele przedmiotu	
C3	Kształtowanie umiejętności oceny wpływu farmakoterapii na diagnostykę alergologiczną, rozpoznawania sytuacji wymagających konsultacji specjalistycznej i odpowiedzialnego podejmowania decyzji w granicach kompetencji pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W19.	patomechanizm, objawy, diagnostykę, leczenie i postępowanie pielęgniarskie w niewydolności oddechowej, POChP i chorobach o podłożu alergicznym, w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;	
B.W21.	grupy leków stosowanych w chorobach alergicznych mających wpływ na wynik testów skórnych.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U9.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	
B.U10.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W19., B.W21.	Test wiedzy z pytaniami wielokrotnego wyboru i zadaniami opartymi na krótkich przypadkach: rozpoznanie chorób alergicznych, zasady opieki oraz grupy leków wpływających na wyniki testów skórnych. Ocena według klucza odpowiedzi.	Ć
B.U9.-B.U10.	Indywidualna karta analizy przypadku: rozpoznanie zagrożeń, ocena adaptacji pacjenta do choroby przewlekłej i uzasadnienie priorytetów opieki; projekt zindywidualizowanego programu edukacji pacjenta z chorobą alergiczną, oceniany według rubryki.	Ć
K.S2.-K.S3., K.S5.	Obserwacja podczas analizy przypadku, pracy zespołowej i prezentacji projektu.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Pacjent z chorobą alergiczną – ocena kliniczna i zagrożenia zdrowotne.** • Mechanizmy nadwrażliwości i obraz kliniczny astmy, alergicznego nieżytu nosa, AZS i alergii pokarmowej; różnicowanie typowych objawów. •Wywiad alergologiczny: ekspozycje, czynniki wyzwalające, leki, choroby współistniejące, przebieg zaostrzeń. • Identyfikacja zagrożeń, w tym objawów alarmowych ciężkiej reakcji alergicznej, oraz zasad pilnej eskalacji pomocy.

	• Analiza przypadku pacjenta w opiece stacjonarnej i domowej. Efekty: B.W19, B.U9, K.S5.
Ć2	**Diagnostyka alergologiczna i bezpieczeństwo farmakoterapii.** • Zasady kwalifikacji i przygotowania pacjenta do diagnostyki alergologicznej; rola testów skórnych i badań laboratoryjnych. • Leki mogące wpływać na reaktywność skóry i interpretację testów, szczególnie leki przeciwhistaminowe oraz wybrane inne preparaty; znaczenie weryfikacji aktualnych zaleceń pracowni. • Edukacja dotycząca stosowania leków, przestrzegania zaleceń i bezpieczeństwa; bez samodzielnego odstawiania leków przez pacjenta. • Analiza schematu leczenia i wskazań do konsultacji. Efekty: B.W21, B.W19, K.S2, K.S5.
Ć3	**Adaptacja pacjenta do przewlekłej choroby alergicznej.** • Ocena wpływu choroby na sen, aktywność, pracę, relacje społeczne, samoopiekę i jakość życia. • Rozpoznanie barier w przestrzeganiu zaleceń, lęku przed zaostrzeniem i trudności w unikaniu alergenów. • Ocena zasobów pacjenta i rodziny, gotowości do zmiany zachowań oraz potrzeb edukacyjnych. • Opracowanie diagnozy zagrożeń i planu wsparcia w oparciu o studium przypadku. Efekty: B.U9, B.U10, K.S2, K.S3.
Ć4	**Indywidualna edukacja terapeutyczna pacjenta z chorobą alergiczną.** • Projekt edukacji dotyczący identyfikacji czynników wyzwalających, ograniczania ekspozycji, samoobserwacji i postępowania w zaostrzeniu. • Edukacja dotycząca prawidłowego stosowania leków i współpracy z zespołem terapeutycznym; rozpoznawanie objawów wymagających pilnej pomocy. • Uwzględnienie wieku, poziomu wiedzy, preferencji i możliwości samoopieki pacjenta. • Ustalenie celów, metod edukacji i mierników jej skuteczności; weryfikacja zrozumienia metodą teach-back. Efekty: B.U9, B.U10, K.S2, K.S3, K.S5.

Metody dydaktyczne
praca w grupach, analiza przypadku (case study), karta pracy, metoda projektu, prezentacja zespołowa, test wiedzy, dyskusja dydaktyczna, ćwiczenia praktyczne

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	10		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	30		10	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Jahnz-Różyk K., Kupczyk M., Gawlik R.: Alergologia w praktyce klinicznej. Część 1. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
2	Jahnz-Różyk Karina, Kupczyk Maciej, Gawlik Radosław. Alergologia w praktyce klinicznej. Część 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	Czarnobilska E.: Farmakoterapia chorób alergicznych. Diagnozowanie i leczenie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Aktualne zalecenia Polskiego Towarzystwa Alergologicznego (PTA) – www.pta.med.pl; aktualne wytyczne GINA dotyczące astmy – ginasthma.org. Dokumenty wykorzystywane w wersjach aktualnych w roku realizacji przedmiotu.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – *leczenie żywieniowe dojelitowe i pozajelitowe*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Care and therapeutic education in chronic diseases* - enteral and parenteral nutrition treatment**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student zna anatomię i fizjologię przewodu pokarmowego, podstawy metabolizmu i zapotrzebowania na składniki odżywcze; rozumie mechanizmy niedożywienia w chorobach przewlekłych. Posiada wiedzę z zakresu pielęgniarstwa internistycznego, chirurgicznego i farmakologii, podstaw oceny stanu odżywienia, bilansu płynów oraz interpretacji badań laboratoryjnych. Zna zasady aseptyki, pielęgnacji dostępów naczyniowych i przewodu pokarmowego, zapobiegania zakażeniom i dokumentowania opieki. Potrafi komunikować się terapeutycznie, edukować pacjenta i współpracować w zespole interprofesjonalnym.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o kwalifikacji, metodach, technikach, wskazaniach, ograniczeniach i powikłaniach leczenia żywieniowego dzieci i dorosłych oraz roli zespołu żywieniowego.
C2	Rozwijanie umiejętności oceny stanu odżywienia, rozpoznawania ryzyka niedożywienia i monitorowania bezpieczeństwa oraz skuteczności leczenia żywieniowego.
C3	Przygotowanie do bezpiecznego prowadzenia żywienia dojelitowego i pozajelitowego, obsługi pomp i dostępów żywieniowych oraz reagowania na powikłania w warunkach symulowanych.
C4	Kształtowanie umiejętności edukacji pacjenta i opiekuna, doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz ich ordynowania i wystawiania recept w granicach uprawnień.
C5	Rozwijanie odpowiedzialności zawodowej, współpracy interprofesjonalnej i krytycznej oceny własnych działań.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W48.	metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U62.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	
B.U63.	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;	
B.U64.	prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	
B.U65.	obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;	
B.U66.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	
B.U67.	samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	
Weryfikacja założonych efektów uczenia się		

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.W48	Test pisemny z pytaniami jednokrotnego wyboru i zadaniami klinicznymi dotyczącymi kwalifikacji, technik, monitorowania, profilaktyki powikłań i współpracy z zespołem żywieniowym.	W
B.U62, B.U63, B.U66, B.U67	Ocena kart przypadków: przesiewowa i pogłębiona ocena stanu odżywienia, interpretacja monitorowania, projekt edukacji pacjenta/opiekuna, zadanie z doboru i ordynowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz prawidłowego zapisu recepty.	Ć
B.U63, B.U64, B.U65, B.U66	Zaliczenie praktyczne w symulacji (checklista/OSCE): przygotowanie i prowadzenie żywienia przez pompę, obsługa PEG/PEJ i dostępów naczyniowych na trenażerze, monitorowanie i reagowanie na powikłania, instruktaż dla opiekuna.	ĆWS
K.S1–K.S3, K.S5	Obserwacja bezpośrednia, karta oceny postaw i debriefing: odpowiedzialność, bezpieczeństwo, komunikacja, konsultowanie trudności, samoocena i współpraca zespołowa.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Podstawy leczenia żywieniowego w chorobach przewlekłych** • Rola leczenia żywieniowego w chorobach przewlekłych u dzieci i dorosłych • Wskazania i przeciwwskazania do żywienia dojelitowego i pozajelitowego • Cele profilaktyki powikłań żywieniowych Efekt uczenia się: B.W48
W2	**Metody i techniki żywienia dojelitowego** • Rodzaje dostępów do żywienia dojelitowego • Techniki żywienia (bolusowe, ciągłe, cykliczne) • Zasady współpracy z zespołem żywieniowym Efekt uczenia się: B.W48
W3	**Żywienie pozajelitowe – zasady planowania i realizacji** • Żywienie pozajelitowe centralne i obwodowe • Skład mieszanin żywieniowych • Zapobieganie powikłaniom metabolicznym i infekcyjnym Efekt uczenia się: B.W48
W4	**Organizacja opieki i odpowiedzialność pielęgniarki w leczeniu żywieniowym** • Rola pielęgniarki w zespole terapeutycznym • Bezpieczeństwo pacjenta i odpowiedzialność zawodowa • Dokumentacja i monitorowanie leczenia żywieniowego Efekt uczenia się: B.W48
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	

Ć1	Ocena stanu odżywienia: przesiew z wykorzystaniem NRS-2002, MUST lub narzędzia odpowiedniego do populacji; wywiad żywieniowy, antropometria, interpretacja danych klinicznych, identyfikacja ryzyka niedożywienia. Efekty: B.U62, K.S1, K.S5. Weryfikacja: karta oceny i analiza przypadku.
Ć2	Monitorowanie pacjenta: bilans płynów, masa ciała, tolerancja podaży, glikemia, elektrolity, parametry laboratoryjne, ocena ryzyka aspiracji i zakażenia; analiza przypadków powikłań i decyzji o konsultacji zespołu żywieniowego. Efekty: B.U63, K.S2, K.S5. Weryfikacja: zadanie problemowe i karta monitorowania.
Ć3	Planowanie żywienia i edukacja: dobór metody żywienia do przypadku, plan podaży i opieki, przygotowanie programu edukacji dotyczącego pompy, pielęgnacji PEG/PEJ lub dostępu naczyniowego, zasad higieny i objawów alarmowych; technika teach-back. Efekty: B.U63, B.U66, K.S2, K.S3. Weryfikacja: projekt edukacyjny i symulowana rozmowa.
Ć4	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego: wskazania kliniczne, analiza składu i doboru preparatu, zasady ordynacji i wystawiania recept w granicach uprawnień, analiza zlecenia i dokumentacji; problemy etyczne. Efekty: B.U67, K.S1, K.S5. Weryfikacja: zadanie recepturowe i analiza przypadku.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Prowadzenie żywienia dojelitowego: identyfikacja pacjenta, weryfikacja zlecenia, przygotowanie pompy i zestawu, kontrola położenia i drożności dostępu zgodnie z procedurą, podaż diety, płukanie, monitorowanie tolerancji, rozpoznanie aspiracji lub niedrożności, dokumentacja i edukacja. Efekty: B.U63, B.U64, B.U65, B.U66, K.S1, K.S5. Weryfikacja: checklista/OSCE, debriefing.
ĆWS2	Żywienie pozajelitowe i opieka nad dostępami: aseptyczne przygotowanie stanowiska, identyfikacja mieszaniny i zlecenia, obsługa pompy oraz portu/dostępu centralnego i obwodowego na trenażerze, profilaktyka zakażeń i powikłań, monitorowanie pacjenta, postępowanie przy alarmach, edukacja opiekuna. Efekty: B.U63, B.U64, B.U65, B.U66, K.S1–K.S3, K.S5. Weryfikacja: checklista/OSCE, debriefing.
Metody dydaktyczne	
Wykład problemowy, analiza przypadków klinicznych, dyskusja, praca w zespołach, projekt edukacyjny, karta pracy, demonstracja, ćwiczenia na pompach i trenażerach, symulacja medyczna, standaryzowana checklista/OSCE i debriefing.	

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Kłęk S., Budnik-Szymoniuk M., Cebulski W. i wsp. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego. Krakowskie Wydawnictwo Scientifica, Kraków 2019.
2	Bartoszewska L., Majewska K., Matras P. (red.). Żywienie dojelitowe i pozajelitowe. PZWL, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Małgorzewicz S. (red.). Żywienie kliniczne. Praktyczne zagadnienia. Tom I–II. Czelej, 2020. Dodatkowo: aktualne wytyczne ESPEN dotyczące żywienia klinicznego, domowego żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz profilaktyki powikłań.
2	Zmarzły A., Sonocki A.: Żywienie kliniczne. Podręcznik dla kształcenia w umiejętności leczenia żywieniowego i specjalizacjach klinicznych. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – ból ostry i przewlekły (w tym terapia bólu u dorosłych)	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Care and therapeutic education in chronic diseases* - acute and chronic pain**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		0,5		0,5	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student posiada wiedzę z anatomii i fizjologii układu nerwowego, patofizjologii bólu, farmakologii i podstaw pielęgniarstwa internistycznego, chirurgicznego oraz opieki paliatywnej. Potrafi oceniać stan kliniczny pacjenta, monitorować parametry życiowe, dokumentować proces pielęgnowania, komunikować się terapeutycznie i stosować zasady bezpieczeństwa farmakoterapii. Zna prawa pacjenta, zasady etyki zawodowej i profilaktyki działań niepożądanych leków.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o mechanizmach, klasyfikacji, ocenie i monitorowaniu bólu ostrego oraz przewlekłego, w tym bólu neuropatycznego i bólu u osób starszych.

Cele przedmiotu	
C2	Przygotowanie do planowania, prowadzenia i oceny skuteczności farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego z uwzględnieniem bezpieczeństwa i zakresu uprawnień pielęgniarki.
C3	Rozwijanie umiejętności edukacji pacjenta i opiekuna, komunikacji terapeutycznej, rozpoznawania działań niepożądanych i współpracy interprofesjonalnej.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W44.	rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie	
B.W45	metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta	
B.W46	zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych	
B.W47	działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opioidowe i nieopioidowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U58.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;	
B.U59.	samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	
B.U60.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	
B.U61.	prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	Okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W44–B.W47	Test wielokrotnego wyboru oraz krótkie zadania kliniczne: mechanizmy bólu, dobór narzędzi oceny, farmakoterapia i metody niefarmakologiczne.	W
B.U58–B.U61	Analiza przypadku, plan postępowania przeciwbólowego, interpretacja skal i opracowanie programu edukacji; ocena według kryteriów poprawności klinicznej i bezpieczeństwa.	Ć
B.U58–B.U61	Praktyczna realizacja scenariuszy: ocena bólu, wdrożenie i monitorowanie terapii w granicach zlecenia/uprawnień, rozpoznanie działań niepożądanych, edukacja; checklista, mini-OSCE, debriefing.	ĆWS
K.S1–K.S5	Obserwacja bezpośrednia: odpowiedzialność, bezpieczeństwo, poszanowanie autonomii, komunikacja, współpraca, krytyczna samoocena i konsultowanie trudnych decyzji.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Neurofizjologia i klasyfikacja bólu: nocycepcja, drogi przewodzenia, modulacja; ból ostry, przewlekły, nocyceptywny, neuropatyczny i mieszany; sensytyzacja obwodowa i ośrodkowa; czynniki biologiczne, psychiczne i społeczne. Efekty: B.W44.
W2	Ocena i monitorowanie bólu: wywiad i charakterystyka bólu, skale NRS, VAS, VRS, FPS, narzędzia obserwacyjne u osób z trudnościami komunikacyjnymi; ocena funkcjonowania i jakości życia; dokumentowanie oraz ponowna ocena po interwencji. Efekty: B.W45.
W3	Farmakoterapia bólu: analgetyki nieopioidowe, NLPZ, opioidy i koanalgetyki; strategie leczenia bólu ostrego i przewlekłego, drogi podania; działania niepożądane, interakcje, sedacja i depresja oddechowa, zaparcia; szczególne ryzyko u osób starszych. Efekty: B.W46, B.W47.
W4 .	Postępowanie multimodalne i niefarmakologiczne: techniki fizykalne, relaksacja, elementy terapii poznawczo-behawioralnej, wsparcie psychologiczne; ból pooperacyjny, nowotworowy i przewlekły; edukacja pacjenta, aspekty etyczne i bezpieczeństwo. Efekty: B.W46, B.W47.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Ocena bólu w zróżnicowanych przypadkach: dobór skali do wieku, stanu poznawczego i możliwości komunikacji; interpretacja wyników i dokumentowanie. Efekty: B.U58, K.S1, K.S5.
Ć2	Plan terapii przeciwbólowej: dobór metod farmakologicznych i niefarmakologicznych; monitorowanie skuteczności i działań niepożądanych; analiza zlecenia i granic modyfikacji dawki; kryteria konsultacji. Efekty: B.U59, B.U60, K.S2, K.S5.
Ć3	Edukacja terapeutyczna pacjenta i opiekuna: bezpieczne stosowanie leków, dzienniczek bólu, rozpoznawanie objawów alarmowych, techniki radzenia sobie z bólem; dylematy etyczne. Efekty: B.U61, K.S1–K.S4.

Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych - tematyka	
ĆWS1	Pacjent z ostrym bólem pooperacyjnym: wywiad, ocena NRS, monitorowanie parametrów i sedacji, bezpieczna realizacja zlecenia analgetycznego, ocena odpowiedzi, dokumentacja i przekazanie informacji zespołowi. Efekty: B.U58–B.U60, K.S1, K.S2, K.S5. Weryfikacja: checklista/OSCE i debriefing.
ĆWS2	Pacjent z przewlekłym bólem neuropatycznym: ocena charakteru bólu i funkcjonowania, analiza terapii i działań niepożądanych, dobór wsparcia niefarmakologicznego, edukacja i plan monitorowania. Efekty: B.U58–B.U61, K.S1–K.S5. Weryfikacja: checklista, plan edukacji, debriefing.
ĆWS3	Pacjent starszy z bólem przewlekłym i ograniczoną komunikacją: ocena obserwacyjna, rozpoznanie zagrożeń terapii opioidowej, postępowanie w sytuacji działań niepożądanych, rozmowa z opiekunem i dylemat etyczny. Efekty: B.U58–B.U61, K.S1–K.S5. Weryfikacja: checklista/mini-OSCE, debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład informacyjny, wykład problemowy, praca w dużych grupach, analiza przypadku (case study), karta pracy, metoda projektu, prezentacja zespołowa, dyskusja dydaktyczna, symulacja wysokiej wierności (high-fidelity simulation), scenariusze symulacyjne, debriefing strukturyzowany, ćwiczenia praktyczne

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Woroń J., Malec - Milewska M.: Kompendium leczenia bólu. Wydawnictwo Medical Education, Warszawa 2024.
2	Koper A., Koper K.: Pielęgniarstwo onkologiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	Knap M., Krupa S.: Ból w praktyce pielęgniarskiej. Wydawnictwo Edra Urban & Partner, Wrocław 2022.
2	Leppert W.: Praktyczny przewodnik medycyny paliatywnej i opieki wspierającej. Wyd. 2, Via Medica, Gdańsk 2023. Uzupełniająco: aktualne rekomendacje towarzystw naukowych dotyczące leczenia bólu i bezpieczeństwa opioidoterapii.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Badania naukowe w praktyce zawodowej pielęgniarki	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Scientific research in professional nursing practice**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza: podstawy metodologii badań naukowych, statystyki opisowej, etyki badań, epidemiologii i pielęgniarstwa klinicznego; rozróżnianie badań ilościowych i jakościowych. Umiejętności: wyszukiwanie piśmiennictwa w bazach naukowych, czytanie publikacji, podstawowa interpretacja tabel i wykresów, posługiwanie się edytorem tekstu i arkuszem kalkulacyjnym. Kompetencje: gotowość do krytycznej dyskusji, współpracy, ochrony danych i poszanowania praw uczestników badań. Nie jest wymagane wcześniejsze samodzielne prowadzenie projektu badawczego.

Cele przedmiotu	
C1	Wyjaśnienie uwarunkowań rozwoju badań pielęgniarskich, krajowych i międzynarodowych priorytetów oraz znaczenia rzetelności i etyki badawczej.
C2	Przygotowanie do krytycznego doboru metod ilościowych i jakościowych oraz samodzielnego zaprojektowania spójnego modelu badawczego, z uwzględnieniem doboru próby, zmiennych, wskaźników i narzędzi.

Cele przedmiotu	
C3	Przygotowanie do realizacji bezpiecznego etycznie zadania badawczego lub analizy danych zastanych, interpretacji i prezentacji wyników na tle piśmiennictwa oraz odpowiedzialnej współpracy w zespole.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W1.	uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;	
C.W2.	priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie;	
C.W3.	dobre praktyki w badaniach naukowych;	
C.W4.	metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w jakościowych i ilościowych badaniach naukowych;	
C.W5.	zasady opracowania modelu badawczego, w tym cel, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobór grupy do badań;	
C.W6.	zasady analizy i prezentacji wyników badań naukowych oraz ich upowszechniania;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U1.	rozpoznać uwarunkowania rozwoju badań naukowych w pielęgniarstwie;	
C.U2.	rozpoznać priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym;	
C.U3.	scharakteryzować metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie;	
C.U4.	opracować model badawczy, w tym sformułować cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobrać grupę do badań;	
C.U5.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W1.- C.W6.	Test pisemny obejmujący C.W1–C.W6: pytania zamknięte i krótkie pytania problemowe; weryfikacja wiedzy o priorytetach, etyce, metodach, modelu i interpretacji wyników. Próg zaliczenia: co najmniej 60% punktów.	W, Ć
C.U1.- C.U5.	Portfolio czterech kart ćwiczeniowych (Ć1–Ć4) i projekt badawczy: analiza priorytetów (C.U1–C.U2), porównanie metod/narzędzi (C.U3), protokół badawczy (C.U4), pilotaż lub analiza zanonimizowanego zbioru danych i raport wyników (C.U5). Ocena - minimum 60% oraz wykonanie wszystkich zadań obowiązkowych.	Ć
K.S1.- K.S3.	Arkusz obserwacji w Ć1–Ć4: K.S1 – krytyczna samoocena i szacunek w dyskusji; K.S2 – uzasadnianie stanowiska i konsultowanie trudności; K.S3 – rzetelność, współpraca i poszanowanie prestiżu zawodu. Skala 0–2 dla każdego wskaźnika.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Pielęgniarstwo jako dyscyplina naukowa – uwarunkowania i kierunki rozwoju badań** • Geneza i ewolucja badań naukowych w pielęgniarstwie jako nauce empirycznej i aplikacyjnej • Determinanty rozwoju badań pielęgniarskich: epistemologiczne, instytucjonalne, społeczne i kulturowe • Pozycjonowanie badań pielęgniarskich w obszarze nauk o zdrowiu i nauk medycznych • Znaczenie badań naukowych dla profesjonalizacji i autonomii zawodu pielęgniarki **Efekty uczenia się:** C.W1
W2	**Priorytety badawcze i standardy rzetelności metodologicznej w badaniach pielęgniarskich** • Priorytety badań naukowych w pielęgniarstwie w ujęciu międzynarodowym, europejskim i krajowym • Dobre praktyki badawcze (Good Research Practice, Research Integrity) • Etyczne i prawne aspekty prowadzenia badań naukowych z udziałem człowieka • Rola badań pielęgniarskich w kształtowaniu praktyki opartej na dowodach naukowych (EBP) **Efekty uczenia się:** C.W2, C.W3
W3	**Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie** • Paradygmaty badawcze w naukach o zdrowiu • Metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w badaniach ilościowych i jakościowych • Zasady konstruowania modelu badawczego • Analiza, interpretacja i upowszechnianie wyników badań naukowych **Efekty uczenia się:** C.W4, C.W5, C.W6

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Analiza uwarunkowań i priorytetów badań naukowych w pielęgniarstwie** • Identyfikacja czynników determinujących rozwój badań pielęgniarskich • Analiza dokumentów strategicznych i publikacji naukowych • Krytyczna refleksja nad rolą pielęgniarki jako badacza **Efekty:** C.U1, C.U2, K.S1 **Forma pracy:** analiza literatury, praca w grupach, dyskusja problemowa **Zaliczenie:** karta analizy krytycznej
Ć2	**Metody i narzędzia badawcze w pielęgniarstwie** • Charakterystyka metod ilościowych i jakościowych • Analiza przykładowych narzędzi badawczych • Dobór metod do celu i problemu badawczego **Efekty:** C.U3, K.S2 **Forma pracy:** analiza artykułów naukowych, praca zespołowa **Zaliczenie:** opracowanie pisemne (analiza metodologiczna)
Ć3	**Konstruowanie modelu badawczego** • Formułowanie celu badań i problemów badawczych • Operacjonalizacja zmiennych i dobór wskaźników • Planowanie doboru próby badawczej • Spójność metodologiczna projektu badawczego **Efekty:** C.U4, K.S1, K.S3 **Forma pracy:** warsztat metodologiczny w grupach **Zaliczenie:** projekt modelu badawczego
Ć4	**Analiza, interpretacja i prezentacja wyników badań** • Podstawy interpretacji wyników badań naukowych • Odnoszenie wyników do aktualnego stanu wiedzy • Zasady prezentacji wyników badań (raport, poster, prezentacja) • Znaczenie krytycznej samooceny i odpowiedzialności naukowej **Efekty:** C.U5, K.S1, K.S2, K.S3 **Forma pracy:** analiza wyników, prezentacja zespołowa **Zaliczenie:** prezentacja wyników i dyskusja naukowa

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza krytyczna literatury naukowej, praca zespołowa o charakterze warsztatowym, metoda projektu badawczego, studium przypadku metodologicznego, dyskusja akademicka, analiza dokumentów strategicznych i raportów badawczych, prezentacja naukowa wyników, refleksja krytyczna i autoewaluacja

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	60			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Serafin L., Sak-Dankosky N., Wesołowska-Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
2	Serafin L. (red.). Badania naukowe w pielęgniarstwie ocena, synteza i tworzenie dowodów naukowych w praktyce pielęgniarskiej. Edra Urban &Partner. Wrocław 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Pająk A., Kozela M., Stepaniak U.: Ilościowe badania naukowe w medycynie i w naukach o zdrowiu. Wydawnictwo MP. Kraków 2023.
2	Babbie E.: Badania społeczne w praktyce. Wyd. 2. PWN, Warszawa 2024 (dane wydawnicze do potwierdzenia w katalogu bibliotecznym).

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Prawne i organizacyjne podstawy działalności gospodarczej	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Legal and organizational foundations of business activity**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1,5			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza o prawach i obowiązkach pracownika i pracodawcy.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie pojęć i specyfiki funkcjonowania przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa oraz procedury zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
	W zakresie wiedzy – zna i rozumie:	
E.W6.	podstawowe pojęcia prawa gospodarczego, cywilnego i administracyjnego związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;	
E.W7.	formy organizacyjno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej i zasady ich funkcjonowania;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
E.W8.	regulacje dotyczące podejmowania, zawieszania i zakończenia działalności gospodarczej.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
E.W6.-E.W8.	Test pisemny Próg zaliczenia: co najmniej 60% punktów.	W
K.S2.	Arkusz obserwacji. Skala 0–2 dla określonego wskaźnika.	W

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Prawo gospodarcze w systemie prawa – pojęcia, źródła i znaczenie dla przedsiębiorcy. Podstawowe instytucje prawa cywilnego w działalności gospodarczej (umowy, zobowiązania, odpowiedzialność). Prawo administracyjne a przedsiębiorca – organy administracji, decyzje i procedury administracyjne. Efekty uczenia się: E.W6
W2	Indywidualna działalność gospodarcza i spółki osobowe – charakterystyka i regulacje prawne. Spółki kapitałowe (z o.o., S.A.) – tworzenie, funkcjonowanie i odpowiedzialność. Inne formy organizacyjne (spółdzielnie, fundacje, stowarzyszenia) – możliwości prowadzenia działalności. Efekty uczenia się: E.W7
W3	Rozpoczęcie działalności gospodarczej – rejestracja w CEIDG i KRS, obowiązki wobec urzędów Zawieszenie i wznowienie działalności gospodarczej – procedury i skutki prawne Zakończenie działalności gospodarczej – likwidacja, upadłość i restrukturyzacja przedsiębiorstwa Efekty uczenia się: E.W8

Metody dydaktyczne
wykład informacyjny, wykład problemowy, analiza aktów prawnych, analiza przypadków gospodarczych, dyskusja dydaktyczna, praca zespołowa,

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	40			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:				

Literatura podstawowa	
1	Prawo gospodarcze dla ekonomistów i nie tylko, J. Gospodarek. Warszawa, Oficyna Wydawnicza SGH. 2019.
2	Własna firma krok po kroku: działaj skutecznie na każdym etapie rozwoju swojego biznesu, G. Krzemień. Warszawa, MT Biznes, 2019.
Literatura uzupełniająca	
1	Przedsiębiorczość. Etyka i odpowiedzialność. I. Koładkiewicz, W. Gasparski Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023.
2	Przedsiębiorczość. Jak założyć i rozwijać własną firmę B. Tracy, Wydawnictwo Onepress, 2022.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wypisywanie recept	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Prescribing medications**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu farmakologii.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studentów do samodzielnego wystawiania recept oraz posługiwania się obowiązującymi w tym obszarze przepisami prawa.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
	W zakresie wiedzy – zna i rozumie:	
F.W1.	znajomość regulacji prawnych w zakresie ordynowania i kontynuacji zlecania leków i wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	
F.W2.	specjalistyczną wiedzę w zakresie wskazań, przeciwwskazań i skutków ordynowania wybranych produktów leczniczych, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U1.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;	
F.U2.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W1.-F.W2.	Test pisemny obejmujący F.W1.-F.W2.: pytania zamknięte i krótkie pytania problemowe. Próg zaliczenia: co najmniej 60% punktów.	Ć
F.U1.-F.U2.	Rozwiązanie zadań praktycznych	Ć
K.S1.-K.S2.	Arkusz obserwacji: K.S1 – krytyczna samoocena i szacunek w dyskusji; K.S2 – uzasadnianie stanowiska i konsultowanie trudności. Skala 0–2 dla każdego wskaźnika.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Podstawy prawne ordynowania i kontynuacji zlecania leków • Regulacje prawne dotyczące ordynowania, kontynuacji zlecania i wystawiania recept • Uprawnienia pielęgniarki w zakresie ordynacji leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego • Odpowiedzialność zawodowa i prawna związana z wystawianiem recept **Efekty uczenia się:** F.W1, K.S1 **Forma pracy:** analiza aktów prawnych, dyskusja dydaktyczna **Sposób zaliczenia:** aktywny udział w zajęciach, test wiedzy
Ć2	Wskazania, przeciwwskazania i bezpieczeństwo ordynacji • Wskazania i przeciwwskazania do ordynowania wybranych produktów leczniczych • Skutki i ryzyko błędów w ordynacji • Krytyczna analiza decyzji terapeutycznych **Efekty uczenia się:** F.W2, K.S1, K.S2 **Forma pracy:** analiza przypadków klinicznych **Sposób zaliczenia:** rozwiązanie zadań problemowych, test wiedzy
Ć3	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego – dobór i ordynacja • Zasady doboru środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego • Wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich

	• Edukacja pacjenta w zakresie stosowania preparatów **Efekty uczenia się:** F.U1, K.S2 **Forma pracy:** praca na przykładach, ćwiczenia praktyczne **Sposób zaliczenia:** poprawnie wypełniona dokumentacja recepturowa
Ć4	Recepta – zasady prawidłowego sporządzania • Elementy formalne recepty (papierowej i elektronicznej) • Najczęstsze błędy w zapisie recept • Analiza poprawności wystawionych recept **Efekty uczenia się:** F.W1, F.W2, K.S1 **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, analiza dokumentów **Sposób zaliczenia:** ocena poprawności zapisów recept, test wiedzy
Ć5	Receptura – przygotowanie zapisów form recepturowych • Zasady zapisu recepturowego substancji leczniczych • Kontynuacja leczenia z zastosowaniem receptury • Bezpieczeństwo pacjenta a recepta recepturowa **Efekty uczenia się:** F.U2, K.S2 **Forma pracy:** ćwiczenia rachunkowe i praktyczne **Sposób zaliczenia:** wykonanie poprawnego zapisu recepturowego
Ć6	Integracja wiedzy i umiejętności – zadania kompleksowe • Rozwiązywanie złożonych przypadków dotyczących ordynacji i wystawiania recept • Krytyczna ocena działań własnych i współpracowników • Konsultowanie trudnych sytuacji z ekspertami **Efekty uczenia się:** F.W1, F.W2, F.U1, F.U2, K.S1, K.S2 **Forma pracy:** zadania problemowe, dyskusja podsumowująca **Sposób zaliczenia:** zaliczenie praktyczne (zadania kompleksowe), test wiedzy

Metody dydaktyczne
analiza aktów prawnych, analiza przypadków klinicznych, ćwiczenia praktyczne z wypełniania recept, praca w dużych grupach, rozwiązywanie zadań problemowych, dyskusja dydaktyczna, analiza błędów i korekta zapisów recepturowych

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Hryniewska E. (red.): Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej. Urban & Partner Edra, Wrocław 2024.
2	Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D.: Ordynowanie leków i wypisywanie recept: przewodnik dla pielęgniarek i położonych. Prometriq 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	PHARMINDEX Receptariusz z listą leków refundowanych (z aktualizacjami).
2	Aktualne akty prawne dot. ordynacji leków i wystawiania recept.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka pielęgniarska nad pacjentem z oparzeniami	PI-SM4P>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Nursing care in patients with burns***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**I**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**I**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2			

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student powinien posiadać: • ugruntowaną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu pielęgniarstwa chirurgicznego, w tym zasad opieki nad pacjentem po zabiegach operacyjnych, • podstawową wiedzę z zakresu chirurgii ogólnej, plastycznej i urazowej, ze szczególnym uwzględnieniem gojenia ran, • znajomość zagadnień z anestezjologii i intensywnej terapii, w tym monitorowania stanu pacjenta oraz postępowania w stanach zagrożenia życia, • wiedzę z zakresu patofizjologii oparzeń, zasad aseptyki i antyseptyki oraz profilaktyki zakażeń, • umiejętność oceny stanu pacjenta, prowadzenia dokumentacji medycznej oraz pracy w zespole terapeutycznym, • podstawowe kompetencje w zakresie edukacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta studiów magisterskich na kierunku pielęgniarstwo do:

Cele przedmiotu	
	• sprawowania kompleksowej, specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z oparzeniami, poprzez pogłębienie wiedzy dotyczącej istoty i mechanizmów powstawania oparzeń oraz zasad postępowania pielęgniarskiego,
C2	• rozwijania umiejętności praktycznych w zakresie wykonywania świadczeń zdrowotnych u pacjentów z oparzeniami, przygotowania ich do samoopieki i samopielęgnacji oraz planowania i realizacji edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekunów,
C3	• kształtowanie kompetencji społecznych niezbędnych do krytycznej oceny własnych działań zawodowych, współpracy w zespole terapeutycznym z poszanowaniem różnic kulturowych i światopoglądowych oraz umiejętności formułowania opinii zawodowych i korzystania z wiedzy ekspertów w sytuacjach problemowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
F.W3.	istotę i mechanizm powstania oparzeń	
F.W4.	zasady opieki nad pacjentem z oparzeniem	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U3.	wykonać świadczenia zdrowotne wobec pacjenta z oparzeniami	
F.U4.	przygotować pacjenta z oparzeniami do samoopieki i samopielęgnacji;	
F.U5.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji po oparzeniu;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W3.	• zaliczenie pisemne (test jednokrotnego wyboru), • analiza przypadku klinicznego – identyfikacja rodzaju i stopnia oparzenia	Ć
F.W4.	• zaliczenie pisemne (test jednokrotnego wyboru), • opracowanie planu opieki pielęgniarskiej na podstawie studium przypadku	Ć
F.U3.	• ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (analiza przypadków, symulacje sytuacji klinicznych), • zaliczenie praktyczne w formie opracowania i omówienia postępowania pielęgniarskiego w danym przypadku klinicznym	Ć
F.U4.	• opracowanie indywidualnego planu przygotowania pacjenta do samoopieki, • prezentacja i omówienie rozwiązania w grupie	Ć
F.U5.	• projekt edukacji terapeutycznej (prezentacja),	Ć

	• symulacja rozmowy edukacyjnej z pacjentem i/lub rodziną	
K.S1., K.S2.	• obserwacja i ocena postawy studenta podczas pracy zespołowej	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**<u>Istota i mechanizmy powstawania oparzeń – analiza kliniczna:</u>** • Klasyfikacja oparzeń (etiologia, głębokość, rozległość, lokalizacja). • Mechanizmy uszkodzenia tkanek w różnych typach oparzeń. • Skala ciężkości oparzeń i jej znaczenie w planowaniu opieki. • Analiza przypadków klinicznych w grupach – rozpoznawanie rodzaju i stopnia oparzenia. • Dyskusja moderowana – znaczenie wczesnej oceny stanu pacjenta. *(realizacja: F.W3, K.S1)*
Ć2	**<u>Zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z oparzeniem:</u>** • Specyfika opieki pielęgniarskiej w ostrym okresie choroby oparzeniowej. • Monitorowanie stanu ogólnego pacjenta i reagowanie na zmiany. • Profilaktyka zakażeń i zasady aseptyki. • Praca w grupach – opracowanie planu opieki pielęgniarskiej na podstawie studium przypadku. • Krytyczna analiza zaproponowanych rozwiązań. *(realizacja: F.W4, F.U3, K.S1)*
Ć3	**<u>Świadczenia zdrowotne wobec pacjenta z oparzeniami:</u>** • Zakres świadczeń pielęgniarskich u pacjenta z oparzeniem. • Postępowanie z raną oparzeniową – dobór interwencji pielęgniarskich. • Współpraca z zespołem terapeutycznym. • Analiza sytuacji problemowych – podejmowanie decyzji pielęgniarskich. • Omówienie błędów i dobrych praktyk (elementy krytycznego myślenia). *(realizacja: F.U3, K.S2)*
Ć4	**<u>Przygotowanie pacjenta z oparzeniami do samoopieki i samopielęgnacji:</u>** • Ocena możliwości samoopieki pacjenta. • Rola pielęgniarki w procesie usamodzielniania chorego. • Bariery w samopielęgnacji (fizyczne, psychiczne, społeczne). • Praca w grupach – opracowanie indywidualnego planu przygotowania pacjenta do samoopieki. • Dyskusja nad różnicami kulturowymi i światopoglądowymi. *(realizacja: F.U4, K.S1)*
Ć5	**<u>Edukacja terapeutyczna pacjenta z oparzeniami i jego rodziny:</u>** • Zasady planowania edukacji terapeutycznej. • Edukacja w zakresie samoobserwacji, pielęgnacji ran i zapobiegania powikłaniom. • Rola rodziny i opiekunów w procesie zdrowienia. • Symulacje sytuacji edukacyjnych – odgrywanie ról (pielęgniarka–pacjent–rodzina). • Analiza skuteczności komunikacji terapeutycznej. *(realizacja: F.U5, K.S2)*

Ć6	**<u>Aspekty psychospołeczne, etyczne i refleksja zawodowa w opiece nad pacjentem z oparzeniami:</u>** • Psychologiczne konsekwencje oparzeń (ból, trauma, zaburzenia obrazu ciała). • Etyczne dylematy w opiece nad pacjentem z ciężkimi oparzeniami. • Współpraca w zespole terapeutycznym. • Krytyczna ocena własnych działań i działań zespołu – analiza przypadków. *(realizacja: K.S1, K.S2)*

Metody dydaktyczne				
analiza przypadków klinicznych (case study), praca w grupach, dyskusja dydaktyczna moderowana, symulacje sytuacji klinicznych, odgrywanie ról (role-playing), metoda projektu				
Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Szewczyk MT., Jawień A. (red.), Leczenie ran przewlekłych, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.
2	Strużyna J., Surowiecka A., Korzeniowski T. (red.), Oparzenia. Podstawy, tom 1, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Czasopismo Leczenie Ran https://ptlr.org/czasopismo-leczenia-ran/
2	Bazaliński D., Banasiewicz T., Rany w praktyce lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, Wydawnictwo Medical Tribune Polska, Warszawa 2025.

SEMESTR 2

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Statystyka medyczna	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Medical statistics***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza: podstawy metodologii badań ilościowych, statystyki opisowej, zmiennych i skal pomiarowych, zasad wnioskowania oraz etyki i ochrony danych. Umiejętności: obsługa arkusza kalkulacyjnego, wprowadzanie danych, proste obliczenia i interpretacja tabel/wykresów. Kompetencje: krytyczna analiza wyników, rzetelność w dokumentowaniu analiz, współpraca i gotowość do korygowania błędów.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie zasad projektowania i kontroli jakości baz danych, typów zmiennych, miar statystyki opisowej oraz doboru narzędzi informatycznych i metod analizy danych medycznych.
C2	Nabycie umiejętności tworzenia i walidacji zbioru danych, wykonywania analiz opisowych oraz doboru i zastosowania testów parametrycznych i nieparametrycznych dla prób zależnych i niezależnych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W7.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych;	
C.W8.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U6.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych;	
C.U7.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W7. **C.W8.**	Test pisemny: typy zmiennych, struktura i kontrola bazy danych, dobór testu, interpretacja p, przedziałów ufności i wielkości efektu; minimum 60% punktów, ocena zgodna z regulaminem.	W
C.U6 - C.U7	Indywidualne zadania komputerowe i portfolio: baza danych z książką kodową, raport kontroli jakości, obliczenia i wybór testów dla prób zależnych/niezależnych, uzasadnienie założeń, interpretacja wyników.	Ć
KS1	Obserwacja podczas pracy w parach i omówienia wyników: krytyczna samoocena, wykrywanie i korygowanie błędów, rzeczowe przyjmowanie informacji zwrotnej, poszanowanie różnic; karta obserwacji 0–2 dla określonego kryterium.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Rola statystyki w badaniach naukowych w naukach o zdrowiu: • Znaczenie statystyki w badaniach medycznych i pielęgniarskich • Rodzaje danych i skale pomiarowe • Podstawowe pojęcia statystyki opisowej • Błędy badawcze i zasady poprawności analiz *Efekty uczenia się: C.W7*

W2	Przygotowanie baz danych do analiz statystycznych: • Zasady kodowania danych • Struktura bazy danych badawczych • Kontrola jakości danych i eliminacja błędów • Przygotowanie danych do analizy statystycznej *Efekty uczenia się:* C.W7
W3	Narzędzia informatyczne i testy statystyczne: • Oprogramowanie statystyczne w badaniach medycznych • Dobór testów statystycznych do rodzaju danych • Testy parametryczne i nieparametryczne • Poziom istotności i interpretacja wyników *Efekty uczenia się:* C.W8
W4	Opracowanie i prezentacja wyników badań statystycznych: • Zasady prezentacji wyników (tabele, wykresy, raporty) • Interpretacja wyników analiz statystycznych • Wnioskowanie statystyczne w badaniach naukowych • Najczęstsze błędy w prezentacji danych *Efekty uczenia się:* C.W8
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Tworzenie i przygotowanie bazy danych: • Wprowadzanie i kodowanie danych w arkuszu statystycznym • Przygotowanie bazy do obliczeń • Kontrola poprawności danych *Efekty uczenia się:* C.U6
Ć2	Statystyka opisowa w praktyce: • Obliczanie miar tendencji centralnej i rozproszenia • Tworzenie wykresów i tabel • Interpretacja wyników statystyki opisowej *Efekty uczenia się:* C.U6
Ć3	Testy parametryczne w analizie danych medycznych: • Sprawdzanie założeń testów parametrycznych • Zastosowanie testów dla zmiennych zależnych i niezależnych • Interpretacja wyników testów *Efekty uczenia się:* C.U7
Ć4	Testy nieparametryczne i wnioskowanie statystyczne • Dobór testów nieparametrycznych • Analiza danych medycznych z użyciem testów nieparametrycznych • Wnioskowanie i interpretacja wyników badań *Efekty uczenia się:* C.U7

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, wykład informacyjny, ćwiczenia praktyczne w pracowni komputerowej, analiza danych empirycznych, praca zespołowa, dyskusja dydaktyczna, krytyczna analiza wyników, prezentacja rezultatów analiz

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	70		40	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	105		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Harris M., Taylor G. *Statystyka medyczna – jasno i zrozumiale*. Wyd. Makmed, 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Grove S.K., Cipher D.J.: Statistics for Nursing Research. Elsevier, wydanie wskazane w sylabusie źródłowym: 4th ed., 2024 (do weryfikacji). Dodatkowo: dokumentacja programu jamovi/JASP/R oraz aktualne wytyczne raportowania badań EQUATOR Network.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Informacja naukowa	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Research Information***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	20		2			

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza: podstawy metodologii badań naukowych, rodzaje publikacji naukowych, podstawy EBNP i zasady etycznego korzystania z informacji. Umiejętności: obsługa komputera, korzystanie z wyszukiwarek i katalogów bibliotecznych, czytanie artykułu naukowego, podstawowa ocena wiarygodności źródła. Kompetencje: krytyczna refleksja, gotowość do współpracy i respektowanie praw autorskich oraz zasad rzetelności naukowej.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie studenta do świadomego i efektywnego korzystania z naukowych źródeł informacji medycznej i pielęgniarskiej w celu wspierania praktyki zawodowej opartej na dowodach naukowych.
C2	Rozwijanie wiedzy w zakresie identyfikowania wiarygodnych źródeł informacji naukowej, zasad wyszukiwania danych w specjalistycznych bazach bibliograficznych oraz kryteriów oceny jakości i przydatności publikacji naukowych.
C3	Student nabywa umiejętności praktyczne w zakresie konstruowania strategii wyszukiwawczych, analizy i selekcji literatury krajowej i zagranicznej, właściwego cytowania źródeł oraz organizacji zgromadzonych zasobów informacyjnych.

Cele przedmiotu	
C4	Kształtowanie postawy krytycznego myślenia, refleksyjności oraz odpowiedzialności za rzetelne i etyczne wykorzystywanie informacji naukowej w działalności zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W9.	źródła naukowej informacji medycznej;	
C.W10.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U8.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej, krajowej i zagranicznej, z naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W9. **C.W10.**	Test wiedzy (min. 60%): rozpoznanie źródeł pierwotnych i wtórnych, baz bibliograficznych, zasad wyszukiwania, operatorów AND/OR/NOT, haseł MeSH, filtrów i kryteriów wiarygodności. Pytania sytuacyjne powiązane z Ć1–Ć4.	Ć
C.U8.	Indywidualne portfolio: karta pracy z ćwiczeń. Ocena; próg 60%.	Ć
K.S1.	Obserwacja K.S1 podczas pracy indywidualnej i zespołowej. Arkusz 0–2 pkt dla określonego wskaźnika.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Źródła naukowej informacji medycznej i pielęgniarskiej: • Charakterystyka źródeł informacji naukowej w naukach o zdrowiu • Różnice między literaturą pierwotną, wtórną i przeglądową • Międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarskie jako źródła danych naukowych • Krytyczna ocena wiarygodności źródeł informacji **Efekty:** C.W9, C.U8, K.S1 **Forma pracy:** analiza źródeł, praca w grupach **Zaliczenie:** karta pracy – ocena jakości źródeł

Ć2	Wyszukiwanie informacji naukowej w bazach danych • Zasady wyszukiwania informacji w naukowych bazach danych • Strategie wyszukiwawcze (słowa kluczowe, operatory logiczne, filtry) • Praktyczne wyszukiwanie literatury w wybranych bazach medycznych • Ocena trafności uzyskanych wyników **Efekty:** C.W10, C.U8, K.S1 **Forma pracy:** ćwiczenia w pracowni komputerowej lub z dostępem do Internetu **Zaliczenie:** wykonanie zadania wyszukiwawczego
Ć3	Analiza i wykorzystanie literatury naukowej: • Czytanie i analiza artykułów naukowych • Identyfikacja celu, metodologii i wniosków badań • Porównywanie wyników różnych publikacji • Krytyczna ocena interpretacji własnej i współpracowników **Efekty:** C.U8, K.S1 **Forma pracy:** analiza artykułu naukowego, dyskusja dydaktyczna **Zaliczenie:** krótka pisemna analiza artykułu
Ć4	Zarządzanie informacją naukową i etyka korzystania ze źródeł: • Organizacja i archiwizacja zgromadzonej literatury • Zasady cytowania i tworzenia bibliografii • Ochrona własności intelektualnej i unikanie plagiatu • Rola informacji naukowej w rozwoju praktyki pielęgniarskiej opartej na dowodach **Efekty:** C.W9, C.W10, C.U8, K.S1 **Forma pracy:** praca projektowa, prezentacja zespołowa **Zaliczenie:** przygotowanie poprawnej bibliografii i prezentacja
Wiedza teoretyczna z zakresu źródeł informacji naukowej oraz metod wyszukiwania danych podlega weryfikacji w formie testu zaliczeniowego.	

Metody dydaktyczne
ćwiczenia praktyczne w pracowni komputerowej, analiza literatury naukowej, praca zespołowa, metoda projektu, dyskusja dydaktyczna, krytyczna ocena źródeł informacji, prezentacja zespołowa,

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40		40	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Kózka M., Sienkiewicz Z., Kobos E., Bała M.: *Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych: Evidence-based nursing practice.* PZWL Wydawnictwo Lekarskie, PZWL 2025.
2	Serafin L., Sak-Dankosky N.. Wesołowska -Górniak K., Formela M.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Edra Urban, Partner, Wrocław 2022
Literatura uzupełniająca	
1	Największe i najważniejsze bazy danych naukowych z zakresu medycyny i nauk o zdrowiu: • PubMed / MEDLINE, • Scopus, • Web of Science (Core Collection), • Embase, • Cochrane Library, • CINAHL (Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature) **.**

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby przewlekle układu krążenia- niewydolność krążenia i zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	Therapeutic care and education in chronic diseases – chronic cardiovascular diseases: heart failure, cardiac arrhythmias and arterial hypertension	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patofizjologii układu krążenia, podstaw chorób wewnętrznych, farmakologii i pielęgniarstwa internistycznego. Umiejętność oceny parametrów życiowych, wykonania pomiaru ciśnienia tętniczego, podstawowej analizy EKG, rozpoznawania objawów pogorszenia stanu pacjenta oraz planowania procesu pielęgnowania. Znajomość zasad komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej, praw pacjenta, profilaktyki zakażeń i bezpiecznego

dokumentowania opieki. Podstawowa umiejętność korzystania z elektronicznych narzędzi monitorowania zdrowia.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjentów z przewlekłymi chorobami układu krążenia, w szczególności z niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca oraz nadciśnieniem tętniczym.
C2	Przedmiot ukierunkowany jest na rozwijanie wiedzy z zakresu patomechanizmu chorób przewlekłych, zasad diagnostyki i terapii, nowoczesnych technologii monitorowania pacjenta oraz metod edukacji terapeutycznej wspierających samoobserwację i samopielęgnację pacjenta.
C3	Istotnym celem jest również kształtowanie umiejętności planowania i realizowania indywidualnych programów edukacyjnych oraz rozwijanie postawy odpowiedzialności zawodowej, krytycznej refleksji i współpracy w zespole terapeutycznym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W18.	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia;	
B.W29.	patomechanizm cukrzycy, astmy, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia oraz ich powikłania;	
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą)	
B.U25	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
KS3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W18, B.W29, B.W31	Test pisemny jednokrotnego wyboru i zadania problemowe na podstawie opisów klinicznych: diagnostyka, leczenie, monitorowanie, edukacja terapeutyczna i powikłania przewlekłych chorób układu krążenia.	W
B.U24	Ć: ocena indywidualnego planu edukacji i samoopieki dla pacjenta z niewydolnością serca, arytmią lub nadciśnieniem. ĆWS: demonstracja rozmowy edukacyjnej, ocena metodą teach-back, postępowanie wobec objawów alarmowych; checklista.	Ć, ĆWS
B.U25	Ć: analiza danych z domowych pomiarów BP, masy ciała, tętna i telemonitoringu. ĆWS: interpretacja trendów i przekazanie informacji zespołowi terapeutycznemu; checklista i dokumentacja.	Ć, ĆWS
K.S1–K.S3, K.S5	Obserwacja pracy zespołowej, komunikacji, krytycznej samooceny, konsultowania problemów i odpowiedzialności za bezpieczeństwo pacjenta podczas ćwiczeń i debriefingu.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Przewlekła niewydolność serca: patofizjologia, fenotypy, objawy, powikłania i choroby współistniejące (cukrzyca, POChP); ocena kliniczna i monitorowanie. Nadciśnienie tętnicze: mechanizmy, rozpoznawanie, ryzyko sercowo-naczyniowe i uszkodzenia narządowe. Efekty: B.W29, B.W18.
W2	Postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne: EKG, echokardiografia, biomarkery i monitorowanie; farmakoterapia niewydolności serca, zaburzeń rytmu i nadciśnienia; bezpieczeństwo lekowe i rozpoznawanie działań niepożądanych; urządzenia wszczepialne, zdalna kontrola, telemonitoring i współpraca zespołowa. Efekty: B.W18.
W3	Edukacja terapeutyczna w przewlekłych chorobach układu krążenia: samokontrola ciśnienia, tętna, masy ciała i objawów; adherencja, aktywność fizyczna, żywienie, ograniczanie czynników ryzyka; plan działania w zaostrzeniu; wsparcie rodziny i opiekunów; ocena skuteczności edukacji. Efekty: B.W31.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1.	Pacjent z przewlekłą niewydolnością serca: ocena potrzeb i zdolności do samoopieki, analiza danych klinicznych, plan edukacji w zakresie objawów alarmowych, kontroli masy ciała, płynów i leków, przygotowanie do opieki domowej. Efekty: B.U24, K.S1, K.S5. Weryfikacja: karta przypadku i indywidualny plan edukacji.

Ć2	Pacjent z nadciśnieniem tętniczym: projekt edukacyjny obejmujący prawidłowy domowy pomiar BP, dzienniczek pomiarów, modyfikację stylu życia, adherencję i rozpoznawanie objawów wymagających pilnej oceny; wykorzystanie aplikacji i urządzeń pomiarowych. Efekty: B.U24, B.U25, K.S3, K.S5. Weryfikacja: projekt i prezentacja z oceną według rubryki.
Ć3	Pacjent z zaburzeniami rytmu serca: analiza studium przypadku, interpretacja informacji z monitorowania tętna i urządzeń zdalnych, przygotowanie edukacji dotyczącej leków i objawów alarmowych; omówienie wskazań do konsultacji specjalistycznej i zasad dokumentowania. Efekty: B.U24, B.U25, K.S2, K.S5. Weryfikacja: analiza przypadku i zadanie problemowe.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Pacjent z niewydolnością serca po hospitalizacji: ocena objawów i parametrów, analiza masy ciała, ciśnienia i tętna, rozpoznanie ryzyka dekompensacji, ustalenie priorytetów opieki; rozmowa edukacyjna z pacjentem i opiekunem, plan samoobserwacji i reagowania na objawy alarmowe, dokumentacja i debriefing. Efekty: B.U24, B.U25, K.S1–K.S3, K.S5. Weryfikacja: checklista/OSCE, ocena planu edukacji i debriefing.
ĆWS2	Pacjent z nadciśnieniem i zaburzeniami rytmu serca objęty telemonitoringiem: prawidłowy pomiar BP, analiza danych z urządzeń monitorujących i trendów, komunikacja z pacjentem zgłaszającym kołatanie serca, rozpoznanie sygnałów pogorszenia, właściwa eskalacja problemu, edukacja metodą teach-back, dokumentacja i debriefing. Efekty: B.U24, B.U25, K.S1–K.S3, K.S5. Weryfikacja: checklista/OSCE, analiza danych i debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, wykład informacyjny, analiza przypadku (case study), praca zespołowa, metoda projektu edukacyjnego, dyskusja dydaktyczna, prezentacja zespołowa, krytyczna refleksja nad działaniami własnymi i zespołu

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	35		25	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	55		35	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	90		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Szczeklik A, Gajewski P.: Interna Szczeklika – mały podręcznik 2026/2027. Wydawnictwo MP, Kraków 2026.
2	Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. 3. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Łagoda K., Łebkowska A.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarskie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
2	Xiu P, Eiben I, Eiben P., Hever P., Giles M. (red. wyd. pol. Różański J.): Crash Course – choroby wewnętrzne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2025.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – cukrzyca (opieka nad pacjentem i edukacja w cukrzycy)	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in diabetes treatment - diabetes (patient care and education in diabetes)***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	5		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student posiada wiedzę i umiejętności uzyskane na studiach pierwszego stopnia z zakresu: • anatomii i fizjologii trzustki oraz regulacji gospodarki węglowodanowej; patofizjologii cukrzycy i innych chorób metabolicznych; • podstaw diabetologii, pielęgniarstwa internistycznego, farmakologii (insulina i inne leki przeciwhiperglikemiczne) oraz zasad żywienia w cukrzycy; • rozpoznawania hipoglikemii, hiperglikemii i stanów wymagających pilnej interwencji, pomiaru glikemii oraz podstaw interpretacji wyników; • procesu pielęgnowania, profilaktyki powikłań, bezpieczeństwa farmakoterapii i dokumentowania świadczeń; • komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej, pracy z pacjentem przewlekle chorym i jego opiekunem; • podstaw obsługi urządzeń medycznych i ochrony danych pacjenta.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o patomechanizmie cukrzycy, diagnostyce, leczeniu oraz profilaktyce i wczesnym rozpoznawaniu powikłań ostrych i przewlekłych.
C2	Poznanie zasad zaawansowanej opieki i edukacji terapeutycznej, w tym współtworzenia indywidualnego planu samoopieki i wspierania motywacji pacjenta.
C3	Przygotowanie do bezpiecznego stosowania technologii diabetologicznych (CGM, pompy insulinowe) i analizy danych służących monitorowaniu leczenia, w zakresie kompetencji pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W29.	patomechanizm cukrzycy, astmy, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia oraz ich powikłania;	
B.W30.	nowoczesne technologie leczenia i monitorowania cukrzycy, z uwzględnieniem osobistych pomp insulinowych i systemów do ciągłego monitorowania glikemii;	
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);	
B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
B.U31.	planować, sprawować i koordynować opiekę nad pacjentem z cukrzycą;	
B.U32.	motywować pacjenta z cukrzycą do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia;	
B.U33.	stosować nowoczesne metody monitorowania glikemii i podawania insuliny, w szczególności techniką podskórnego wlewu;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W29, B.W30, B.W31	Test pisemny z pytaniami jednokrotnego wyboru i zadaniami klinicznymi: patomechanizm i powikłania cukrzycy, zasady leczenia, CGM, pompy insulinowe i edukacja terapeutyczna. Kryterium zaliczenia: minimum 60% poprawnych odpowiedzi.	W
B.U24, B.U31, B.U32	ĆWS: symulowany wywiad i ocena potrzeb pacjenta, przygotowanie indywidualnego planu opieki i edukacji, rozmowa motywująca metodą teach-back; ocena wykonania według checklisty i krótkiej karty przypadku.	ĆWS
B.U25, B.U33	ĆWS: wykonanie zadań na trenażerze/demonstratorze CGM i pompy insulinowej; odczyt trendów, rozpoznawanie alarmów, przygotowanie sprzętu, bezpieczne postępowanie i edukacja; ocena według checklisty, możliwość mini-OSCE.	ĆWS
K.S1, K.S2, K.S3, K.S5	Obserwacja podczas symulacji i debriefingu: krytyczna samoocena, odpowiedzialność, konsultowanie problemów wykraczających poza kompetencje, szacunek dla pacjenta i współpraca zespołowa.	ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Patomechanizm i diagnostyka cukrzycy. Cukrzyca typu 1 i 2 oraz inne postacie; insulinooporność i niedobór insuliny; kryteria rozpoznawania i monitorowania zaburzeń glikemii; czynniki ryzyka i współchorobowość. Efekt: B.W29.
W2	Ostre i przewlekłe powikłania cukrzycy. Hipoglikemia, kwasica ketonowa i stan hiperglikemiczno-hiperosmolalny; retinopatia, nefropatia, neuropatia, zespół stopy cukrzycowej i ryzyko sercowo-naczyniowe; rozpoznawanie objawów alarmowych i profilaktyka. Efekt: B.W29.
W3	Współczesne leczenie i technologie diabetologiczne. Farmakoterapia, insulinoterapia i bezpieczeństwo leczenia; pompy insulinowe i systemy CGM, w tym interpretacja trendów i alarmów; ograniczenia pomiarów, zasady potwierdzania wyników oraz wykorzystanie danych w planowaniu opieki. Efekty: B.W30, B.W29.
W4	Edukacja terapeutyczna i wspieranie samoopieki. Indywidualizacja celów, samokontrola, żywienie, aktywność fizyczna, pielęgnacja stóp, postępowanie w chorobie interkurencyjnej; komunikacja motywująca, teach-back, współpraca z rodziną i zespołem terapeutycznym. Efekt: B.W31.

Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Pacjent z cukrzycą typu 2 i trudnościami w samoopiece: ocena potrzeb, analiza glikemii i czynników ryzyka, ustalenie problemów pielęgnacyjnych, indywidualny plan opieki i edukacji, rozmowa motywująca, demonstracja samokontroli oraz teach-back. Efekty: B.U24, B.U31, B.U32; K.S1–K.S3, K.S5. Weryfikacja: checklista, karta planu opieki, debriefing.
ĆWS2	Pacjent z cukrzycą typu 1 stosujący CGM i osobistą pompę insulinową: przygotowanie i obsługa demonstratorów, analiza wykresów i trendów, interpretacja alarmów, rozpoznawanie ryzyka hipoglikemii i hiperglikemii, postępowanie przy awarii /rozbieżności odczytów, edukacja w zakresie bezpieczeństwa urządzeń i eskalacji problemów. Wszystkie czynności na modelach lub w trybie demonstracyjnym, bez samodzielnej modyfikacji zleceń terapeutycznych. Efekty: B.U25, B.U33, B.U24, K.S1–K.S3, K.S5. Weryfikacja: checklista/mini-OSCE i debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, wykład informacyjny, analiza przypadku (case study), praca zespołowa, metoda projektu edukacyjnego, ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, dyskusja dydaktyczna, krytyczna refleksja nad działaniami własnymi i zespołu

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		5	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45		15	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			0,5	

Literatura podstawowa	
1	Szewczyk A. (red.): Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wyd. 3. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
2	Polskie Towarzystwo Diabetologiczne, Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u osób z cukrzycą – aktualna edycja obowiązująca w roku realizacji zajęć.
Literatura uzupełniająca	
1	Moczulski D., Czupryniak L.: Wielka interna – diabetologia. Wyd. 2. Medical Tribune Polska, Warszawa 2023.
2	Titchener J. (red. wyd. pol. Cypryk K.): Leczenie cukrzycy. Podejście skoncentrowane na pacjencie. Edra Urban & Partner, Wrocław 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Zarządzanie w praktyce zawodowej pielęgniarki	PI-SM4	
Przedmiot w języku angielskim:	**Management in professional nursing practice**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		3			
Ćwiczenia (Ć)	25		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	20		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student przystępujący do realizacji przedmiotu powinien posiadać wiedzę i umiejętności nabyte w trakcie studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności w zakresie: • organizacji systemu ochrony zdrowia, • podstaw prawa medycznego, • zasad wykonywania zawodu pielęgniarki oraz podstaw komunikacji interpersonalnej i pracy zespołowej. Zakłada się, że student rozumie znaczenie organizacji pracy pielęgniarskiej dla jakości świadczeń zdrowotnych oraz bezpieczeństwa pacjenta.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do pełnienia funkcji kierowniczych i organizacyjnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz do świadomego uczestnictwa w procesach zarządzania zasobami ludzkimi, jakością opieki pielęgniarskiej i rozwojem zawodowym personelu.
C2	Przedmiot ukierunkowany jest na rozwijanie wiedzy z zakresu teorii i metod zarządzania, struktur organizacyjnych, mechanizmów podejmowania decyzji, planowania zasobów ludzkich, zarządzania zmianą i jakością w opiece zdrowotnej.
C3	Istotnym celem jest również kształtowanie umiejętności analizy strategicznej, organizowania pracy zespołów pielęgniarskich, opracowywania standardów organizacyjnych oraz harmonogramów pracy, a także rozwijanie kompetencji społecznych związanych z odpowiedzialnym przywództwem, rozwiązywaniem dylematów etycznych i profesjonalnym podejściem do zarządzania w ochronie zdrowia.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W6.	zakresy uprawnień zawodowych do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji zawodowych pielęgniarki;	
A.W7.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia;	
A.W8.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania jej struktur;	
A.W9.	metody oceny zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską w podstawowej opiece zdrowotnej oraz w opiece ambulatoryjnej, szpitalnej i domowej;	
A.W10.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynniki ją determinujące;	
A.W11.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu	
A.W12.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa;	
A.W13.	zasady realizacji i finansowania świadczeń pielęgniarskich w systemie ubezpieczenia zdrowotnego;	
A.W14.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań	
A.W15.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego;	
A.W16.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi;	
A.W17.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek	
A.W18.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy;	
A.W19.	istotę procesu zmian i zasady zarządzania zmianą;	
A.W20.	modele i strategie zarządzania jakością w opiece zdrowotnej;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U4.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą;	
A.U5.	organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarek, położnych lub personelu pomocniczego;	
A.U6.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych;	
A.U7.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
A.U8.	opracowywać plan własnego rozwoju zawodowego i motywować do rozwoju zawodowego innych członków podległego zespołu;	
A.U9.	opracowywać standardy organizacyjne oraz przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek i innych podległych pracowników;	
A.U10.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską;	
A.U11.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	krytycznie ocenia własne i cudze działania, przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S4.	rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu	
K.S5.	ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych	
K.S6.	wykazywania profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
A.W6., A.W7., A.W8., A.W9., A.W10., A.W11., A.W12., A.W13., A.W14., A.W15., A.W16., A.W17., A.W18., A.W19., A.W20.	Egzamin ustny	W, Ć
A.U4., A.U5., A.U6., A.U7., A.U8., A.U9., A.U10., A.U11.	Zaliczenie na podstawie projektów, kart pracy i raportów	Ć
A.U9., A.U10., A.U11. K.S1., K.S4., K.S5., K.S6.	Realizacja i wykonanie zleconego zadania, zadania praktyczne	PZ
K.S1., K.S4., K.S5., K.S6.	Obserwacja	Ć, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Zakres uprawnień zawodowych pielęgniarki i ich znaczenie dla zarządzania opieką • Poziomy kwalifikacji zawodowych pielęgniarki a zakres kompetencji i odpowiedzialności • Samodzielność zawodowa i granice uprawnień w udzielaniu świadczeń zdrowotnych • Odpowiedzialność prawna i zawodowa w kontekście realizacji świadczeń • Kompetencje pielęgniarki a organizacja pracy zespołu i podział zadań *Efekty uczenia się:* A.W6

W2	Metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia • Klasyczne i współczesne koncepcje zarządzania w ochronie zdrowia • Zarządzanie procesowe, zarządzanie przez cele, zarządzanie projektami • Zarządzanie ryzykiem klinicznym i organizacyjnym • Zarządzanie zasobami i przepływem pacjenta jako element efektywności systemu *Efekty uczenia się:* A.W7
W3	Zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur organizacyjnych w podmiotach leczniczych • Organizacja jako system: cele, zasoby, procesy, interesariusze • Struktury organizacyjne w ochronie zdrowia (liniowa, sztabowa, macierzowa, procesowa) • Projektowanie zakresów obowiązków i odpowiedzialności w strukturze • Komunikacja organizacyjna i przepływ informacji w podmiotach leczniczych *Efekty uczenia się:* A.W8
W4	Metody oceny zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską w różnych formach świadczeń zdrowotnych • Pojęcie i znaczenie zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską • Metody klasyfikacji pacjentów i pomiaru obciążenia pracą (patient acuity, staffing) • Ustalanie norm zatrudnienia w POZ, AOS, szpitalu i opiece domowej • Skutki niedoborów kadrowych: jakość, bezpieczeństwo pacjenta, wypalenie zawodowe *Efekty uczenia się:* A.W9
W5	Kultura organizacyjna w podmiotach leczniczych i czynniki ją determinujące • Pojęcie kultury organizacyjnej i jej funkcje w zarządzaniu • Elementy kultury: wartości, normy, symbole, praktyki komunikacyjne • Kultura bezpieczeństwa pacjenta (safety culture) i klimat organizacyjny • Rola lidera pielęgniarskiego w kształtowaniu kultury współpracy i odpowiedzialności *Efekty uczenia się:* A.W10
W6	Mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu w ochronie zdrowia • Proces decyzyjny: identyfikacja problemu, analiza, wybór, wdrożenie, ewaluacja • Decyzje programowane i nieprogramowane w praktyce kierowniczej • Modele podejmowania decyzji (racjonalny, ograniczonej racjonalności, intuicyjny) • Decyzje w warunkach niepewności i presji czasu – bezpieczeństwo pacjenta *Efekty uczenia się:* A.W11
W7	Style zarządzania i przywództwo w rozwoju pielęgniarstwa • Style zarządzania: autokratyczny, demokratyczny, liberalny, sytuacyjny • Przywództwo transakcyjne i transformacyjne – znaczenie w zespołach pielęgniarskich • Motywowanie zespołu: narzędzia, bariery, czynniki satysfakcji pracy • Kompetencje lidera pielęgniarskiego w rozwoju jakości opieki i kultury pracy *Efekty uczenia się:* A.W12

W8	Zasady realizacji i finansowania świadczeń pielęgniarskich w systemie ubezpieczenia zdrowotnego • Podstawy finansowania świadczeń w systemie ubezpieczenia zdrowotnego • Zasady kontraktowania świadczeń i rozliczania usług pielęgniarskich • Dokumentowanie świadczeń jako element rozliczeń i kontroli • Wpływ finansowania na organizację pracy, dostępność i jakość opieki *Efekty uczenia się:* A.W13
W9	Funkcje kierownicze, delegowanie zadań oraz zarządzanie zasobami ludzkimi • Funkcje kierownicze: planowanie, organizowanie, przewodzenie, kontrola • Delegowanie zadań: zasady, cele, najczęstsze błędy i ryzyka • Podstawy zarządzania zasobami ludzkimi: rekrutacja, dobór, ocena, motywowanie • Konflikty w zespole i metody ich rozwiązywania w praktyce pielęgniarskiej *Efekty uczenia się:* A.W14, A.W16
W10	Zarządzanie zmianą, jakością i ergonomią w środowisku pracy pielęgniarki • Diagnoza organizacyjna: obszary, narzędzia i znaczenie dla planowania zmian • Zarządzanie zmianą: modele (np. Lewin, Kotter), bariery i strategie wdrażania • Modele i strategie zarządzania jakością w ochronie zdrowia (standardy, audyty, akredytacja) • Ergonomia pracy pielęgniarki: obciążenia, czynniki ryzyka, profilaktyka urazów • Uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarek w kontekście zmian systemowych *Efekty uczenia się:* A.W15, A.W18, A.W19, A.W20, A.W17
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Analiza strategiczna podmiotu wykonującego działalność leczniczą • Identyfikacja misji, wizji i celów strategicznych podmiotu leczniczego • Analiza otoczenia organizacji (PEST, analiza interesariuszy) • Analiza potencjału wewnętrznego (zasoby kadrowe, infrastruktura, procesy) • Zastosowanie metody SWOT w planowaniu strategicznym • Krytyczna ocena własnych propozycji strategicznych i rozwiązań zespołu *Efekty uczenia się:* A.U4, K.S1 **Forma pracy:** analiza przypadku, praca zespołowa **Zaliczenie:** karta analizy strategicznej
Ć2	Organizowanie i nadzorowanie pracy zespołów pielęgniarskich • Określanie zakresów obowiązków w zespole pielęgniarskim • Przydział zadań zgodnie z kwalifikacjami i kompetencjami personelu • Monitorowanie realizacji zadań i nadzór nad jakością pracy • Reagowanie na sytuacje konfliktowe i kryzysowe w zespole • Odpowiedzialność kierownicza za bezpieczeństwo pacjenta *Efekty uczenia się:* A.U5, K.S5 **Forma pracy:** studium przypadku, symulacja decyzyjna **Zaliczenie:** rozwiązanie zadania problemowego

Ć3	Metody podejmowania decyzji w zarządzaniu opieką zdrowotną • Identyfikacja problemu decyzyjnego w podmiocie leczniczym • Analiza możliwych wariantów rozwiązań • Zastosowanie modeli podejmowania decyzji w praktyce pielęgniarskiej • Ocena ryzyka i konsekwencji decyzji organizacyjnych • Dyskusja nad etycznymi aspektami decyzji zarządczych *Efekty uczenia się:* A.U6, K.S4 **Forma pracy:** analiza sytuacji decyzyjnych, dyskusja dydaktyczna **Zaliczenie:** aktywny udział i analiza przypadku
Ć4	Planowanie zasobów ludzkich i adaptacja zawodowa personelu • Określanie potrzeb kadrowych na podstawie zapotrzebowania na opiekę • Planowanie procesu rekrutacji i selekcji personelu • Projektowanie programu adaptacji zawodowej nowo zatrudnionych pielęgniarek • Motywowanie pracowników do rozwoju zawodowego • Krytyczna ocena zaproponowanych rozwiązań kadrowych w zespole *Efekty uczenia się:* A.U7, A.U8, K.S1 **Forma pracy:** metoda projektu **Zaliczenie:** opracowanie planu zarządzania personelem
Ć5	Opracowywanie standardów organizacyjnych i harmonogramów pracy • Tworzenie standardów organizacyjnych pracy pielęgniarskiej • Opracowywanie opisów stanowisk pracy • Planowanie harmonogramów pracy w oparciu o normy zatrudnienia • Zapewnienie ciągłości opieki pielęgniarskiej • Odpowiedzialność za prawidłową organizację pracy zespołu *Efekty uczenia się:* A.U9, A.U10, K.S5 **Forma pracy:** warsztat organizacyjny **Zaliczenie:** przygotowanie dokumentacji organizacyjnej
Ć6	Nadzór jakości opieki pielęgniarskiej i przygotowanie do oceny zewnętrznej • Identyfikacja wskaźników jakości opieki pielęgniarskiej • Opracowanie narzędzi monitorowania jakości świadczeń • Analiza dokumentacji pielęgniarskiej w kontekście standardów jakości • Przygotowanie podmiotu do audytu i oceny zewnętrznej • Krytyczna refleksja nad wynikami oceny jakości pracy zespołu *Efekty uczenia się:* A.U11, K.S1, K.S4 **Forma pracy:** analiza dokumentacji jakościowej, praca zespołowa **Zaliczenie:** raport jakościowy
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka ORDYNOWANIE LEKÓW I WYSTAWIANIE RECEPT	
PZ1	**Organizacja pracy pielęgniarskiej i struktura zarządzania w podmiocie leczniczym** • Zapoznanie się ze strukturą organizacyjną podmiotu leczniczego • Analiza systemu zarządzania pielęgniarstwem (rola pielęgniarki oddziałowej, naczelnej) • Analiza standardów organizacyjnych obowiązujących w jednostce • Udział w obserwacji procesu planowania i organizowania pracy zespołu pielęgniarskiego **Zadania studenta:** • Analiza regulaminu organizacyjnego placówki

	• Identyfikacja zakresu odpowiedzialności kadry pielęgniarskiej • Krytyczna ocena funkcjonujących rozwiązań organizacyjnych **Realizowane efekty uczenia się:** • **A.U9** – analiza i ocena standardów organizacyjnych • **K.S1** – krytyczna ocena działań własnych i zespołu • **K.S5** – odpowiedzialność za udział w decyzjach organizacyjnych
PZ2	**Opisy stanowisk pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi** • Zapoznanie się z dokumentacją kadrową pielęgniarek i personelu podległego • Analiza zakresów obowiązków i odpowiedzialności na różnych stanowiskach • Udział w opracowaniu lub modyfikacji opisu stanowiska pracy pielęgniarki **Zadania studenta:** • Opracowanie projektu opisu stanowiska pracy pielęgniarki (np. oddziałowej lub pielęgniarki dyżurnej) • Analiza relacji interpersonalnych i komunikacji w zespole • Identyfikacja potencjalnych konfliktów i dylematów etycznych w organizacji pracy **Realizowane efekty uczenia się:** • **A.U9** – opracowywanie opisów stanowisk pracy • **K.S4** – rozwiązywanie dylematów etycznych w zespole • **K.S1** – szacunek dla różnic światopoglądowych i kulturowych
PZ3	**Planowanie i harmonogramowanie pracy personelu pielęgniarskiego** • Ocena zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską na oddziale • Analiza norm zatrudnienia i obciążenia pracą pielęgniarek • Zasady tworzenia harmonogramów pracy **Zadania studenta:** • Współudział w opracowaniu harmonogramu pracy zespołu pielęgniarskiego • Analiza zgodności harmonogramu z przepisami prawa pracy • Ocena wpływu harmonogramu na jakość opieki i bezpieczeństwo pacjentów **Realizowane efekty uczenia się:** • **A.U10** – opracowywanie harmonogramów pracy personelu • **K.S5** – odpowiedzialność za decyzje kadrowe • **K.S4** – rozwiązywanie dylematów etycznych związanych z obsadą dyżurów
PZ4	**Nadzór nad jakością opieki pielęgniarskiej i przygotowanie do oceny zewnętrznej** • Systemy zarządzania jakością w podmiocie leczniczym • Rola pielęgniarki w nadzorze nad jakością opieki • Przygotowanie placówki do audytu lub akredytacji • Zasady etyczne i marketingowe w relacjach z przemysłem farmaceutycznym **Zadania studenta:** • Analiza wybranych wskaźników jakości opieki pielęgniarskiej • Udział w ocenie dokumentacji medycznej pod kątem jakości • Krytyczna analiza materiałów promocyjnych firm farmaceutycznych **Realizowane efekty uczenia się:** • **A.U11** – nadzorowanie jakości opieki pielęgniarskiej • **K.S6** – profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego • **K.S1** – krytyczna analiza działań organizacyjnych

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, analiza przypadku (case study), praca zespołowa, symulacja decyzyjna, metoda projektu, warsztat organizacyjny, dyskusja dydaktyczna, krytyczna refleksja nad działaniami własnymi i zespołu, analiza dokumentacji organizacyjnej

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	75		45	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	135		75	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	210		120	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	7			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			4	

Literatura podstawowa	
1	Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Zarządzanie w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów studiów magisterskich Wydziałów Pielęgniarskich i Wydziałów Nauk o Zdrowiu. Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.*
2	Ksykiewicz-Dorota A. (red.): Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej. Wyd. Czelej, Lublin 2004.*
Literatura uzupełniająca	
1	Yoder-Wise P. S., Sportsman S., Kowalski K., et al. Leading and Managing in Nursing (10th ed.). St. Louis, MO: Elsevier, 2023.
2	American Organization for Nursing Leadership (AONL). Nurse Leadership and Organizational Strategies: A Practical Guide (2nd ed.). New York, NY: Springer Publishing Company, 2024.

* Uwzględnione w sylabusie podręczniki obejmują zarówno najnowsze publikacje, jak i wybrane pozycje wydane w latach wcześniejszych. Starsze opracowania zostały zachowane ze względu na ich wysoką wartość merytoryczną, ugruntowaną pozycję w literaturze przedmiotu oraz ponadczasowy charakter prezentowanych koncepcji i narzędzi zarządczych, które pozostają aktualne w praktyce pielęgniarskiej i zarządzaniu ochroną zdrowia.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Farmakologia i ordynowanie produktów leczniczych	PI-SM4	
Przedmiot w języku angielskim:	**Pharmacology and prescribing medicinal products**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**I**
	obieralny		**semestr studiów**	**II**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	20		2			
Ćwiczenia (Ć)	30		3		3	
Praktyki zawodowe (PZ)	20		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**egzamin**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	praktyki zawodowe	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu Farmakologii zgodnie z standardami kształcenia dla I stopnia studiów kierunku Pielęgniarstwo. Student rozpoczynający realizację przedmiotu powinien posiadać wiedzę i umiejętności nabyte w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności w zakresie:

- podstaw anatomii i fizjologii człowieka,
- patofizjologii chorób,
- zasad wykonywania zawodu pielęgniarki,
- podstaw farmakologii ogólnej,
- komunikacji terapeutycznej i pracy z pacjentem.

Zakłada się, że student rozumie znaczenie bezpiecznej farmakoterapii oraz odpowiedzialności zawodowej w podejmowaniu decyzji dotyczących ordynowania leków.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do bezpiecznego i odpowiedzialnego ordynowania produktów leczniczych, wyrobów medycznych oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego w zakresie samodzielnych kompetencji zawodowych pielęgniarki.
C2	Przedmiot ukierunkowany jest na rozwijanie wiedzy dotyczącej mechanizmów działania leków, zasad farmakoterapii oraz regulacji prawnych związanych z wystawianiem recept i zleceń.
C3	Student nabywa umiejętności praktyczne w zakresie interpretacji Charakterystyki Produktu Leczniczego, doboru substancji czynnych na podstawie oceny stanu pacjenta, poprawnego wypisywania recept oraz podejmowania decyzji terapeutycznych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa farmakologicznego.
C4	Istotnym celem jest także kształtowanie postawy odpowiedzialności zawodowej oraz profesjonalnego podejścia do podejmowanych decyzji terapeutycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w organizmie człowieka zależne od wieku i problemów zdrowotnych;	
B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;	
B.W3.	zasady ordynowania leków zawierających określone substancje czynne (z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe) oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie recept, a także zasady ordynowania określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept albo zleceń;	
B.W4.	zjawisko polifarmakoterapii i polipragmazji oraz objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U1.	dobierać i przygotowywać zapisy form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta;	
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych;	
B.U3.	dobierać i ordynować leki zawierające określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, w tym wystawiać na nie recepty;	
B.U4.	dobierać i ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiać na nie recepty, oraz ordynować określone wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie zlecenia albo recepty;	
B.U5.	rozpoznawać zjawisko i skutki polifarmakoterapii i polipragmazji oraz edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna, a także pracowników opieki zdrowotnej w zakresie stosowanej farmakoterapii.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	
KS6	wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	**Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)**	**Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)**
B.W1.- B.W4.	Egzamin testowy	W, Ć
B.U1.- B.U5.	Wykonanie zadań praktycznych, ćwiczenia warsztatowe, analiza przypadków, symulacja decyzyjna, praca zespołowa, rozwiązywanie zadań problemowych, demonstracja systemu, dyskusja dydaktyczna	Ć
B.U1.- B.U5.	Realizacja i wykonanie zleconego zadania, zadania praktyczne	PZ
K.S5.- K.S6.	Obserwacja	Ć, PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	System badań leków. Zasady GCP. Losy leku w ustroju człowieka – farmakokinetyka, farmakodynamika. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W4
W2	Stosowanie leków zgodnie z rejestracją i *off – label.* Leczenie bólu. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W4
W3	Antybiotykoterapia. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W3, B.W4
W4	Zasady leczenia nudności, wymiotów, biegunek i zaparć. Leczenie choroby wrzodowej żołądka. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W3, B.W4
W5	Zasady leczenia choroby wieńcowej. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W3, B.W4
W6	Leki w okresie ciąży i laktacji. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W4
W7	Politerapia, polipragmazja. Dawkowanie leków w szczególnych sytuacjach klinicznych. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W4
W8	Leki stosowane w samodzielnej ordynacji przez pielęgniarki i położne. *Efekty uczenia się:* B.W1, B.W3, B.W4
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Leczenie astmy, POCHP. *Efekty uczenia się*: B.W4, B.U2, B.U3, B.U5

Ć2	Leczenie nadciśnienia tętniczego i niewydolności serca. *Efekty uczenia się*: B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
Ć3	Leczenie żylnej choroby zatorowo – zakrzepowej. *Efekty uczenia się*: B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
Ć4	Leczenie zaburzeń gospodarki węglowodanowej i lipidowej. *Efekty uczenia się*: B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
Ć5	Farmakoterapia stanów nagłych. Płyny infuzyjne. *Efekty uczenia się*: B.W4, B.U2, B.U3, B.U5
Ć6	Zasady wystawiania recept przez pielęgniarki. Zagadnienia prawne dotyczące recept. Charakterystyka produktu leczniczego. *Efekty uczenia się*: B.W2, B.W3, B.U1, B.U3, K5, K6
Ć7	Leki recepturowe. Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Wyroby medyczne. Zlecanie badań. *Efekty uczenia się*: B.W3, B.U1, B.U3, B.U4
Ć8	Regulacje dotyczące odpłatności za leki oraz regulacje dotyczące refundacji wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego. *Efekty uczenia się*: B.W2, B.W3, B.U3, B.U4, K5, K6
Ć9	Wystawianie recept i e-recept na leki gotowe i recepturowe; ordynowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych. Przeliczanie dawek leków. *Efekty uczenia się*: B.W2, B.W3, B.U1, B.U3, B.U4, K5, K6
Forma zajęć – praktyki zawodowe – tematyka	
PZ1	Wypisywanie recept na leki gotowe, recepturowe *Efekty uczenia się*: B.U1, B.U3, K.S5, K.S6 *Zaliczenie:* rozwiązanie zadania praktycznego
PZ2	Charakterystyka produktu leczniczego jako podstawowe narzędzie pracy pielęgniarki *Efekty uczenia się*: B.U2, K.S5, K.S6 *Zaliczenie:* rozwiązanie zadania praktycznego
PZ3	Dobór leku na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta – zawierającego określone substancje czynne, silnie działające, psychotropowe oraz środki odurzające *Efekty uczenia się*: B.U1, B.U3, K.S5, K.S6 *Zaliczenie:* rozwiązanie zadania praktycznego
PZ4	Ordynowanie wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego *Efekty uczenia się*: B.U4, K.S5, K.S6 *Zaliczenie:* rozwiązanie zadania praktycznego

PZ5	Polipragmazja i interakcje lekowe w praktyce pielęgniarki *Efekty uczenia się*: B.U2, B.U5, K.S5, K.S6 *Zaliczenie:* rozwiązanie zadania praktycznego

Metody dydaktyczne
ćwiczenia praktyczne z wypisywania recept, warsztat recepturowy, analiza przypadku (case study), symulacja decyzyjna, praca zespołowa, demonstracja systemu e-recepty, rozwiązywanie zadań kliniczno-farmakologicznych, analiza dokumentów (ChPL), dyskusja dydaktyczna, raportowanie działań niepożądanych

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	70		50	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	110		70	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	180		120	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	6			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			4	

Literatura podstawowa	
1	Hryniewiecka E, Joniec-Maciejak I. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej 2024
2	Schmid B., Strub P., Studer A. (red. wyd. pol.: Krupa A., Pawlak D): Farmakologia dla zawodów pielęgniarskich. Wyd. II. Medpharm, 2026
Literatura uzupełniająca	
1	Dellas C. (red. wyd. pol.: Mirowska-Guzel D.): Last minute. Farmakologia. Do egzaminu w 4 dni. Wyd. 4. Edra Urban & Partner, Wrocław 2024.
2	Aktualne akty prawne dotyczące uprawnień pielęgniarek i położnych w zakresie ordynowania leków

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in selected chronic diseases***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**I**
semestr studiów	**II, III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	**--**

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Praktyki zawodowe (PZ)	**160** w tym: 100 – II sem. 60 – III sem.		5 II sem. 3 III sem.		5 II sem. 3 III sem.	

Forma zaliczenia przedmiotu	**praktyki zawodowe**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający realizację przedmiotu powinien posiadać wiedzę i umiejętności nabyte w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności w zakresie: • podstaw anatomii i fizjologii człowieka, • patofizjologii chorób, • zasad wykonywania zawodu pielęgniarki, • podstaw farmakologii ogólnej, • komunikacji terapeutycznej i pracy z pacjentem. Zakłada się, że student rozumie znaczenie odpowiedzialności zawodowej w podejmowaniu decyzji pielęgniarskich dotyczących realizacji samodzielnych świadczeń zdrowotnych.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do bezpiecznego i odpowiedzialnego wykonywania świadczeń zdrowotnych w zakresie samodzielnych kompetencji zawodowych pielęgniarki.
C2	Istotnym celem jest także kształtowanie postawy odpowiedzialności zawodowej oraz profesjonalnego podejścia do podejmowanych decyzji w praktyce zawodowej pielęgniarki.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U9.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą;	
B.U10.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	
B.U16.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	
B.U21.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą)	
B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
B.U80.	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S4	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	
K.S5	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.U9, B.U10, B.U16, B.U18, B.U21, B.U24, B.U25, B.U80	Realizacja zadań praktycznych w warunkach naturalnych. Opis przypadku klinicznego – plan specjalistycznej opieki pielęgniarskiej oraz edukacji terapeutycznej.	PZ
K.S1-K.S5	Obserwacja	PZ

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – praktyki zawodowe – semestr II	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych z wybranymi chorobami przewlekłymi poprzez: • znajomość etiopatogenezy, symptomatologii, diagnostyki, leczenia, rokowania oraz zasad opieki pielęgniarskiej w wybranych chorobach przewlekłych, • poznanie oddziału internistycznego oraz zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów w wybranych chorobach przewlekłych, • przyjęcie chorego do oddziału oraz pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych, • założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, • określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej (bio-psycho-społecznej), • zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z wybranym modelem opieki pielęgniarskiej, • przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych oraz postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z obowiązującymi procedurami, • udział w leczeniu (podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych), • edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie. • udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania, • przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych.
Forma zajęć – praktyki zawodowe – semestr III	
PZ	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej oraz kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do realizacji świadczeń zdrowotnych wobec chorych hospitalizowanych z wybranymi chorobami przewlekłymi poprzez: • dostosowanie do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępnych programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej; • stosowanie wybranych metod edukacji zdrowotnej; • koordynowanie realizacji świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi; • planowanie i prowadzenie edukacji terapeutycznej pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji z chorobą przewlekłą; • planowanie i prowadzenie edukacji terapeutycznej rodziny lub opiekuna pacjenta w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą; • wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjnych do monitorowania stanu pacjentów.

Metody dydaktyczne
Analiza przypadku (case study), symulacja decyzyjna, praca zespołowa, , rozwiązywanie zadań klinicznych, analiza dokumentów podmiotu leczniczego, raportowanie realizowanych świadczeń zdrowotnych.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	160		160	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	80		80	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	240		240	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	8			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			8	

Literatura podstawowa	
1	Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. 3. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Łagoda K., Łebkowska A.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarskie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	Szczeklik A, Gajewski P.: Interna Szczeklika – mały podręcznik 2026/2027. Wydawnictwo MP, Kraków 2026.
2	Xiu P, Eiben I, Eiben P., Hever P., Giles M. (red. wyd. pol. Różański J.): Crash Course – choroby wewnętrzne. Edra Urban & Partner, Wrocław 2025.

SEMESTR 3

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Praktyka zawodowa pielęgniarki oparta na dowodach naukowych	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Nursing practice based on scientific evidence***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza: podstawy pielęgniarstwa klinicznego, metodologii badań naukowych, epidemiologii i statystyki medycznej, etyki zawodowej oraz zasad bezpieczeństwa pacjenta; znajomość podstaw EBM/EBNP. Umiejętności: identyfikacja problemu klinicznego, korzystanie z baz bibliograficznych, czytanie artykułów naukowych, podstawowa interpretacja wyników badań, komunikacja i praca zespołowa. Kompetencje: gotowość do krytycznej oceny źródeł informacji, poszanowanie autonomii pacjenta, przestrzeganie praw autorskich i zasad rzetelności naukowej, otwartość na zmianę praktyki wynikającą z wiarygodnych dowodów.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o zasadach, etapach i ograniczeniach Evidence-Based Nursing Practice (EBNP), hierarchii dowodów oraz tworzeniu standardów i rekomendacji pielęgniarskich.
C2	Rozwijanie praktycznych umiejętności formułowania pytań klinicznych, wyszukiwania i krytycznej oceny piśmiennictwa, syntezy wyników badań oraz przekładania ich na decyzje kliniczne i rekomendacje, z uwzględnieniem preferencji pacjenta i warunków organizacyjnych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
C.W11.	zasady i etapy praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych (Evidence Based Nursing Practice);	
C.W12.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego, z uwzględnieniem praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych oraz praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie;	
C.W13.	zasady i etapy przygotowania rekomendacji, wytycznych i zaleceń w zakresie praktyki zawodowej pielęgniarki opartej na dowodach naukowych;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U9.	wskazać różnice między praktyką opartą na dowodach naukowych a praktyką opartą na faktach;	
C.U10.	wskazać etapy praktyki opartej na dowodach naukowych;	
C.U11.	scharakteryzować poziomy i stopnie dowodów naukowych;	
C.U12.	wykorzystywać wyniki badań naukowych w zakresie opieki pielęgniarskiej do podjęcia właściwej decyzji w praktyce zawodowej pielęgniarki;	
C.U13.	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarskiej w oparciu o dowody naukowe;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.W11–C.W13	Indywidualny test wiedzy (pytania zamknięte i krótkie pytania problemowe) dotyczący etapów EBNP, hierarchii dowodów, standardów i rekomendacji; ocena merytoryczna argumentacji podczas analizy wytycznych.	Ć
C.U9–C.U13	Projekt zespołowy z indywidualnie ocenianym wkładem: analiza przypadku, wyszukiwanie źródeł, krytyczna ocena badań, tabela dowodów, pisemna rekomendacja z określeniem siły/pewności dowodów i planem wdrożenia oraz ewaluacji.	Ć
K.S1–K.S3	Obserwacja ustrukturyzowana podczas pracy grupowej, dyskusji i prezentacji; samoocena i informacja zwrotna: krytycyzm, kultura argumentacji, konsultowanie wątpliwości, odpowiedzialność, szacunek i rzetelność naukowa.	Ć

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Podstawy EBNP i formułowanie pytania klinicznego. Różnice między dowodem naukowym, obserwacją, doświadczeniem i opinią eksperta; pięć etapów EBNP; integracja dowodów z doświadczeniem klinicznym i preferencjami pacjenta; formułowanie problemu i pytania PICO/PICOT; kryteria doboru źródeł. Zadanie: karta PICO i opis strategii poszukiwania dowodów. Efekty: C.W11, C.U9, C.U10, K.S1, K.S2. Weryfikacja: karta pracy, pytania problemowe.
Ć2	Wyszukiwanie i krytyczna ocena dowodów. Praktyczne wyszukiwanie w PubMed, Cochrane Library i innych dostępnych bazach; operatory logiczne, hasła MeSH, filtry; przeglądy systematyczne, RCT i badania obserwacyjne; ocena ryzyka błędu systematycznego, adekwatności populacji, wyników i ograniczeń; wprowadzenie do GRADE. Zadanie: tabela dowodów z oceną co najmniej kilku źródeł. Efekty: C.W11, C.U10, C.U11, C.U12, K.S1, K.S2. Weryfikacja: karta wyszukiwania i rubryka oceny badań.
Ć3	Standardy, wytyczne i rekomendacje pielęgniarskie. Rozróżnienie standardu, procedury, zalecenia i wytycznej; źródła i przejrzystość rekomendacji; aktualność, konflikt interesów, siła rekomendacji; ocena wytycznej narzędziem AGREE II (wybrane domeny); identyfikacja barier wdrożenia w oddziale. Zadanie: krytyczna analiza wybranego standardu i propozycja jego aktualizacji. Efekty: C.W12, C.W13, C.U11, C.U12, K.S1–K.S3. Weryfikacja: arkusz analizy wytycznej i dyskusja
Ć4 .	Od dowodu do decyzji i rekomendacji w opiece pielęgniarskiej. Zespołowe studium przypadku (np. profilaktyka odleżyn, pielęgnacja ran, ograniczanie bólu, zapobieganie zakażeniom); synteza dowodów, korzyści i ryzyka, wartości pacjenta, zasoby placówki; opracowanie krótkiej rekomendacji, mierników wdrożenia i planu audytu; Efekty: C.W12, C.W13, C.U12, C.U13, K.S1–K.S3. Weryfikacja: projekt, prezentacja, ocena indywidualnego wkładu i autorefleksja.

Metody dydaktyczne
Ćwiczenia problemowe i warsztatowe; analiza publikacji i wytycznych; samodzielne wyszukiwanie w bazach naukowych; praca z PICO i tabelą dowodów; krytyczna ocena piśmiennictwa; studium przypadku; projekt zespołowy; prezentacja i dyskusja moderowana; informacja zwrotna i refleksja nad wdrożeniem EBNP.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	20		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40		40	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Kobos E., Kózka M., Bała M., Sienkiewicz Z. Praktyka pielęgniarska oparta na dowodach naukowych: evidence-based nursing practice. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualne wytyczne oraz opracowania APN na stronie https://nipip.pl/apn/
2	Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions (aktualna wersja online); GRADE Handbook i materiały GRADE Working Group; AGREE II Instrument (aktualne materiały metodyczne); PubMed User Guide / NLM; aktualne wytyczne i publikacje naukowe z zakresu wybranego problemu pielęgniarskiego; materiały NIPiP dotyczące rozwoju praktyki zawodowej.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Seminarium dyplomowe (III i IV sem.)	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***M.A. Seminar***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III, IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	10 – III sem. 30 – IV sem		1 – III sem. 21 – IV sem		22	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu badań naukowych w pielęgniarstwie.

Cele przedmiotu	
C1	Przygotowanie pracy dyplomowej studiów II stopnia (pracy magisterskiej)

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie umiejętności – potrafi:		
C.U4.	opracować model badawczy, w tym sformułować cel badań, problemy badawcze, zmienne, wskaźniki do zmiennych, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz dobrać grupę do badań;	
C.U5.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowanie opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
C.U4. **C.U5.**	realizacja zleconego zadania (opracowanie projektu badawczego pracy dyplomowej)	Ć
K.S1.-K.S3.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu

Sposób zaliczenia seminarium dyplomowego

Student zalicza seminarium po spełnieniu następujących wymagań:

1. **Opracowanie projektu badawczego pracy dyplomowej**, obejmującego:
   - cel badań,
   - problemy badawcze / pytania badawcze,
   - zmienne i wskaźniki do zmiennych,
   - metody, techniki i narzędzia badawcze,
   - opis grupy badawczej.

   (Efekt: C.U4)
2. **Przeprowadzenie badania naukowego (jeśli etap badawczy jest możliwy w trakcie seminarium)**, zebranie danych, ich analiza i interpretacja wyników w kontekście aktualnego stanu wiedzy.
   (Efekt: C.U5)
3. **Prezentacja wyników badań i wniosków**:
   - przygotowanie raportu lub sprawozdania z badań,
   - przedstawienie wyników w formie ustnej prezentacji na seminarium,
   - dyskusja nad wnioskami i odniesienie ich do literatury naukowej.

   (Efekt: C.U5, K.S1, K.S2, K.S3)
4. **Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach i dyskusjach seminaryjnych**, w tym:
   - udział w analizie przypadków,
   - omawianie literatury naukowej,
   - udzielanie konstruktywnej informacji zwrotnej współpracownikom.

   (Efekt: K.S1, K.S2, K.S3)

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka – III semestr	
Ć1	**Wprowadzenie do seminarium dyplomowego i metodologii badań naukowych w pielęgniarstwie** **Treści kształcenia:** • Cele i organizacja seminarium dyplomowego. • Rola badań naukowych w rozwoju pielęgniarstwa. • Rodzaje badań naukowych (ilościowe, jakościowe, mieszane). • Etyka badań naukowych w pielęgniarstwie. **Aktywność studentów:** • dyskusja moderowana, • analiza przykładowych tematów prac magisterskich, • wybór lub doprecyzowanie tematu pracy. **Efekty uczenia się:** C.U4, K.S1, K.S3
Ć2	**Formułowanie celu badań i problemów badawczych** **Treści kształcenia:** • Cel badań – rodzaje i zasady formułowania. • Problemy badawcze i pytania badawcze. • Hipotezy badawcze (jeśli dotyczy). **Aktywność studentów:** • praca indywidualna nad celem i problemami badawczymi, • konsultacje z prowadzącym, • omówienie propozycji na forum grupy. **Efekty uczenia się:** C.U4, K.S1, K.S2
Forma zajęć– ćwiczenia – tematyka – IV semestr	
Ć1	**Zmienne badawcze i ich operacjonalizacja** **Treści kształcenia:** • Zmienne niezależne i zależne. • Wskaźniki do zmiennych. • Skale pomiarowe. • Błędy w operacjonalizacji zmiennych. **Aktywność studentów:** • praca warsztatowa – identyfikacja zmiennych w swoich pracach, • analiza przykładów poprawnej i błędnej operacjonalizacji, • dyskusja grupowa. **Efekty uczenia się:** C.U4, K.S1
Ć2	**Metody, techniki i narzędzia badawcze w badaniach pielęgniarskich** **Treści kształcenia:** • Metody badawcze stosowane w pielęgniarstwie. • Techniki badawcze (ankieta, wywiad, analiza dokumentacji, obserwacja). • Narzędzia badawcze – kwestionariusze standaryzowane i autorskie. • Kryteria doboru narzędzi badawczych. **Aktywność studentów:** • analiza narzędzi badawczych, • dobór metod i technik do własnego projektu, • konsultacje indywidualne. **Efekty uczenia się:** C.U4, K.S2

Ć3	**Dobór grupy badawczej i organizacja badań** **Treści kształcenia:** • Populacja i próba badawcza. • Kryteria włączenia i wyłączenia. • Organizacja i przebieg badania. • Zasady uzyskiwania zgód i anonimowości. **Aktywność studentów:** • opracowanie opisu grupy badawczej, • analiza potencjalnych problemów badawczych, • dyskusja nad etycznymi aspektami badań. **Efekty uczenia się:** C.U4, K.S1, K.S3
Ć4	**Prezentacja wyników badań naukowych** **Treści kształcenia:** • Sposoby prezentacji wyników badań (tabele, wykresy, opis). • Zasady przejrzystej prezentacji danych. • Najczęstsze błędy w prezentowaniu wyników. **Aktywność studentów:** • prezentacja wstępnych wyników badań, • analiza przykładów prezentacji wyników, • dyskusja i informacja zwrotna. **Efekty uczenia się:** C.U5, K.S1, K.S2
Ć5	**Interpretacja wyników i odniesienie do aktualnego stanu wiedzy** **Treści kształcenia:** • Interpretacja wyników badań. • Porównanie wyników własnych z literaturą naukową. • Znaczenie wyników dla praktyki pielęgniarskiej. **Aktywność studentów:** • praca z literaturą naukową, • interpretacja wyników własnych badań, • dyskusja seminaryjna. **Efekty uczenia się:** C.U5, K.S1, K.S2
Ć6	**Podsumowanie badań i przygotowanie do obrony pracy magisterskiej** **Treści kształcenia:** • Wnioski i rekomendacje dla praktyki pielęgniarskiej. • Ograniczenia badań. • Rola badań naukowych w podnoszeniu prestiżu zawodu pielęgniarki. • Przygotowanie do obrony pracy magisterskiej. **Aktywność studentów:** • prezentacja końcowych wniosków, • dyskusja podsumowująca, • samoocena i ocena pracy zespołowej. **Efekty uczenia się:** C.U5, K.S1, K.S2, K.S3

Metody dydaktyczne
prezentacja multimedialna, dyskusja moderowana, praca indywidualna, praca w grupach, analiza studiów przypadku (case study), konsultacje z prowadzącym, przygotowanie raportu/sprawozdania, prezentacja wyników badań, analiza literatury naukowej, burza mózgów

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		40	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	650		650	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	690		690	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	23			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			23	

Literatura podstawowa	
1	Serafin L. (red.), Sak-Dankosky N., Wesołowska-Górniak K., Formela M. Badania naukowe w pielęgniarstwie: ocena, synteza i tworzenie dowodów naukowych w praktyce pielęgniarskiej. Wrocław: Edra Urban & Partner, 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Bazy danych: PubMed, Scopus, Web of Science, CINAHL, Cochrane Library

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – *zaburzenia układu nerwowego*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Care and therapeutic education in chronic diseases - disorders of the nervous system***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna anatomię, fizjologię i patofizjologię układu nerwowego oraz podstawy neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego; • zna zasady farmakoterapii stosowanej w wybranych przewlekłych chorobach układu nerwowego; • potrafi przeprowadzić podstawową ocenę stanu neurologicznego i funkcjonalnego pacjenta oraz rozpoznać jego potrzeby biopsychospołeczne; • zna zasady procesu pielęgnowania, profilaktyki powikłań unieruchomienia, bezpieczeństwa pacjenta i rehabilitacji; • posiada podstawowe umiejętności komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej i współpracy z rodziną/opiekunem oraz zespołem interprofesjonalnym;

• zna zasady aseptyki, antyseptyki i bezpiecznego wykonywania procedur inwazyjnych oraz podstawy interpretacji wyników badań diagnostycznych.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej zasad zaawansowanej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z przewlekłymi zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi, z uwzględnieniem monitorowania stanu pacjenta, profilaktyki powikłań i wspierania samodzielności.
C2	Przygotowanie do planowania i realizacji zindywidualizowanej opieki oraz edukacji terapeutycznej pacjenta neurologicznego i jego rodziny/opiekuna, ukierunkowanej na samoopiekę, bezpieczeństwo i adaptację do choroby przewlekłej.
C3	Przygotowanie do wykorzystania ultrasonografii w zakresie określonym efektami uczenia się: lokalizacji naczyń obwodowych podczas kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądkowego i rurki intubacyjnej oraz oceny przepływu naczyniowego i ukrwienia rany.
C4	Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji wynikających ze stanu pacjenta oraz odpowiedzialnej współpracy w zespole, z uwzględnieniem bezpieczeństwa, zasad etycznych i granic kompetencji zawodowych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W55.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;	
B.W56.	zastosowanie i zasady wykonywania badania ultrasonograficznego (USG) do oceny lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U78.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarską nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi;	
B.U79.	wykonywać badania USG w celu lokalizacji naczyń obwodowych w czasie ich kaniulacji, lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądka, rurki intubacyjnej oraz przepływu naczyniowego i ukrwienia rany;	
B.U80.	stwierdzać wskazania zdrowotne wynikające ze stanu pacjenta	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
K.S3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
K.S4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
K.S5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
B.W55. B.W56.	Zaliczenie pisemne/testowe obejmujące pytania jednokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na sytuacjach klinicznych, sprawdzające znajomość zasad opieki neurologicznej oraz zastosowania USG w zakresie określonym efektem B.W56.	W
B.U78. B.U80.	Zaliczenie praktyczne w warunkach symulowanych: analiza stanu pacjenta, identyfikacja problemów i wskazań zdrowotnych, zaplanowanie i realizacja elementów zaawansowanej opieki oraz edukacji terapeutycznej. Ocena według standaryzowanej checklisty/karty umiejętności.	ĆWS
B.U79.	Zaliczenie praktyczne na trenażerze/modelu z wykorzystaniem aparatu USG: identyfikacja struktur i realizacja zadań wynikających z efektu B.U79; ocena poprawności przygotowania, techniki, interpretacji obrazu i bezpieczeństwa postępowania według checklisty; możliwa formuła OSCE.	ĆWS
K.S1.–K.S5.	Obserwacja bezpośrednia podczas scenariuszy i debriefingu: bezpieczeństwo pacjenta, odpowiedzialność zawodowa, współpraca, komunikacja, krytyczna ocena własnego działania, korzystanie z konsultacji eksperckiej oraz rozwiązywanie problemów etycznych.	ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Zaawansowana opieka nad pacjentem z przewlekłymi zaburzeniami układu nerwowego** • specyfika przewlekłych i degeneracyjnych chorób układu nerwowego; • problemy pacjentów z chorobą Parkinsona, chorobami otępiennymi i stwardnieniem rozsianym; • ocena funkcjonalna i monitorowanie stanu neurologicznego; • zaburzenia mobilności, połykania, komunikacji, wydalania, funkcji poznawczych i samoopieki; • profilaktyka powikłań, bezpieczeństwo i wspieranie samodzielności pacjenta; • współpraca z rodziną/opiekunem i zespołem interprofesjonalnym. Efekty: B.W55.
W2	**Opieka długoterminowa i edukacja terapeutyczna pacjenta neurologicznego** • planowanie zindywidualizowanej opieki w chorobie przewlekłej; • edukacja dotycząca farmakoterapii, samoobserwacji objawów i profilaktyki powikłań; • bezpieczeństwo w środowisku życia, zapobieganie upadkom i urazom; • wspieranie funkcji poznawczych, komunikacji i aktywności dnia codziennego; • przygotowanie rodziny/opiekuna do opieki i rozpoznawania objawów alarmowych; • ciągłość opieki, rehabilitacja i jakość życia pacjenta. Efekty: B.W55.
W3	**Ultrasonografia w praktyce pielęgniarskiej – podstawy i zastosowanie kliniczne** • podstawy fizyczne USG, orientacja obrazu, głowice i ustawienia aparatu; • zasady przygotowania pacjenta, higieny, dezynfekcji i bezpieczeństwa badania;

	• USG w lokalizacji naczyń obwodowych podczas kaniulacji; • zastosowanie USG do lokalizacji cewnika Foleya, zgłębnika żołądkowego i rurki intubacyjnej zgodnie z zakresem efektu; • ocena przepływu naczyniowego i ukrwienia rany; • dokumentowanie wyniku oraz znaczenie obrazu USG dla decyzji pielęgniarskich. Efekty: B.W56.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	**Pacjent z przewlekłą chorobą neurologiczną – zaawansowana opieka i edukacja terapeutyczna** • kompleksowa ocena pacjenta w scenariuszu klinicznym; • identyfikacja problemów i wskazań zdrowotnych wynikających ze stanu pacjenta; • ustalanie priorytetów i planowanie interwencji pielęgniarskich; • profilaktyka powikłań wynikających z ograniczonej mobilności, zaburzeń połykania i deficytów samoopieki; • edukacja pacjenta i rodziny dotycząca samoopieki, farmakoterapii, bezpieczeństwa i objawów alarmowych; • komunikacja, współpraca zespołowa i debriefing. Efekty: B.U78, B.U80, K.S1–K.S5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny, checklista i debriefing.
ĆWS2	**USG w praktyce pielęgniarskiej – trening umiejętności na modelach i trenażerach** • przygotowanie aparatu, dobór głowicy, orientacja i optymalizacja obrazu; • lokalizacja naczyń obwodowych w czasie kaniulacji na trenażerze; •ćwiczenie identyfikacji położenia struktur/urządzeń wskazanych w efekcie z wykorzystaniem modeli i symulatorów; • ocena przepływu naczyniowego i ukrwienia rany w zadaniu symulowanym; • interpretacja uzyskanego obrazu w zakresie niezbędnym do wykonania procedury i podjęcia decyzji pielęgniarskiej; • zasady bezpieczeństwa, dokumentowanie i omówienie błędów podczas debriefingu. Efekty: B.U79, B.U80, K.S1, K.S2, K.S5. Weryfikacja: zaliczenie praktyczne według checklisty/OSCE.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadków klinicznych; dyskusja moderowana; scenariusze symulacyjne; ćwiczenia na modelach i trenażerach; warsztat praktyczny USG; demonstracja i trening procedur; praca zespołowa; odgrywanie ról; edukacja terapeutyczna pacjenta standaryzowanego; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	55		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Ślusarz R., Jabłońska R.: Wybrane problemy pielęgnacyjne pacjentów w schorzeniach układu nerwowego. Wyd. 2. Continuo, Warszawa 2022.
2	Staszewski J.: Neurologia ambulatoryjna. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Bartoń E. Pielęgniarstwo neurochirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.
2	Kozubski W.: Neurologia – kompendium. Wyd. 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – choroby przewlekłe układu oddechowego - *niewydolność oddechowa, POChP*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Care and therapeutic education in respiratory failure***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	5		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS**)**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna anatomię, fizjologię i patofizjologię układu oddechowego oraz podstawy chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego; • zna podstawy farmakologii i farmakoterapii chorób układu oddechowego oraz zasady bezpiecznego stosowania tlenoterapii; • potrafi przeprowadzić podstawową ocenę stanu pacjenta, w tym ocenę układu oddechowego, parametrów życiowych i tolerancji wysiłku; • zna zasady wykonywania podstawowych procedur pielęgniarskich, profilaktyki zakażeń, aseptyki i bezpieczeństwa pacjenta;

• posiada podstawowe umiejętności interpretacji wyników badań laboratoryjnych i diagnostycznych; • zna podstawy edukacji zdrowotnej, komunikacji terapeutycznej i współpracy z pacjentem przewlekle chorym, jego rodziną/opiekunem oraz zespołem interprofesjonalnym; • posiada podstawowe kompetencje cyfrowe umożliwiające korzystanie z narzędzi wspierających monitorowanie stanu pacjenta.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej patomechanizmu, objawów, diagnostyki, leczenia i zaawansowanej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z niewydolnością oddechową, POChP i chorobami o podłożu alergicznym w warunkach stacjonarnych i domowych.
C2	Przygotowanie do wykonywania i interpretacji badań diagnostycznych stosowanych w przewlekłych chorobach układu oddechowego, ze szczególnym uwzględnieniem spirometrii i pomiaru PEF oraz zasad diagnostyki nadreaktywności i alergii.
C3	Przygotowanie do planowania i prowadzenia zindywidualizowanej edukacji terapeutycznej pacjenta z POChP i jego rodziny/opiekuna w zakresie samoobserwacji, samoopieki, farmakoterapii, technik inhalacyjnych, aktywności i profilaktyki zaostrzeń.
C4	Rozwijanie umiejętności wykorzystywania nowoczesnych technologii informacyjnych do monitorowania pacjenta z chorobą przewlekłą oraz podejmowania bezpiecznych decyzji pielęgniarskich zgodnie z zakresem kompetencji zawodowych.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W19.	patomechanizm, objawy, diagnostykę, leczenie i postępowanie pielęgniarskie w niewydolności oddechowej, POChP i chorobach o podłożu alergicznym, w warunkach opieki stacjonarnej i domowej;	
B.W20.	zastosowanie spirometrii w ocenie zaburzonej wydolności oddechowej oraz zasady pomiaru szczytowego przepływu wydechowego (Peak Expiratory Flow, PEF), testów nadreaktywności oskrzeli, badań in vivo i in vitro;	
B.W29.	patomechanizm cukrzycy, astmy, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia oraz ich powikłania;	
B.W31.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie prowadzenia samokontroli i samoopieki w cukrzycy, astmie, POChP i przewlekłej niewydolności krążenia;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U24.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem z chorobą przewlekłą (przewlekłą niewydolnością krążenia, zaburzeniami rytmu serca i nadciśnieniem tętniczym, POChP, cukrzycą);	
B.U25.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania stanu pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
B.U26.	wykonywać badania diagnostyczne stosowane w przewlekłych chorobach układu oddechowego i interpretować ich wyniki;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
B.W19. B.W20. B.W29. B.W31.	Zaliczenie pisemne/testowe: pytania jednokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na krótkich przypadkach klinicznych, sprawdzające rozumienie patomechanizmu, diagnostyki, leczenia, opieki pielęgniarskiej i edukacji terapeutycznej.	W
B.U24. B.U25.	Analiza przypadku klinicznego; opracowanie zindywidualizowanego planu edukacji terapeutycznej; dobór metod samoobserwacji i samokontroli; analiza danych z narzędzi/aplikacji służących monitorowaniu pacjenta oraz uzasadnienie decyzji pielęgniarskich.	Ć, ĆWS
B.U26.	Zaliczenie praktyczne w warunkach symulowanych według standaryzowanej checklisty/karty umiejętności: przygotowanie pacjenta i sprzętu, wykonanie pomiaru PEF i badania spirometrycznego w warunkach symulowanych, ocena jakości badania i podstawowa interpretacja wyniku; możliwa formuła OSCE.	ĆWS
KS1.–KS5.	Obserwacja bezpośrednia podczas pracy indywidualnej i zespołowej, scenariuszy oraz debriefingu: bezpieczeństwo pacjenta, odpowiedzialność, komunikacja, krytyczna ocena działania, współpraca, poszanowanie autonomii i zasad etycznych oraz korzystanie z konsultacji eksperckiej.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Niewydolność oddechowa i POChP – patomechanizm, diagnostyka, leczenie i opieka pielęgniarska** • mechanizmy ostrej i przewlekłej niewydolności oddechowej oraz patofizjologia POChP; • czynniki ryzyka, obraz kliniczny, zaostrzenia i powikłania; • zasady diagnostyki i leczenia, w tym tlenoterapia i podstawy wsparcia wentylacyjnego; • zaawansowana ocena i monitorowanie pacjenta, rozpoznawanie pogorszenia stanu; • opieka pielęgniarska w warunkach stacjonarnych i domowych, profilaktyka zaostrzeń i rehospitalizacji. Efekty: B.W19, B.W29.
W2	**Diagnostyka czynnościowa układu oddechowego i choroby o podłożu alergicznym** • zastosowanie spirometrii w ocenie zaburzeń wentylacji; • podstawowe parametry spirometryczne i kryteria jakości badania;

	• pomiar szczytowego przepływu wydechowego (PEF) i znaczenie monitorowania zmienności; • zasady testów nadreaktywności oskrzeli; • badania alergologiczne in vivo i in vitro – znaczenie i ograniczenia; • wykorzystanie wyników badań w ocenie stanu pacjenta i planowaniu opieki. Efekty: B.W20.
W3	**Edukacja terapeutyczna i samoopieka w POChP oraz przewlekłych chorobach układu oddechowego** • zasady planowania edukacji terapeutycznej pacjenta i rodziny/opiekuna; • samoobserwacja objawów i rozpoznawanie zaostrzenia; • prawidłowe stosowanie leków wziewnych i znaczenie techniki inhalacyjnej; • aktywność fizyczna, rehabilitacja oddechowa, żywienie i zaprzestanie palenia; • profilaktyka zakażeń i zaostrzeń, bezpieczeństwo tlenoterapii domowej; • wykorzystanie technologii cyfrowych i telemonitoringu do wspierania samoopieki. Efekty: B.W31, B.W19.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć2	**Planowanie opieki i edukacji terapeutycznej pacjenta z POChP/niewydolnością oddechową** • analiza przypadku klinicznego i identyfikacja potrzeb edukacyjnych; • określenie celów i priorytetów edukacji; • przygotowanie planu samoobserwacji i samoopieki; • edukacja dotycząca farmakoterapii, techniki inhalacyjnej, aktywności, żywienia i profilaktyki zaostrzeń; • przygotowanie pacjenta i rodziny do postępowania w przypadku pogorszenia stanu. Efekty: B.U24, KS1, KS4, KS5. Weryfikacja: case study i indywidualny plan edukacji terapeutycznej.
Ć2	**Nowoczesne technologie i interpretacja danych w monitorowaniu pacjenta z chorobą przewlekłą** • wykorzystanie aplikacji, dzienniczków elektronicznych, pulsoksymetrii i danych PEF w samoobserwacji; • analiza trendów i identyfikacja sygnałów pogorszenia stanu; • planowanie kontaktu z zespołem terapeutycznym i eskalacji opieki; • ocena wiarygodności danych, bezpieczeństwo informacji i ograniczenia telemonitoringu; • rozwiązywanie problemów klinicznych i etycznych związanych z opieką zdalną. Efekty: B.U25, B.U24, KS1–KS5. Weryfikacja: analiza danych, zadanie problemowe i prezentacja rozwiązania.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	**Diagnostyka czynnościowa i edukacja pacjenta z przewlekłą chorobą układu oddechowego – scenariusz symulacyjny** • przygotowanie pacjenta i sprzętu do badania; • wykonanie i ocena techniczna pomiaru PEF; • wykonanie spirometrii w warunkach symulowanych oraz ocena jakości uzyskanego zapisu; • podstawowa interpretacja wyników w odniesieniu do sytuacji klinicznej; • omówienie zasad i celu testów nadreaktywności oskrzeli oraz badań alergologicznych; • edukacja pacjenta dotycząca monitorowania objawów i prawidłowego korzystania z urządzeń;

	• komunikacja, bezpieczeństwo, dokumentowanie oraz debriefing. Efekty: B.U26, B.U24, B.U25, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: zaliczenie praktyczne według checklisty/OSCE oraz debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadków klinicznych (case study); dyskusja moderowana; praca problemowa i zespołowa; metoda projektu; analiza danych z monitorowania pacjenta; ćwiczenia z planowania edukacji terapeutycznej; symulacja medyczna; warsztat praktyczny z użyciem spirometru i pikflometru; demonstracja i trening procedur; scenariusz z pacjentem standaryzowanym; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	45		25	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	75		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Hornik B. (red.): Pielęgniarstwo pulmonologiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
2	Kilańska D, Kamiński M. (red.): Porada pielęgniarska w zarządzaniu objawami ze strony układu oddechowego. Jak przygotować się do spotkania i efektywnie przeprowadzić edukację pacjenta z POChP i w Long Covid. Makmed, Łódź 2021.
	Literatura uzupełniająca
1	Łagoda K., Łebkowska A.: Pielęgniarstwo internistyczne. Zalecenia pielęgniarskie dla pacjentów i ich opiekunów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023.
2	Szczeklik A, Gajewski P.: Interna Szczeklika – mały podręcznik 2026/2027. Wydawnictwo MP, Kraków 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – *choroby nowotworowe*		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in chronic diseases - neoplastic disease***		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna podstawy anatomii, fizjologii i patofizjologii człowieka oraz etiopatogenezę wybranych chorób przewlekłych; • posiada wiedzę z zakresu farmakologii i farmakoterapii, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa stosowania leków; • posiada wiedzę i umiejętności z zakresu pielęgniarstwa internistycznego i chirurgicznego oraz podstaw opieki nad pacjentem przewlekle chorym; • zna zasady profilaktyki zakażeń, aseptyki i antyseptyki oraz bezpiecznego wykonywania procedur pielęgniarskich; • potrafi dokonać podstawowej oceny stanu pacjenta, rozpoznać problemy pielęgnacyjne i zaplanować opiekę; • posiada podstawowe kompetencje w zakresie komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej oraz współpracy z pacjentem, jego rodziną i zespołem terapeutycznym.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej etiopatogenezy, epidemiologii, profilaktyki, diagnostyki i współczesnych metod leczenia chorób nowotworowych, w tym terapii spersonalizowanej.
C2	Przygotowanie do planowania i realizacji kompleksowej, bezpiecznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobą nowotworową leczonym systemowo i radioterapią.
C3	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i łagodzenia działań niepożądanych leczenia przeciwnowotworowego oraz rozpoznawania somatycznych i psychologicznych reakcji pacjenta na chorobę i leczenie.
C4	Przygotowanie do bezpiecznej obsługi wszczepialnych systemów dostępów naczyniowych (TIVDs), w tym w warunkach symulowanej opieki nad pacjentem leczonym systemowo.
C5	Rozwijanie kompetencji w zakresie edukacji terapeutycznej, wsparcia motywacyjnego pacjenta i jego rodziny oraz odpowiedzialnej współpracy w zespole interprofesjonalnym z uwzględnieniem zasad etycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W32.	etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	
B.W33.	zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;	
B.W34.	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;	
B.W35.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U34.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	
B.U35.	obsługiwać wszczepialne systemy dostępów naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U36.	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;	
B.U37.	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego;	
B.U38.	udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W32. B.W33. B.W34. B.W35.	Zaliczenie pisemne/testowe: pytania wielokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na krótkich przypadkach klinicznych.	W
B.U34. B.U36. B.U37. B.U38.	Analiza przypadku klinicznego, karta pracy, opracowanie planu opieki i programu edukacji terapeutycznej, rozwiązywanie problemów klinicznych, ocena komunikacji i argumentacji podejmowanych decyzji.	Ć
B.U35. B.U36. B.U37. B.U38.	Zaliczenie praktyczne w warunkach symulowanych według standaryzowanej checklisty/karty umiejętności: obsługa TIVD, postępowanie w działaniach niepożądanych leczenia, komunikacja i edukacja pacjenta; możliwa formuła stacji OSCE.	ĆWS
KS1. KS2. KS3. KS4. KS5.	Obserwacja bezpośrednia: bezpieczeństwo pacjenta w warunkach symulowanych, odpowiedzialność zawodowa, komunikacja, współpraca, rozpoznawanie własnych ograniczeń, poszanowanie autonomii pacjenta i zasad etycznych.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Choroby nowotworowe jako problem zdrowotny i społeczny** • podstawy etiopatogenezy i biologii nowotworów; • epidemiologia chorób nowotworowych i czynniki ryzyka; • profilaktyka pierwotna i wtórna, badania przesiewowe; • rola pielęgniarki w profilaktyce i edukacji onkologicznej. Efekty: B.W32.
W2	**Współczesne leczenie onkologiczne i specjalistyczna opieka pielęgniarska** • leczenie chirurgiczne, systemowe i radioterapia; • podstawy terapii spersonalizowanej i leczenia ukierunkowanego molekularnie; • zasady opieki nad pacjentem leczonym systemowo; • zasady pielęgnowania pacjenta po chemioterapii i radioterapii; • działania niepożądane leczenia i ich profilaktyka. Efekty: B.W33, B.W34.
W3	**Reakcje pacjenta na chorobę nowotworową i proces leczenia** • reakcje somatyczne, emocjonalne i społeczne; • metody rozpoznawania sytuacji psychologicznej pacjenta; • komunikacja z pacjentem i rodziną w sytuacjach trudnych; • edukacja terapeutyczna, wsparcie motywacyjne i jakość życia; • wybrane problemy etyczne w opiece onkologicznej. Efekty: B.W35.
Forma zajęć – ćwiczenia audytoryjne – tematyka	
Ć1	**Planowanie kompleksowej opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową leczonym systemowo** • analiza przypadku klinicznego; • identyfikacja problemów i potrzeb pacjenta; • ustalanie priorytetów i celów opieki; • planowanie interwencji i kryteriów oceny. Efekty: B.U34, KS5. Weryfikacja: case study – plan opieki.
Ć2	**Działania niepożądane leczenia systemowego – profilaktyka i postępowanie** • nudności i wymioty, zapalenie błon śluzowych, zaburzenia wypróżniania, mielosupresja, zmęczenie, neuropatia i zmiany skórne; • rozpoznawanie objawów alarmowych; • dobór metod i środków łagodzących działania niepożądane; • edukacja pacjenta w zakresie samoobserwacji. Efekty: B.U36, B.U38, KS2, KS5. Weryfikacja: karta pracy i case study.

Ć3	**Opieka nad pacjentem poddawanym radioterapii** • wczesne i późne odczyny popromienne; • pielęgnacja skóry i błon śluzowych; • żywienie, nawodnienie, aktywność i samoopieka; • edukacja pacjenta i rodziny oraz zapobieganie powikłaniom. Efekty: B.U36, B.U38, KS1, KS5. Weryfikacja: zadanie problemowe/case study.
Ć4	**Psychologiczne aspekty choroby nowotworowej i edukacja terapeutyczna** • rozpoznawanie reakcji pacjenta na diagnozę, leczenie, progresję i zmianę obrazu ciała; • komunikacja terapeutyczna i wsparcie motywacyjne; • praca z rodziną/opiekunem; • przygotowanie indywidualnego programu edukacji terapeutycznej; • sytuacje trudne i dylematy etyczne. Efekty: B.U37, B.U38, KS1–KS4. Weryfikacja: scenariusz edukacyjny i analiza komunikacji.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	**Pacjent leczony systemowo – obsługa wszczepialnego systemu dostępu naczyniowego (TIVD)** • przygotowanie stanowiska i zasady aseptyki; • identyfikacja i ocena portu naczyniowego; • przygotowanie do nakłucia, obsługa i pielęgnacja TIVD na trenażerze; • rozpoznawanie powikłań i właściwe postępowanie; • dokumentowanie czynności i edukacja pacjenta. Efekty: B.U35, B.U38, KS2, KS5. Weryfikacja: checklista/OSCE.
ĆWS2	**Pacjent z działaniami niepożądanymi leczenia onkologicznego – kompleksowy scenariusz symulacyjny** • ocena stanu pacjenta i identyfikacja objawów niepożądanych chemioterapii lub radioterapii; • wdrożenie działań pielęgniarskich łagodzących objawy; • rozpoznanie sytuacji psychologicznej i komunikacja terapeutyczna; • edukacja pacjenta i rodziny dotycząca samoopieki, objawów alarmowych i zapobiegania powikłaniom; • współpraca zespołowa i debriefing. Efekty: B.U34, B.U36, B.U37, B.U38, KS1–KS5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny, checklista i debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i informacyjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadków klinicznych (case study); dyskusja moderowana; praca problemowa i zespołowa; metoda projektu; ćwiczenia z kartami pracy; symulacja medyczna; scenariusze kliniczne z pacjentem standaryzowanym; ćwiczenia na trenażerze TIVD; demonstracja i trening procedur; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Koper A, Koper K. (red).: Problemy pielęgnacyjne pacjentów z chorobą nowotworową i opieka interdyscyplinarna. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Koper A., Koper K (red): Pielęgniarstwo onkologiczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	Łuczyk M., Szadowska-Szlachetka Z., Ślusarska B. (red.): Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym. PZWL, Warszawa 2017.
2	Aktualne zalecenia i standardy Polskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej (PTOK) oraz aktualne Clinical Practice Guidelines / Living Guidelines European Society for Medical Oncology (ESMO) – dobierane do omawianego problemu klinicznego.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	**Kod przedmiotu:**	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – *choroby nerek - leczenie nerkozastępcze, w tym dializoterapia*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in chronic diseases - renal replacement therapy***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	10		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna anatomię i fizjologię nerek oraz układu moczowego, a także podstawy patofizjologii ostrego uszkodzenia nerek i przewlekłej choroby nerek; • zna podstawy gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej oraz zasady interpretacji podstawowych badań laboratoryjnych; • posiada wiedzę z zakresu farmakologii i farmakoterapii oraz bezpieczeństwa stosowania leków u pacjentów z zaburzeniami funkcji nerek;

• zna zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem przewlekle chorym, profilaktyki zakażeń, aseptyki i antyseptyki; • potrafi przeprowadzić podstawową ocenę stanu pacjenta, monitorować parametry życiowe, bilans płynów i rozpoznać objawy pogorszenia stanu klinicznego; • zna podstawy edukacji terapeutycznej, komunikacji z pacjentem i rodziną/opiekunem oraz współpracy w zespole interprofesjonalnym; • zna podstawowe zasady etyki zawodowej i odpowiedzialności pielęgniarki.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej, farmakoterapii oraz zasad organizacji i prowadzenia leczenia nerkozastępczego u pacjentów z niewydolnością nerek.
C2	Przygotowanie do sprawowania specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem leczonym hemodializą, dializą otrzewnową oraz technikami ciągłymi (CRRT), z uwzględnieniem monitorowania stanu pacjenta, profilaktyki zakażeń i rozpoznawania powikłań.
C3	Przygotowanie do planowania i prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta dializowanego i jego rodziny/opiekuna w zakresie samoobserwacji, samopielęgnacji, diety, podaży płynów, farmakoterapii oraz pielęgnacji dostępu dializacyjnego.
C4	Kształtowanie umiejętności bezpiecznej realizacji farmakoterapii u pacjenta dializowanego, w tym modyfikowania dawki leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia.
C5	Przygotowanie do planowania opieki nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem nerki i po transplantacji oraz rozwijanie odpowiedzialności zawodowej i refleksji etycznej związanej z transplantologią i leczeniem nerkozastępczym.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W22.	gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową u pacjenta dializowanego;	
B.W23.	zasady i zakres farmakoterapii stosowanej u pacjenta dializowanego;	
B.W24.	uprawnienia zawodowe pielęgniarki w leczeniu dializami oraz standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT);	
B.W25.	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa – CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa – ADO, hemodializa);	
B.W26.	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową;	
B.W27.	kryteria kwalifikacji procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej;	
B.W28.	zasady opieki nad pacjentem – biorcą narządów przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu oraz nad dawcą narządów;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U27.	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (CRRT);	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U28.	planować i prowadzić edukację terapeutyczną pacjenta w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji oraz jego rodziny lub opiekuna w zakresie opieki nad pacjentem podczas dializy i hemodializy;	
B.U29	modyfikować dawkę leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia;	
B.U30.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową przed przeszczepieniem narządów i po ich przeszczepieniu;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	Okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
B.W22.– B.W28.	Zaliczenie pisemne/testowe: pytania jednokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na krótkich przypadkach klinicznych, sprawdzające rozumienie gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej, farmakoterapii, metod leczenia nerkozastępczego, opieki nad pacjentem z niewydolnością narządową oraz zagadnień transplantologicznych.	W
B.U28. B.U29. B.U30.	Analiza przypadku klinicznego; opracowanie planu edukacji terapeutycznej pacjenta dializowanego; zadania dotyczące bezpiecznej farmakoterapii zgodnie z ustalonym planem leczenia; opracowanie planu opieki nad pacjentem przed i po transplantacji nerki.	Ć
B.U27. B.U28. B.U29.	Zaliczenie praktyczne w warunkach symulowanych według standaryzowanej checklisty/karty umiejętności: przygotowanie i monitorowanie pacjenta podczas hemodializy/dializy otrzewnowej, pielęgnacja dostępu dializacyjnego, rozpoznawanie i postępowanie w powikłaniach oraz elementy edukacji terapeutycznej; możliwa formuła OSCE.	ĆWS
KS1.–KS5.	Obserwacja bezpośrednia podczas analizy przypadków, pracy zespołowej i scenariuszy symulacyjnych: bezpieczeństwo pacjenta, odpowiedzialność, komunikacja, krytyczna ocena własnego działania, współpraca, rozpoznawanie granic kompetencji, korzystanie z konsultacji eksperckiej i rozwiązywanie problemów etycznych.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Niewydolność nerek i zaburzenia homeostazy u pacjenta dializowanego • ostre uszkodzenie nerek i przewlekła choroba nerek – przyczyny, mechanizmy i następstwa; • wskazania do leczenia nerkozastępczego; • zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej; • ocena przewodnienia/odwodnienia, bilansu płynów i podstawowych parametrów laboratoryjnych; • zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentem z niewydolnością narządową. Efekty: B.W22, B.W26.
W2	Metody leczenia nerkozastępczego i specjalistyczna opieka pielęgniarska • hemodializa – zasady, dostęp naczyniowy, przebieg zabiegu i najczęstsze powikłania; • dializa otrzewnowa – CADO/ADO, dostęp otrzewnowy, zasady wymiany płynu i profilaktyka zakażeń; • techniki ciągłe (CRRT) – podstawy, wskazania, monitorowanie pacjenta; • organizacja i funkcjonowanie stacji dializ; • uprawnienia zawodowe pielęgniarki i standardy specjalistycznej opieki w leczeniu nerkozastępczym. Efekty: B.W24, B.W25.
W3	Farmakoterapia, transplantologia i zagadnienia etyczne • zasady farmakoterapii u pacjenta dializowanego i wpływ leczenia nerkozastępczego na eliminację leków; • bezpieczeństwo farmakoterapii i zasady postępowania zgodnie z planem leczenia; • kwalifikacja pacjenta do transplantacji nerki i przygotowanie biorcy; • opieka nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządu oraz nad dawcą; • kryteria procedury stwierdzania śmierci mózgowej i warunki zaprzestania terapii daremnej – aspekty etyczne i zawodowe. Efekty: B.W23, B.W27, B.W28.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Edukacja terapeutyczna pacjenta leczonego nerkozastępczo • analiza potrzeb edukacyjnych pacjenta i rodziny/opiekuna; • samoobserwacja, samopielęgnacja i kontrola masy ciała; • dieta, podaż płynów, ograniczenia sodu/potasu/fosforu oraz zasady współpracy z zespołem; • pielęgnacja przetoki tętniczo-żylnej, cewnika dializacyjnego i dostępu do dializy otrzewnowej; • rozpoznawanie objawów alarmowych i zapobieganie zakażeniom; • przygotowanie indywidualnego programu edukacji terapeutycznej. Efekty: B.U28, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: case study i program edukacji terapeutycznej.

Ć2	Farmakoterapia i opieka nad pacjentem przed i po transplantacji nerki – analiza problemów klinicznych • analiza zleceń lekarskich i zasad modyfikacji dawki leków w trakcie hemodializy i dializy otrzewnowej zgodnie z ustalonym planem leczenia; • identyfikacja ryzyka działań niepożądanych i interakcji; • przygotowanie pacjenta do transplantacji; • problemy pielęgnacyjne po przeszczepieniu, profilaktyka zakażeń i edukacja dotycząca immunosupresji; • rozpoznawanie objawów mogących wskazywać na powikłania; • analiza dylematów etycznych i odpowiedzialności zawodowej. Efekty: B.U29, B.U30, KS2–KS5. Weryfikacja: zadanie problemowe i plan opieki.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Pacjent hemodializowany – specjalistyczna opieka i postępowanie w powikłaniach • przygotowanie pacjenta i stanowiska do hemodializy; • ocena dostępu naczyniowego i zasady jego ochrony; • monitorowanie parametrów życiowych, masy ciała i bilansu płynów; • obserwacja pacjenta podczas zabiegu i dokumentowanie; • rozpoznawanie hipotensji śródzabiegowej, kurczów mięśni, zaburzeń rytmu, krwawienia i innych powikłań oraz podejmowanie działań zgodnych z procedurą; • edukacja pacjenta dotycząca samoopieki i bezpieczeństwa. Efekty: B.U27, B.U28, B.U29, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny, checklista/OSCE i debriefing.
ĆWS2	Pacjent leczony dializą otrzewnową / techniką ciągłą – bezpieczeństwo i profilaktyka powikłań • przygotowanie do wymiany płynu w dializie otrzewnowej na trenażerze z zachowaniem zasad aseptyki; • ocena ujścia cewnika i obserwacja dializatu; • rozpoznawanie objawów zapalenia otrzewnej i innych powikłań; • monitorowanie pacjenta leczonego techniką ciągłą (CRRT) w scenariuszu klinicznym; • analiza parametrów klinicznych, bilansu płynów i bezpieczeństwa farmakoterapii; • komunikacja z pacjentem/rodziną, edukacja i współpraca zespołowa. Efekty: B.U27, B.U28, B.U29, KS1–KS5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny, checklista/OSCE i debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadków klinicznych (case study); dyskusja moderowana; metoda projektu; praca zespołowa; analiza zleceń i wyników badań; opracowanie programu edukacji terapeutycznej; symulacja medyczna; ćwiczenia na trenażerach dostępu dializacyjnego; demonstracja i trening procedur; scenariusze kliniczne; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		20	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	45		20	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	75		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Więcek A., Nieszporek T: Choroby nerek. Kompendium. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
2	Małgorzewicz S. Żywienie w nefrologii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
Literatura uzupełniająca	
1	Więcek A., Nieszporek T: Choroby nerek. Kompendium. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
2	Małgorzewicz S. Żywienie w nefrologii. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych - *zaburzenia zdrowia psychicznego oraz rehabilitacja pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi*		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in chronic diseases - mental health disorders***		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	**--**

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1			
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna podstawy psychologii, psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego oraz podstawowe mechanizmy powstawania zaburzeń psychicznych; • zna zasady farmakoterapii stosowanej w psychiatrii, w tym podstawowe działania niepożądane leków psychotropowych; • potrafi dokonać podstawowej oceny stanu psychicznego i rozpoznać potrzeby biopsychospołeczne pacjenta; • zna zasady komunikacji terapeutycznej, budowania relacji z pacjentem i prowadzenia edukacji zdrowotnej; • zna podstawowe regulacje prawne, zasady etyczne, prawa pacjenta oraz zasady zachowania tajemnicy zawodowej w opiece psychiatrycznej; • posiada umiejętność planowania opieki pielęgniarskiej i współpracy w zespole interprofesjonalnym.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej przyczyn, objawów i przebiegu depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień, a także organizacji i zakresu świadczeń udzielanych osobom z problemami zdrowia psychicznego.
C2	Przygotowanie studenta do kompleksowej oceny potrzeb pacjenta z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, planowania interwencji pielęgniarskich oraz prowadzenia psychoedukacji pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.
C3	Kształtowanie umiejętności prowadzenia rehabilitacji psychiatrycznej, treningów umiejętności społecznych, działań zapobiegających izolacji społecznej oraz dostosowywania programów promocji zdrowia psychicznego do indywidualnych potrzeb pacjenta.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W52.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień	
B.W53.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym, jego rodziną lub opiekunem, oraz zasady edukacji terapeutycznej i rehabilitacji psychiatrycznej tych osób, z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz środowiska życia pacjenta);	
B.W54.	zakres pomocy w ramach świadczeń zdrowotnych oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom lub opiekunom;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U73.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje w ramach uprawnień zawodowych pielęgniarki;	
B.U74.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta programy promocji zdrowia psychicznego;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U75.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej	
B.U76.	prowadzić psychoedukację pacjenta (dzieci, młodzieży, dorosłych, w tym osób starszych) z zaburzeniami psychicznymi, w tym z depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także jego rodziny lub opiekuna;	
B.U77.	prowadzić rehabilitację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym treningi umiejętności społecznych w różnych obszarach opieki, w szczególności w środowisku pacjenta i jego rodziny	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	Okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W52. B.W53. B.W54.	Zaliczenie pisemne/testowe obejmujące pytania jednokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na krótkich przypadkach klinicznych.	W
B.U73. B.U74. B.U75.	Zaliczenie praktyczne w warunkach symulowanych: ocena potrzeb zdrowotnych i psychospołecznych pacjenta, rozpoznanie sytuacji życiowej, zaplanowanie interwencji oraz dostosowanie programu promocji zdrowia psychicznego; ocena według checklisty/karty umiejętności.	ĆWS
B.U76. B.U77.	Zaliczenie praktyczne: przeprowadzenie fragmentu psychoedukacji oraz treningu umiejętności społecznych w scenariuszu symulacyjnym; ocena komunikacji terapeutycznej, bezpieczeństwa i adekwatności interwencji; możliwa formuła OSCE.	ĆWS
KS1. KS2. KS3. KS4. KS5.	Obserwacja bezpośrednia podczas realizacji scenariuszy: odpowiedzialność zawodowa, poszanowanie autonomii i różnic kulturowych, współpraca, rozpoznawanie własnych ograniczeń, korzystanie z konsultacji eksperckiej oraz rozwiązywanie problemów etycznych.	ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	Depresja, zaburzenia lękowe i uzależnienia – ujęcie kliniczne i społeczne • etiologia, czynniki ryzyka, obraz kliniczny i przebieg depresji; • charakterystyka zaburzeń lękowych; • mechanizmy uzależnienia i specyfika funkcjonowania osoby uzależnionej; • następstwa zdrowotne, rodzinne i społeczne przewlekłych zaburzeń psychicznych; • ryzyko nawrotu, zachowania autoagresywne i sytuacje wymagające pilnej interwencji. Efekty: B.W52.
W2	Opieka pielęgniarska, psychoedukacja i ciągłość opieki nad pacjentem z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi • zasady opieki nad pacjentem z depresją, zaburzeniami lękowymi i uzależnieniem; • rola rodziny/opiekuna i zasady współpracy; • cele, zasady i zakres psychoedukacji; • profilaktyka nawrotów, adherencja terapeutyczna i wspieranie samoopieki; • opieka ambulatoryjna, pośrednia, szpitalna i środowiskowa. Efekty: B.W53.
W3	Rehabilitacja psychiatryczna, promocja zdrowia psychicznego i system wsparcia • cele, zasady i metody rehabilitacji psychiatrycznej; • treningi umiejętności społecznych i funkcjonowania dnia codziennego; • zapobieganie stygmatyzacji, wykluczeniu i izolacji społecznej; • zakres świadczeń i form pomocy dla pacjenta oraz jego rodziny/opiekuna; • współpraca zespołu interprofesjonalnego i zasady kierowania do właściwych form wsparcia; • wybrane problemy etyczne i prawne w opiece psychiatrycznej. Efekty: B.W53, B.W54.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Pacjent z depresją lub zaburzeniem lękowym – ocena potrzeb, planowanie opieki i psychoedukacja • ocena stanu psychicznego i potrzeb zdrowotnych oraz psychospołecznych; • rozpoznanie czynników ryzyka pogorszenia stanu i izolacji społecznej; • planowanie interwencji w granicach kompetencji pielęgniarki; • dostosowanie elementów programu promocji zdrowia psychicznego do potrzeb pacjenta; • przeprowadzenie psychoedukacji pacjenta i rodziny/opiekuna; • komunikacja terapeutyczna i współpraca z zespołem. Efekty: B.U73, B.U74, B.U75, B.U76, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny + checklista + debriefing.
ĆWS2	Pacjent z uzależnieniem lub przewlekłym zaburzeniem psychicznym – rehabilitacja i przeciwdziałanie izolacji społecznej • rozpoznanie sytuacji życiowej i zasobów pacjenta; • identyfikacja czynników sprzyjających nawrotowi i wykluczeniu społecznemu; • psychoedukacja dotycząca leczenia, zapobiegania nawrotom i objawów alarmowych; • trening wybranych umiejętności społecznych, samoobsługi i funkcjonowania dnia codziennego; • planowanie działań rehabilitacyjnych w środowisku pacjenta i jego rodziny; • analiza sytuacji trudnej etycznie i współpraca interprofesjonalna. Efekty: B.U73, B.U75, B.U76, B.U77, KS1–KS5. Weryfikacja: scenariusz symulacyjny/OSCE + checklista + debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i informacyjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadku klinicznego; dyskusja moderowana; symulacja medyczna; odgrywanie ról; praca z pacjentem standaryzowanym; trening komunikacji terapeutycznej i psychoedukacji; trening umiejętności społecznych; praca zespołowa; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		20	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa, 2024.
2	Jarema M., Wichniak A.: Psychoedukacja. Co trzeba wiedzieć o chorobie psychicznej. Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2022.
Literatura uzupełniająca	
1	Gałecki P, Szulc A. (red.): Psychiatria. Tom 1-2. Edra Urban & Partner, Wrocław 2023.
2	Dudek D.: Psychiatria – kompendium. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2024.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:	
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych – rany przewlekłe i przetoki (leczenie ran, kompresjoterapia, opieka nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową)		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in chronic diseases - chronic wounds and fistulas (wound care, compression therapy, care for a patient with an intestinal and urinary fistula)***		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	**--**

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	30		2			
Ćwiczenia (Ć)	20		2		2	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student posiada wiedzę z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, patofizjologii, farmakologii, mikrobiologii, chirurgii, chorób wewnętrznych, diabetologii i dietetyki; zna zasady procesu pielęgnowania, profilaktyki zakażeń i aseptyki; posiada podstawową wiedzę dotyczącą patomechanizmu chorób przewlekłych, zaburzeń krążenia żylnego i tętniczego, cukrzycy oraz zaburzeń odżywienia; potrafi dokonywać podstawowej oceny klinicznej pacjenta, wykonywać

podstawowe procedury pielęgniarskie oraz komunikować się z pacjentem i jego rodziną lub opiekunem.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej etiopatogenezy, diagnostyki, klasyfikacji, profilaktyki oraz kompleksowego leczenia ran niegojących się, z uwzględnieniem współczesnych metod miejscowego i ogólnego leczenia ran oraz metod wspomagających proces gojenia.
C2	Przygotowanie studenta do samodzielnej, zaawansowanej oceny rany, doboru i wykonywania specjalistycznych procedur w zakresie leczenia ran przewlekłych, w tym kompresjoterapii, terapii podciśnieniowej, larwoterapii, chirurgicznego opracowania rany oraz pobierania materiału do badań.
C3	Przygotowanie studenta do kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową, doboru sprzętu stomijnego, rozpoznawania i postępowania w powikłaniach oraz prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny lub opiekuna.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W36.	czynniki ryzyka, patomechanizm zaburzenia gojenia ran, klasyfikację i kliniczne metody oceny ran niegojących się oraz postępowanie diagnostyczno-terapeutyczne zachowawcze i zabiegowe;	
B.W37.	zasady stosowania hiperbarii tlenowej, terapii podciśnieniowej, larw i biochirurgii w leczeniu owrzodzeń żylnych i niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń i zespołu stopy cukrzycowej;	
B.W38.	współczesne koncepcje miejscowego leczenia rany niegojącej się, w tym rodzaje lawaseptyków, antyseptyków i opatrunków oraz zasady ich doboru i refundacji, zasady ogólnego leczenia ran niegojących się oraz metody wspomagające proces gojenia ran;	
B.W39.	zasady posługiwania się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi w procesie opracowywania i leczenia rany;	
B.W40.	zasady edukacji i przygotowania pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w zakresie profilaktyki występowania ran, ich powikłań oraz pielęgnacji ran niegojących się;	
B.W41.	zastosowanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań, w tym zasady postępowania w powikłaniach miejscowych;	
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową, jego rodziny lub opiekuna do opieki nad pacjentem, zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji oraz zasady stałej i kompleksowej opieki nad pacjentem z przetoką;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U39.	rozpoznać czynniki ryzyka zaburzające proces gojenia ran oraz sklasyfikować i klinicznie ocenić rany niegojące się;	
B.U40.	samodzielnie dobrać do rodzaju i stanu rany metody leczenia rany oraz nowoczesne opatrunki;	
B.U41.	stosować podciśnienie i terapię larwami w leczeniu ran przewlekłych;	
B.U42.	usunąć martwicę z rany, wykorzystując narzędzia chirurgiczne;	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
B.U43.	doradzać członkom zespołu interprofesjonalnego w zakresie profilaktyki ran i ich nowoczesnego leczenia;	
B.U44.	rozpoznać powikłania rany;	
B.U45.	założyć paski do zamykania ran;	
B.U46.	wykonać diagnostykę rany odleżynowej, owrzodzenia nowotworowego, oparzenia, odmrożenia, rany urazowej powierzchownej, owrzodzenia kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej;	
B.U47.	dokonać pomiaru wskaźnika kostka-ramię, paluch-ramię oraz zaburzenia czucia i zinterpretować ich wyniki;	
B.U48.	rozpoznać zmiany skórne na stopie oraz schorzenia paznokcia u pacjenta z cukrzycą	
B.U49.	rozróżniać i usuwać nagniotki, modzele oraz pielęgnować skórę stóp wokół rany u pacjenta z cukrzycą;	
B.U50.	przygotować pacjenta do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany oraz ogólnego postępowania wspomagającego proces gojenia ran oraz jego rodzinę lub opiekuna do opieki nad pacjentem w tym zakresie;	
B.U51.	przeprowadzić diagnostykę kwalifikującą chorego do kompresjoterapii;	
B.U52.	stosować kompresjoterapię profilaktyczną w profilaktyce pierwszo-, drugo-i trzeciorzędowej oraz stosować kompresjoterapię leczniczą w chorobach układu żylnego i limfatycznego;	
B.U53.	pobrać materiał biologiczny z rany do badania bakteriologicznego i innych badań, w tym badania mykologicznego i wirusologicznego;	
B.U54.	wyznaczyć miejsca wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej, oceniać ich funkcjonowanie oraz stosować nowoczesne techniki pielęgnacji	
B.U55.	dobrać sprzęt i środki do zaopatrzenia przetoki jelitowej i moczowej oraz doradzać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi w zakresie refundacji i doboru tego sprzętu i tych środków oraz w zakresie możliwości wsparcia społecznego;	
B.U56.	przygotować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna do postępowania w przypadku wystąpienia powikłań dermatologicznych i chirurgicznych przetoki jelitowej i moczowej;	
B.U57.	wykonać irygację przetoki jelitowej (kolostomii);	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	Okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	Rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
KS5.	Ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W36., B.W37., B.W38., B.W39., B.W40., B.W41., B.W42., B.W43.	Zaliczenie pisemne/testowe: pytania wielokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na przypadkach klinicznych.	W
B.U39–B.U57	Ćwiczenia: analiza przypadku klinicznego, interpretacja wyników diagnostycznych, opracowanie planu postępowania, dobór metod leczenia i środków medycznych oraz przygotowanie planu edukacji terapeutycznej. ĆWS: zaliczenie praktyczne według standaryzowanej karty umiejętności/checklisty (wykonanie procedury na fantomie/modelu lub w scenariuszu symulacyjnym), z oceną bezpieczeństwa, poprawności technicznej, komunikacji i edukacji pacjenta.	Ć, ĆWS
KS1. KS2. KS3. KS4. KS5.	Obserwacja bezpośrednia według ustalonych kryteriów: bezpieczeństwo pacjenta, odpowiedzialność za podejmowane działania, współpraca w zespole, komunikacja, krytyczna samoocena oraz korzystanie z konsultacji eksperckiej w sytuacjach przekraczających kompetencje studenta.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Etiopatogeneza, klasyfikacja i diagnostyka ran niegojących się** • fizjologia i fazy gojenia ran; • czynniki miejscowe i ogólnoustrojowe zaburzające gojenie; • biofilm i zakażenie rany; • klasyfikacja i kliniczna ocena ran niegojących się; • diagnostyka oraz dokumentowanie i monitorowanie procesu gojenia. **Efekty uczenia się: B.W36**
W2	**Rany przewlekłe o różnej etiologii** • odleżyny i uszkodzenia związane z uciskiem; • owrzodzenia żylne, tętnicze i mieszane; • zespół stopy cukrzycowej; • rany nowotworowe; • oparzenia, odmrożenia i powierzchowne rany urazowe; • różnicowanie, profilaktyka i diagnostyka. **Efekty uczenia się: B.W36, B.W40**
W3	**Współczesne koncepcje miejscowego i ogólnego leczenia ran** • przygotowanie łożyska rany i metody oczyszczania; • lawaseptyki, antyseptyki i zasady ich stosowania; • rodzaje opatrunków specjalistycznych i zasady doboru;

	• leczenie zakażenia i ogólnoustrojowe postępowanie wspomagające gojenie; • podstawowe narzędzia chirurgiczne stosowane w opracowaniu rany; • zasady refundacji wyrobów medycznych. **Efekty uczenia się: B.W38, B.W39**
W4	**Zaawansowane metody leczenia ran oraz kompresjoterapia** • terapia podciśnieniowa (NPWT); • larwoterapia i biochirurgia; • hiperbaryczna terapia tlenowa; • wskazania, przeciwwskazania i bezpieczeństwo terapii; • kompresjoterapia profilaktyczna i lecznicza w chorobach żylnych i limfatycznych. **Efekty uczenia się: B.W37, B.W41**
W5	**Przetoki jelitowe i moczowe – kompleksowa opieka** • rodzaje przetok i zasady oceny ich funkcjonowania; • wczesne i późne powikłania dermatologiczne i chirurgiczne; • zasady pielęgnacji stomii i skóry okołostomijnej; • dobór sprzętu stomijnego i środków pielęgnacyjnych; • zasady refundacji; • irygacja kolostomii – wskazania, przeciwwskazania i zasady postępowania. **Efekty uczenia się: B.W42, B.W43**
W6	**Edukacja terapeutyczna pacjenta z raną przewlekłą lub przetoką** • profilaktyka ran, nawrotów i powikłań; • samoopieka, samokontrola i pielęgnacja rany/stomii; • żywienie i modyfikacja czynników ryzyka; • edukacja rodziny lub opiekuna; • jakość życia i wsparcie społeczne; • współpraca zespołu interprofesjonalnego. **Efekty uczenia się: B.W40, B.W43**
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Kompleksowa ocena pacjenta z raną niegojącą się** • analiza przypadków klinicznych i identyfikacja czynników ryzyka; • klasyfikacja i kliniczna ocena rany; • rozpoznawanie cech zakażenia i innych powikłań; • interpretacja dokumentacji medycznej i fotografii rany; • opracowanie planu diagnostycznego i pielęgnacyjno-terapeutycznego. **Efekty uczenia się: B.U39, B.U44, B.U46**
Ć2	**Diagnostyka ran kończyn dolnych i zespołu stopy cukrzycowej** • interpretacja ABI i TBI; • ocena zaburzeń czucia; • rozpoznawanie zmian skórnych i schorzeń paznokci u pacjenta z cukrzycą; • różnicowanie owrzodzeń kończyn dolnych; • kwalifikacja do kompresjoterapii; • planowanie profilaktyki i pielęgnacji stopy cukrzycowej. **Efekty uczenia się: B.U47, B.U48, B.U49, B.U51**

Ć3	**Planowanie specjalistycznego leczenia rany** • dobór sposobu oczyszczania rany, lawaseptyku/antyseptyku i opatrunku; • kwalifikacja do NPWT, larwoterapii i innych metod wspomagających; • planowanie kompresjoterapii; • planowanie pobrania materiału do diagnostyki bakteriologicznej, mykologicznej i wirusologicznej; • doradztwo w zespole interprofesjonalnym. **Efekty uczenia się: B.U40, B.U41, B.U43, B.U52, B.U53**
Ć4	**Pacjent ze stomią – studium przypadku i edukacja terapeutyczna** • ocena funkcjonowania stomii i skóry okołostomijnej; • rozpoznawanie powikłań; • dobór sprzętu i środków do zaopatrzenia przetoki; • zasady refundacji i możliwości wsparcia społecznego; • plan edukacji pacjenta i rodziny/opiekuna; • przygotowanie do samoopieki i postępowania w powikłaniach. **Efekty uczenia się: B.U50, B.U54, B.U55, B.U56**
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	**Zaawansowana ocena rany przewlekłej i dobór postępowania** • ocena rany na modelu/fantomie; • pomiar, dokumentacja i rozpoznanie powikłań; • dobór sposobu oczyszczania i opatrunku do rodzaju i stanu rany. **Efekty uczenia się: B.U39, B.U40, B.U44, B.U46**
ĆWS2	**Opracowanie rany i pobieranie materiału diagnostycznego** • bezpieczne posługiwanie się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi; • usuwanie martwicy z rany na modelu; • zakładanie pasków do zamykania ran; • pobieranie materiału biologicznego z rany do badań. **Efekty uczenia się: B.U42, B.U45, B.U53**
ĆWS3	**Pacjent z owrzodzeniem kończyny dolnej – diagnostyka i kompresjoterapia** • wykonanie pomiaru ABI/TBI i interpretacja wyniku; • ocena czucia; • kwalifikacja do kompresjoterapii; • wykonanie kompresjoterapii profilaktycznej i leczniczej na modelu/pacjencie standaryzowanym. **Efekty uczenia się: B.U47, B.U51, B.U52**
ĆWS4	**Zaawansowane metody leczenia rany** • przygotowanie zestawu i zastosowanie terapii podciśnieniowej na modelu; • przygotowanie do larwoterapii; • monitorowanie terapii; • edukacja pacjenta i współpraca z zespołem interprofesjonalnym. **Efekty uczenia się: B.U41, B.U43, B.U50**
ĆWS5	**Kompleksowa opieka nad pacjentem ze stomią** • wyznaczenie miejsca wyłonienia przetoki jelitowej i moczowej; • ocena stomii i skóry okołostomijnej; • dobór i wymiana sprzętu stomijnego; • postępowanie w powikłaniach; • irygacja kolostomii na fantomie; • edukacja terapeutyczna pacjenta i rodziny/opiekuna. **Efekty uczenia się: B.U54, B.U55, B.U56, B.U57**

Metody dydaktyczne
Wykład problemowy i informacyjny, analiza przypadków klinicznych, studium przypadku, dyskusja moderowana, praca w małych grupach, zadania problemowe, pokaz, instruktaż, ćwiczenia na modelach i fantomach, scenariusze symulacyjne, pacjent standaryzowany, trening umiejętności praktycznych, debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	60		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	100		60	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			3	

Literatura podstawowa	
1	Bazaliński D., Banasiewicz T.: Rany w praktyce lekarza i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej. Medical Tribune Polska, 2025.
2	Jawień A., Szewczyk MT.: Leczenie ran przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019..
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualne konsensusy, rekomendacje i wytyczne Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran (PTLR) dotyczące diagnostyki, leczenia i opieki nad pacjentem z ranami przewlekłymi oraz przetokami.
2	Wallner G. (red.): Chirurgia. Podręcznik dla studentów. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych - *tlenoterapia ciągła i wentylacja mechaniczna oraz pielęgnowanie dorosłego wentylowanego mechanicznie*	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Therapeutic care and education in chronic diseases - continuous oxygen therapy and mechanical ventilation***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	**--**

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		0,5			
Ćwiczenia (Ć)	20		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		0,5		0,5	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający przedmiot posiada wiedzę i umiejętności uzyskane w toku studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności: • zna anatomię, fizjologię i patofizjologię układu oddechowego oraz mechanizmy ostrej i przewlekłej niewydolności oddechowej; • posiada wiedzę z zakresu pielęgniarstwa internistycznego, anestezjologicznego i intensywnej opieki oraz podstaw farmakoterapii stosowanej u pacjentów z zaburzeniami oddychania; • potrafi ocenić stan pacjenta, monitorować podstawowe parametry życiowe i rozpoznać objawy pogorszenia wydolności oddechowej; • zna zasady tlenoterapii, pulsoksymetrii, gazometrii, profilaktyki zakażeń, aseptyki i bezpieczeństwa wykonywania procedur;

• posiada podstawową wiedzę dotyczącą sztucznej drogi oddechowej, odsysania wydzieliny oraz profilaktyki powikłań unieruchomienia i zakażeń układu oddechowego; • posiada umiejętności komunikacji terapeutycznej, edukacji zdrowotnej i współpracy z pacjentem, rodziną/opiekunem oraz zespołem interprofesjonalnym.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy dotyczącej wskazań, zasad prowadzenia, monitorowania i możliwych powikłań tlenoterapii, w tym tlenoterapii wysokoprzepływowej i długoterminowej tlenoterapii domowej.
C2	Przygotowanie do bezpiecznego przygotowania sprzętu, obsługi respiratora oraz sprawowania kompleksowej opieki pielęgniarskiej nad dorosłym pacjentem wentylowanym mechanicznie inwazyjnie i nieinwazyjnie w warunkach stacjonarnych i domowych.
C3	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i powikłań tlenoterapii oraz wentylacji mechanicznej, reagowania na alarmy respiratora i zmiany stanu pacjenta oraz podejmowania działań zgodnych z zakresem kompetencji pielęgniarki.
C4	Przygotowanie do prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta i jego rodziny/opiekuna w zakresie tlenoterapii i wentylacji domowej, z uwzględnieniem samoopieki, bezpieczeństwa, komunikacji, odpowiedzialności zawodowej i problemów etycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W49.	wskazania oraz powikłania stosowania tlenoterapii;	
B.W50.	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii i monitorowania stanu pacjenta ze względu na toksyczność tlenu;	
B.W51.	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania w podmiocie leczniczym lub środowisku domowym;	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U68.	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej;	
B.U69.	zapewniać pacjentowi wentylowanemu mechanicznie w sposób inwazyjny i nieinwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską w warunkach stacjonarnej opieki zdrowotnej i w warunkach domowych;	
B.U70.	obsługiwać respirator w trybie wentylacji inwazyjnej i nieinwazyjnej;	
B.U71.	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej;	
B.U72.	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie postępowania zapobiegającego wystąpieniu powikłań związanych z prowadzeniem wentylacji mechanicznej oraz opieki nad pacjentem w warunkach domowych;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	
KS3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	
KS4.	rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań	
KS5.	ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
B.W49. B.W50. B.W51.	Zaliczenie pisemne/testowe: pytania jednokrotnego wyboru oraz zadania problemowe oparte na sytuacjach klinicznych, sprawdzające znajomość wskazań, zasad, monitorowania, bezpieczeństwa i powikłań tlenoterapii oraz wentylacji mechanicznej.	W
B.U68. B.U69. B.U70. B.U71. B.U72.	Analiza przypadku klinicznego, opracowanie kompleksowego planu opieki nad pacjentem wentylowanym inwazyjnie lub nieinwazyjnie oraz przygotowanie programu edukacji terapeutycznej dla pacjenta i opiekuna.	Ć, ĆWS
KS1.–KS5.	Obserwacja bezpośrednia podczas ćwiczeń, scenariuszy symulacyjnych i debriefingu: bezpieczeństwo pacjenta, odpowiedzialność, współpraca, komunikacja, krytyczna ocena własnych działań, korzystanie z konsultacji eksperckiej oraz rozwiązywanie problemów etycznych.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Tlenoterapia ciągła i długoterminowa – wskazania, metody i bezpieczeństwo** • fizjologiczne podstawy i cele leczenia tlenem; • wskazania do tlenoterapii w ostrej i przewlekłej niewydolności oddechowej; • systemy nisko- i wysokoprzepływowe, HFOT/HFNC oraz tlenoterapia domowa; • monitorowanie skuteczności: obraz kliniczny, SpO_2, gazometria; • toksyczność tlenu, retencja CO_2, ryzyko pożarowe i inne powikłania; • bezpieczeństwo i rola pielęgniarki w monitorowaniu pacjenta. Efekty: B.W49, B.W50.
W2	**Wentylacja mechaniczna inwazyjna i nieinwazyjna – podstawy kliniczne** • wskazania i zasady stosowania wentylacji inwazyjnej oraz NIV; • podstawowe zasady wentylacji dodatnim ciśnieniem; • podstawowe tryby wentylacji i parametry respiratora; • dobór interfejsu do NIV i czynniki warunkujące tolerancję terapii; • monitorowanie skuteczności wentylacji i rozpoznawanie niepowodzenia NIV; • specyfika wentylacji w podmiocie leczniczym i środowisku domowym. Efekty: B.W51.
W3	**Powikłania wentylacji mechanicznej i kompleksowa opieka nad pacjentem**

	• VAP, urazy ciśnieniowe/objętościowe, uszkodzenia dróg oddechowych i zaburzenia hemodynamiczne; • pielęgnacja sztucznej drogi oddechowej, higiena jamy ustnej i profilaktyka zakażeń; • odsysanie wydzieliny, nawilżanie, pozycjonowanie i profilaktyka powikłań unieruchomienia; • komunikacja z pacjentem wentylowanym i ograniczanie lęku; • bezpieczeństwo wentylacji domowej, rola opiekuna i edukacja terapeutyczna; • problemy etyczne i odpowiedzialność zawodowa. Efekty: B.W51.
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Ocena pacjenta wymagającego tlenoterapii i planowanie bezpiecznej terapii** • analiza przypadków niewydolności oddechowej; • dobór systemu podaży tlenu do sytuacji klinicznej; • analiza SpO_2, gazometrii i objawów klinicznych; • identyfikacja ryzyka toksyczności tlenu i retencji CO_2; • plan monitorowania i dokumentowania terapii. Efekty: B.U69, KS2, KS5. Weryfikacja: case study i karta pracy.
Ć2	**Planowanie kompleksowej opieki nad dorosłym pacjentem wentylowanym mechanicznie** • identyfikacja problemów i potrzeb pacjenta wentylowanego inwazyjnie/NIV; • pielęgnacja dróg oddechowych i profilaktyka VAP; • pozycjonowanie, higiena, żywienie, mobilizacja i profilaktyka powikłań; • monitorowanie stanu pacjenta i rozpoznawanie objawów pogorszenia; • komunikacja z pacjentem z ograniczoną możliwością mówienia. Efekty: B.U69, KS1, KS3, KS5. Weryfikacja: plan opieki i analiza przypadku.
Ć3	**Wentylacja nieinwazyjna i wentylacja domowa – rozwiązywanie problemów klinicznych** • dobór interfejsu i zapobieganie uszkodzeniom skóry; • problemy tolerancji NIV, przecieki, suchość błon śluzowych i niepokój; • analiza alarmów i sytuacji wymagających pilnej interwencji; • organizacja bezpiecznej opieki w środowisku domowym; • plan postępowania w przypadku awarii sprzętu lub pogorszenia stanu. Efekty: B.U69, B.U71, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: zadanie problemowe/case study.
Ć4	**Edukacja terapeutyczna pacjenta i opiekuna – tlenoterapia i wentylacja w domu** • przygotowanie indywidualnego programu edukacji; • bezpieczna obsługa źródeł tlenu, koncentratora i urządzeń wspomagających wentylację; • higiena i konserwacja sprzętu oraz profilaktyka zakażeń; • samoobserwacja, objawy alarmowe i zasady kontaktu z zespołem terapeutycznym; • komunikacja, wsparcie opiekuna i problemy etyczne opieki długoterminowej. Efekty: B.U69, B.U71, KS1–KS5. Weryfikacja: program edukacji i symulacja rozmowy edukacyjnej.

Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	**Przygotowanie i obsługa wentylacji mechanicznej inwazyjnej – stanowisko symulacyjne** • przygotowanie respiratora, układu oddechowego, filtrów, nawilżania i akcesoriów; • kontrola kompletności, szczelności i bezpieczeństwa stanowiska; • identyfikacja podstawowych trybów i parametrów wentylacji oraz ich znaczenia; • obsługa respiratora w zakresie efektu B.U70; • rozpoznawanie i analiza alarmów oraz bezpieczne reagowanie; • opieka nad sztuczną drogą oddechową i monitorowanie pacjenta; • dokumentowanie i debriefing. Efekty: B.U68, B.U70, B.U69, KS1, KS2, KS5. Weryfikacja: checklista/OSCE i debriefing.
ĆWS2	**Wentylacja nieinwazyjna i tlenoterapia ciągła – kompleksowy scenariusz symulacyjny** • przygotowanie sprzętu do NIV i dobór interfejsu; • przygotowanie pacjenta, zastosowanie NIV i ocena tolerancji; • monitorowanie parametrów klinicznych i skuteczności terapii; • identyfikacja przecieków, alarmów i typowych powikłań oraz działania korygujące; • dobór i bezpieczne zastosowanie systemu tlenoterapii; • edukacja pacjenta/opiekuna dotycząca terapii domowej i sytuacji alarmowych; • współpraca zespołowa i debriefing. Efekty: B.U72, B.U71, B.U70, B.U69, KS1–KS5. Weryfikacja: scenariusz, checklista/OSCE i debriefing.

Metody dydaktyczne
wykład problemowy i konwersatoryjny z prezentacją multimedialną; analiza przypadków klinicznych (case study); dyskusja moderowana; praca problemowa i zespołowa; metoda projektu; ćwiczenia z planowania opieki i edukacji terapeutycznej; demonstracja i trening procedur; ćwiczenia przy stanowiskach symulacyjnych; symulacja medyczna; trening obsługi respiratora, systemów NIV i tlenoterapii; odgrywanie ról; debriefing.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	40		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	20		10	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		40	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1,5	

Literatura podstawowa	
1	Dyk D., Gutysz-Wojnicka A. (red.): Pielęgniarstwo anestezjologiczne i intensywnej opieki. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2025.
2	Owens W.: Intensywna terapia dla początkujących. Wyd. EDRA Urban&Partner, Wrocław 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualne wytyczne i rekomendacje dotyczące tlenoterapii, HFOT/HFNC, wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz profilaktyki powikłań; aktualne artykuły z zakresu intensywnej terapii, wentylacji domowej i edukacji terapeutycznej.
2	Owczuk R.: Anestezjologia i intensywna terapia. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Koordynowana opieka zdrowotna	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Coordinated health care***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**III**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	10		1			
Ćwiczenia (Ć)	15		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student posiada podstawową wiedzę o strukturze systemu ochrony zdrowia w Polsce, organizacji świadczeń POZ, AOS, leczenia szpitalnego i opieki środowiskowej; zna podstawy zdrowia publicznego, promocji zdrowia, edukacji terapeutycznej, opieki nad osobami z chorobami przewlekłymi, praw pacjenta i dokumentacji medycznej. Potrafi rozpoznawać potrzeby zdrowotne, planować opiekę pielęgniarską, komunikować się z pacjentem i współpracować w zespole. Wskazana jest podstawowa umiejętność analizy danych, korzystania z aktualnych aktów prawnych i wytycznych.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do rozumienia zasad funkcjonowania koordynowanej opieki zdrowotnej oraz do planowania, wdrażania i koordynowania świadczeń zdrowotnych na różnych poziomach systemu ochrony zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki w zespołach interprofesjonalnych, programach promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i opieki nad pacjentami z chorobami przewlekłymi.

Cele przedmiotu	
C2	Cele szczegółowe: • poznanie modeli koordynowanej opieki zdrowotnej w Polsce i wybranych państwach, • zrozumienie roli i zadań koordynatora świadczeń zdrowotnych, • zapoznanie się z zasadami funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych, • przygotowanie do planowania i koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych z uwzględnieniem jakości i efektywności, • rozwijanie kompetencji w zakresie promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki, • kształtowanie postaw odpowiedzialności zawodowej i współpracy w zespole.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
B.W14.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach;	
B.W15.	zadania koordynatora świadczeń zdrowotnych w wybranych rodzajach świadczeń;	
B.W16.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz organizacji procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia, z uwzględnieniem aktualnych zmian systemowych;	
B.W17.	zasady funkcjonowania zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej w oparciu o wybrane obszary świadczeń specjalistycznych, w tym zespołu psychiatrycznej opieki środowiskowej;	
B.W57.	zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń o czasowej niezdolności do pracy	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
B.U16.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej;	
B.U17.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów, ich rodzin lub opiekunów;	
B.U18.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej;	
B.U19.	prowadzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, społecznych i cywilizacyjnych;	
B.U20.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;	
B.U21.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów z chorobami przewlekłymi;	
B.U22.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym;	
B.U23.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
KS2.	Formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
B.W14., B.W15., B.W16., B.W17. B.W57.	Test pisemny: modele, koordynator, organizacja i zespoły interprofesjonalne. Pytania problemowe/test: zakres kompetencji i zasady orzekania o czasowej niezdolności do pracy. Zaliczenie: min. 60% poprawnych odpowiedzi.	W
B.U16., B.U17., B.U18., B.U19., B.U20., B.U21., B.U22., B.U23.	Karta pracy: diagnoza potrzeb, adaptacja programu profilaktycznego i edukacji; oceniane trafność diagnozy, adekwatność i bezpieczeństwo interwencji (min. 60%). Projekt zespołowy planu opieki koordynowanej i ścieżki pacjenta, analiza przypadku, mierniki jakości; rubryka punktowa (min. 60%)	Ć
K.S1.-K.S2.	Obserwacja w dyskusji i pracy zespołowej: autorefleksja, poszanowanie opinii; arkusz 0–2 pkt na wskaźnik.	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – wykłady – tematyka	
W1	**Modele koordynowanej opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie** • Pojęcie i założenia koordynowanej opieki zdrowotnej. • Modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej (m.in. POZ Plus, KOS-zawał, opieka onkologiczna). • Wybrane modele opieki koordynowanej w innych państwach (UE, USA). • Rola systemu ochrony zdrowia w zapewnieniu ciągłości i jakości opieki. ***Efekty uczenia się:*** *B.W14*
W2	**Rola koordynatora świadczeń zdrowotnych i zespołów interprofesjonalnych** • Zadania i kompetencje koordynatora świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach opieki. • Funkcjonowanie zespołów interprofesjonalnych w opiece zdrowotnej. • Współpraca w zespole terapeutycznym – odpowiedzialność, komunikacja, przepływ informacji. • Zespół psychiatrycznej opieki środowiskowej jako przykład opieki koordynowanej. ***Efekty uczenia się:*** *B.W15, B.W17*
W3	**Koordynowanie programów zdrowotnych i aspekty formalno-prawne opieki zdrowotnej** **Treści kształcenia:** • Zasady koordynowania programów zdrowotnych i organizacji świadczeń zdrowotnych. • Aktualne zmiany systemowe w ochronie zdrowia. • Orzekanie o czasowej niezdolności do pracy – podstawy prawne i organizacyjne. • Rola pielęgniarki w systemie koordynowanej opieki zdrowotnej.

	Efekty uczenia się: *B.W16, B.W57*
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Diagnoza potrzeb zdrowotnych i planowanie opieki koordynowanej** • analiza studium przypadku pacjenta z chorobą przewlekłą, • identyfikacja potrzeb zdrowotnych na poziomie pacjenta i środowiska, • opracowanie diagnozy potrzeb zdrowotnych i planu organizacji opieki, **Efekty uczenia się:** B.U22, KS1, KS2
Ć2	**Programy promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej i profilaktyki** • dobór programów promocji zdrowia do rozpoznanych potrzeb populacyjnych, • planowanie i wdrażanie programów edukacji zdrowotnej, • zastosowanie wybranych metod edukacji zdrowotnej, • działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób. **Efekty uczenia się:** B.U16, B.U17, B.U18, B.U19, B.U20, KS1, KS2
Ć3	**Koordynowanie świadczeń zdrowotnych i współpraca międzyinstytucjonalna** • planowanie i koordynowanie procesu udzielania świadczeń zdrowotnych, • analiza jakości i efektywności opieki koordynowanej, • symulacja współpracy między instytucjami ochrony zdrowia, • dyskusja nad rolą pielęgniarki w systemie opieki koordynowanej. **Efekty uczenia się:** B.U21, B.U23, KS1, KS2

Metody dydaktyczne
wykład konwersatoryjny, dyskusja moderowana, analiza przypadków (case study), praca w grupach, symulacja ról zawodowych, burza mózgów, opracowanie planów opieki i programów zdrowotnych, konsultacje dydaktyczne

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		15	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25		15	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	3			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Bogdan M., Owczarczyk A., Żuk P., Prusaczyk A., Karczmarz S.,: Koordynowana opieka zdrowotna w praktyce. Od POZ – do POZ +. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2023.
2	Koenner M.: Opieka koordynowana - nowe reguły działania POZ. AsteriaMed, Gdańsk 2023.
Literatura uzupełniająca	
1	https://koordynowana.nfz.gov.pl/ • Aktualne akty prawne dotyczące systemu ochrony zdrowia w Polsce. • Publikacje i raporty Narodowego Funduszu Zdrowia. • Artykuły naukowe z zakresu zdrowia publicznego i opieki koordynowanej.
2	Pietrzak M., Ostrzycka B., Sienkiewicz Z.: Porada pielęgniarki w podstawowej opiece zdrowotnej. Podstawy teoretyczne i katalog check-list. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

SEMESTR 4

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Wielokulturowość w praktyce zawodowej pielęgniarki	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Multiculturalism in the professional practice of a nurse***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	15		1		1	
Ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	10		1		1	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia w warunkach symulowanych (ĆWS)	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza i umiejętności uzyskane na studiach pierwszego stopnia z zakresu pielęgniarstwa, komunikacji interpersonalnej, psychologii, socjologii, etyki zawodowej i praw pacjenta. Umiejętność prowadzenia wywiadu pielęgniarskiego, identyfikacji potrzeb pacjenta, planowania opieki i komunikowania się z osobą w sytuacji trudnej. Podstawowa znajomość zasad poszanowania godności, autonomii, poufności oraz niedyskryminacji; gotowość do krytycznej refleksji nad własnymi przekonaniami i stereotypami. Umiejętność korzystania z literatury naukowej, aktów prawnych i wiarygodnych materiałów edukacyjnych.

Cele przedmiotu	
C1	Pogłębienie wiedzy o teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger oraz kulturowych i religijnych uwarunkowaniach zdrowia, choroby, leczenia i opieki.

Cele przedmiotu	
C2	Rozwijanie umiejętności komunikacji międzykulturowej i rozpoznawania indywidualnych potrzeb pacjenta bez stereotypizacji, z uwzględnieniem jego autonomii i praw.
C3	Przygotowanie do planowania i realizowania opieki kulturowo adekwatnej oraz rozwiązywania dylematów etycznych w praktyce pielęgniarskiej.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
A.W24.	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	
A.W25.	kulturowe uwarunkowania organizacji leczenia i zapewnienia opieki,z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia;	
A.W26.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
A.U15.	wykorzystywać w pracy zróżnicowane metody i techniki komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych;	
A.U16.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger;	
A.U17.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania stylu życia mające wpływ na zdrowie i chorobę;	
A.U18.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe w odniesieniu do potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej;	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS3.	okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarnością zawodową	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
A.W24–A.W26	Analiza pisemna przypadku i pytania problemowe dotyczące teorii Leininger, kulturowych uwarunkowań opieki oraz komunikacji; oceniane według klucza uwzględniającego trafność argumentacji i poprawność merytoryczną.	Ć
A.U15–A.U18	Ć: projekt planu opieki kulturowo adekwatnej, analiza przypadku i plan komunikacji. ĆWS: obserwacja zachowania studenta w scenariuszu z pacjentem standaryzowanym, ocena według checklisty (komunikacja, rozpoznanie potrzeb, uzgodnienie planu opieki, poszanowanie autonomii); debriefing.	Ć, ĆWS
K.S1, K.S3	Obserwacja postawy podczas pracy zespołowej i symulacji, ocena refleksji własnej i uzasadnienia decyzji; kryteria: szacunek, brak dyskryminacji, odpowiedzialność zawodowa, współpraca i krytyczna samoocena.	Ć, ĆWS

Treści programowe przedmiotu

Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	Teoria Madeleine Leininger w praktyce klinicznej: opieka kulturowo kongruentna, model Sunrise, zachowanie/wspieranie, negocjowanie/dostosowanie i restrukturyzacja wzorców opieki; zastosowanie do analizy indywidualnego przypadku; rozróżnienie potrzeb deklarowanych przez pacjenta od stereotypów. Efekty: A.W24, A.U16, K.S1. Weryfikacja: pisemna analiza przypadku z uzasadnieniem interwencji.
Ć2	Kulturowe uwarunkowania zdrowia, choroby i leczenia: zachowania zdrowotne, żywienie, praktyki religijne, podejście do bólu, intymności, badań, zabiegów, śmierci i opieki u kresu życia; uwzględnianie potrzeb pacjenta przy zachowaniu standardów bezpieczeństwa i praw pacjenta; rozwiązywanie konfliktów wartości. Efekty: A.W25, A.W26, A.U17, A.U18, K.S1. Weryfikacja: projekt indywidualnego planu opieki.
Ć3	Komunikacja międzykulturowa i odpowiedzialność zawodowa: bariery językowe, komunikacja werbalna i niewerbalna, praca z tłumaczem, sprawdzanie zrozumienia metodą teach-back, świadoma zgoda, udział rodziny za zgodą pacjenta; rozpoznawanie uprzedzeń i mikroagresji; dylematy etyczne, poszanowanie autonomii i prestiż zawodu. Efekty: A.W26, A.U15, A.U18, K.S1, K.S3. Weryfikacja: analiza problemowa, scenariusz rozmowy i refleksja pisemna.
Forma zajęć – ćwiczenia w warunkach symulowanych – tematyka	
ĆWS1	Komunikacja i ocena potrzeb pacjenta o odmiennym tle kulturowym: przyjęcie do oddziału, wywiad i ocena potrzeb; współpraca z profesjonalnym tłumaczem w scenariuszu; ustalenie preferencji dotyczących prywatności, płci osoby udzielającej świadczenia, obecności bliskich i praktyk religijnych; potwierdzenie zrozumienia zaleceń; dokumentacja i debriefing. Efekty: A.U15, A.U17, A.U18, K.S1, K.S3. Weryfikacja: checklista umiejętności, obserwacja, debriefing.
ĆWS2	Opieka kulturowo adekwatna w sytuacji konfliktu wartości: pacjent odmawia proponowanej procedury lub zgłasza potrzeby religijne wpływające na plan opieki; analiza bezpieczeństwa, autonomii i zgody; zastosowanie teorii Leininger, negocjowanie realnych rozwiązań, współpraca zespołowa i komunikacja z rodziną za zgodą pacjenta; debriefing etyczny. Efekty: A.U15, A.U16, A.U17, A.U18, K.S1, K.S3. Weryfikacja: checklista/mini-OSCE, uzasadnienie planu opieki, refleksja.

Metody dydaktyczne
Studium przypadku, dyskusja moderowana, metoda problemowa (PBL), projekt planu opieki, ćwiczenia komunikacyjne, analiza dylematów etycznych, symulacja z pacjentem standaryzowanym, odgrywanie ról, praca z tłumaczem w scenariuszu, obserwacja według checklisty, debriefing i autorefleksja.

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	25		25	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	25		25	
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	50		50	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa*	
1	Krajewska-Kułak E., Wrońska I., Kędziora-Kornatowska K. (red.), Problemy wielokulturowości w medycynie, PZWL, Warszawa 2010.
2	Krajewska-Kułak E. (red.), Pacjent odmienny kulturowo, Silva Rerum, Poznań 2015.
Literatura uzupełniająca	
1	Ustawodawstwo zawodowe: Ustawa z 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej – aktualny tekst jednolity; Ustawa z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta – aktualny tekst jednolity.
2	Majda A., Zalewska-Puchała J., Ogórek-Tęcza B., Pielęgniarstwo transkulturowe, PZWL, Warszawa 2010.

*Literatura wskazana do nauki jest ponadczasowa i stanowi podstawowe źródło wiedzy w zakresie pielęgniarstwa transkulturowego i opieki wielokulturowej. Obecnie nie istnieją nowsze publikacje skierowane do studentów pielęgniarstwa, które kompleksowo obejmowałyby zarówno teoretyczne, jak i praktyczne aspekty pracy z pacjentem o odmiennym tle kulturowym.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Endoskopia	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Endoscopy***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**
	obieralny	

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1,5			

Forma zaliczenia przedmiotu	wykłady	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne

- Podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka, szczególnie układu pokarmowego, oddechowego i moczowo-płciowego.
- Znajomość zasad aseptyki, dezynfekcji i sterylizacji oraz podstawowych procedur pielęgniarskich.
- Umiejętność posługiwania się dokumentacją medyczną oraz monitorowania stanu pacjenta w warunkach diagnostycznych.
- Świadomość znaczenia bezpieczeństwa pacjenta oraz odpowiedzialności zawodowej w procedurach inwazyjnych.

Cele przedmiotu

C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do samodzielnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w diagnostyce i terapii endoskopowej, obejmującej poznanie organizacji pracowni endoskopowej, zasad wykonywania procedur, prowadzenia dokumentacji oraz edukacji pacjenta i jego rodziny w kontekście bezpieczeństwa i jakości świadczeń medycznych.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
E.W11.	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych;	
E.W12.	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii;	
E.W13.	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
E.W11., E.W12., E.W13.	Test pisemny	W

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć– wykłady – tematyka	
W1	**Organizacja i funkcjonowanie pracowni endoskopowej:** • Struktura i wyposażenie pracowni • Procedury bezpieczeństwa i aseptyki Efekty uczenia się: E.W11
W2	**Możliwości diagnostyczne i terapeutyczne endoskopii w różnych specjalnościach** • Przewód pokarmowy, drogi oddechowe, urologia, ginekologia, laryngologia, anestezjologia, ortopedia • Zastosowania terapeutyczne procedur endoskopowych Efekty uczenia się: E.W12
W3	**Dokumentacja medyczna w pracowni endoskopowej** • Zasady prowadzenia dokumentacji pacjenta i procedur • Wymogi prawne i bezpieczeństwo informacji medycznej Efekty uczenia się: E.W13

Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, analiza przypadków

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	45			
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	1,5			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:				

Literatura podstawowa	
1	Olszanecki R., Kenig J., Sobocki J., Mitura K., Spychalski M., Szura M., Cabaj H., Kozieł S., Solecki R., Winiarski M., Budzyński A., Milanowski W. Endoskopia przewodu pokarmowego. Podręczne kompendium. Lublin: Wydawnictwo Makmed, 2019.
2	Ścisło L. (red.), Pielęgniarstwo chirurgiczne, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020.
Literatura uzupełniająca	
1	Aktualne wytyczne Ogólnopolskiej Sekcji Pielęgniarek i Asystentów Endoskopowych pod patronatem Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego **https://ospiae.pl/**
2	Kurek K. (red. wyd. pol.): Atlas zaawansowanej endoskopii. Wydawnictwo Czelej. Lublin 2026.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:		**Kod przedmiotu:**	
Fakultet interdyscyplinarny: **Bezpieczeństwo i jakość żywności**		**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
		PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Interdisciplinary faculty: food safety and quality**		

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	**X**	**rok studiów**	**II**
	obieralny		**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Wykłady (W)	15		1			
Ćwiczenia (Ć)	30		1			

Forma zaliczenia przedmiotu	**wykłady**	**zaliczenie na ocenę**
	ćwiczenia	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza na temat procesów technologicznych w produkcji i przetwarzaniu żywności, takich jak metody konserwacji, obróbki mechanicznej i termicznej, oraz właściwości surowców.

Cele przedmiotu	
C1	Poznanie zasad zapewnienia bezpieczeństwa żywności: Zrozumienie podstawowych zasad i metod zapewnienia bezpieczeństwa żywności na każdym etapie jej produkcji, przetwarzania i dystrybucji.
C2	Identyfikacja i ocena ryzyk: Umiejętność identyfikowania i oceny ryzyk związanych z bezpieczeństwem żywności, takich jak kontaminacje mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne.
C3	Metody kontroli jakości: Nabycie wiedzy na temat metod i technik kontroli jakości żywności, w tym metod analizy ryzyka oraz procedur zapewniających wysoką jakość produktów spożywczych.

Cele przedmiotu	
C4	Zasady funkcjonowania systemów zarządzania: Zrozumienie zasad funkcjonowania systemów zarządzania jakością i bezpieczeństwem żywności.
C5	Rozwój umiejętności w zakresie przeprowadzania audytów jakości, analizy ryzyka oraz wdrażania procedur mających na celu zapewnienie zgodności produktów spożywczych z wymaganiami zdrowotnymi i jakościowymi.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
E.W9.	zagadnienia z zakresu regulacji prawa żywieniowego i problemy związane z bezpieczeństwem żywnościowym.	
E.W10.	standardy dotyczące systemów jakości i bezpieczeństwem żywności, w tym proces wdrażania systemu zarządzania jakością produkcji żywności	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
E.U7.	określać cechy jakościowe poszczególnych surowców i produktów oraz składowe księgi jakości, posługiwać się normami i standardami jakościowymi w procesach planowania, organizowania, motywowania i kontroli jakości produktów, w celu przygotowania harmonogramu wdrażania systemu zarządzania jakością.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
E.W9. E.W10.	Zaliczenie testowe	W
E.U7.	Analiza dokumentacji, raport z audytu, plan HACCP, opracowanie działań korygujących, raport z wdrożenia procedur, opracowanie dokumentacji i ocena skuteczności działań	Ć
K.S1.-K.S2	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć– wykłady – tematyka	
W1	**Klasyfikacja zanieczyszczeń żywności i ich znaczenie dla bezpieczeństwa konsumenta** *Efekty: E.W9* • Zanieczyszczenia mikrobiologiczne, chemiczne i fizyczne • Źródła i drogi wnikania zanieczyszczeń do żywności
W2	**Metody przechowywania żywności oraz nowoczesne technologie zapewniające bezpieczeństwo** *Efekty uczenia się: E.W10* • Techniki przechowywania i konserwacji dla różnych grup żywności

	• Innowacyjne technologie i systemy monitorowania jakości i bezpieczeństwa
W3	**Regulacje prawne i systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności** *Efekty: E.W9, E.W10* • Prawo żywieniowe i normy krajowe oraz międzynarodowe • Standardy jakościowe: HACCP, IFS, BRC • Proces wdrażania systemów zarządzania jakością w przedsiębiorstwach spożywczych
W4	**Praktyczne aspekty bezpieczeństwa żywności** *Efekty uczenia się: E.W9, E.W10* • Drogi przedostawania się anabolików i innych substancji do organizmu • Skutki zdrowotne zanieczyszczeń dla konsumentów • Rola dokumentacji i procedur kontrolnych w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Analiza dokumentacji systemów jakości i bezpieczeństwa (HACCP, IFS, BRC)** *Efekty uczenia się: E.U7* Forma: analiza dokumentów, praca w grupach Zaliczenie: karta pracy
Ć2	**Przeprowadzanie audytu wewnętrznego systemu jakości** *Efekty uczenia się:* E.U7, KS1 Forma: symulacja audytu, praca zespołowa Zaliczenie: raport z audytu
Ć3	**Opracowanie planu HACCP dla nowego produktu** *Efekty uczenia się:* E.U7, KS2 Forma: projektowanie w grupach Zaliczenie: plan HACCP
Ć4	**Ć4. Analiza przypadków naruszenia standardów jakości i działań korygujących** *Efekty uczenia się:* E.U7, KS1 Forma: studium przypadków, dyskusja Zaliczenie: opracowanie działań korygujących
Ć5	**Wdrażanie procedur kontrolnych w procesie produkcji** *Efekty uczenia się:* E.U7 Forma: ćwiczenia praktyczne i symulacje Zaliczenie: raport z wdrożenia procedur

Ć6	**Tworzenie i zarządzanie dokumentacją systemu jakości, analiza ryzyka i ocena skuteczności działań** *Efekty uczenia się:* E.U7, KS1, KS2 Forma: warsztat praktyczny Zaliczenie: opracowanie pełnej dokumentacji oraz ocena skuteczności działań prewencyjnych i korygujących

Metody dydaktyczne
wykład konwencjonalny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, analiza przypadków (case study), ćwiczenia praktyczne, warsztat, symulacja, praca w grupach, projektowanie procedur jakości, analiza dokumentacji systemów zarządzania jakością

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	45		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	15			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			1	

Literatura podstawowa	
1	Kot K.: Zarządzanie bezpieczeństwem żywności. Praktyczne przewodnik wdrażania systemu HACCP. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2026.
2	Szymecka-Wesołowska A. (red.): Bezpieczeństwo żywności i żywienia. Komentarz. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2026.
Literatura uzupełniająca	
1	Praca zbiorowa: Bezpieczeństwo żywności. Współczesne problemy analityczne. Elamed, Warszawa 2021.
2	ISO 22000:2018 - Systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności. International Organization for Standardization 2018.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Pielęgniarstwo w ochronie zdrowia pracujących	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Occupational healthcare nursing**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patologii, psychologii, promocji zdrowia, badania fizykalnego (z zakresu studiów licencjackich)

Cele przedmiotu	
C1	Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki pielęgniarskiej, pełnienia ról i funkcji zawodowych w ochronie zdrowia pracujących.
C2	Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie oceny wpływu na zdrowie czynników szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych występujących w środowisku pracy oraz profilaktyki zapobiegania narażeniom zawodowym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
F.W5.	zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w środowisku pracy.	
F.W6.	zasady profilaktyki zagrożeń występujących w środowisku pracy.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U6.	zaplanować opiekę nad pacjentem w środowisku pracy	
F.U7.	opracować program edukacji pacjenta w kierunku zagrożeń występujących w środowisku pracy	
F.U8.	postępować z pacjentem w ramach sprawowania opieki pielęgniarskiej w zakresie ochrony zdrowia pracujących.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W5., F.W6.	Zaliczenie testowe	Ć
F.U6., F.U7., F.U8.	Pisemna analiza wybranego problemu	Ć
K.S1., K.S2.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Zagrożenia biologiczne w środowisku pracy** • Najczęstsze przyczyny i choroby zawodowe (WZW typu A, B, C, HIV, Borelioza, KZM, COVID-19, grypa). • Diagnostyka, profilaktyka, szczepienia osób dorosłych. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7, F.U8
Ć2	**Substancje chemiczne i zagrożenia skórne** • Chemikalia w środowisku pracy jako przyczyna zatruć i chorób skóry. • Objawy, diagnostyka, profilaktyka zawodowa. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć3	**Zagrożenia dla układu oddechowego** • Najczęstsze przyczyny chorób zawodowych płuc i dróg oddechowych. • Diagnostyka i profilaktyka chorób zawodowych układu oddechowego. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć4	**Promieniowanie jonizujące i pole elektromagnetyczne** • Oddziaływanie na zdrowie człowieka, przyczyny, objawy. • Diagnostyka i profilaktyka w miejscu pracy. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7

Ć5	**Hałas w środowisku pracy** • Przyczyny zawodowego uszkodzenia słuchu, objawy i diagnostyka. • Profilaktyka i ochrona słuchu w miejscu pracy. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć6	**Drgania mechaniczne i zespół wibracyjny** • Przyczyny, objawy, diagnostyka, profilaktyka chorób zawodowych. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć7	**Czynniki rakotwórcze i mutagenne** • Najczęściej występujące czynniki chemiczne i fizyczne. • Diagnostyka i profilaktyka chorób nowotworowych w pracy. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć8	**Zagrożenia dla narządu wzroku** • Przyczyny zawodowe, choroby oczu, diagnostyka i profilaktyka. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć9	**Czynniki psychospołeczne w środowisku pracy** • Stres, agresja, pracoholizm, zespół wypalenia zawodowego. • Profilaktyka i metody wsparcia pracowników. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7, K.S1, K.S2
Ć10	**Praca zmianowa i zaburzenia rytmu biologicznego** • Oddziaływanie na funkcjonowanie biologiczne, psychiczne, społeczne. • Strategie adaptacji i profilaktyki w pracy zmianowej. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7, K.S1, K.S2
Ć11	**Zagrożenia dla narządu głosu** • Nadmierny wysiłek głosowy, objawy, choroby, diagnostyka. • Profilaktyka i techniki ochrony głosu. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7
Ć12	**Opieka pielęgniarska w środowisku pracy nad grupami szczególnymi** • Niepełnosprawni, młodociani, kobiety, w tym kobiety w ciąży. • Planowanie opieki i edukacji zdrowotnej w środowisku pracy. **Efekty uczenia się:** F.W5, F.W6, F.U6, F.U7, F.U8, K.S1, K.S2

Metody dydaktyczne
analiza przypadku, studium przypadku, ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu, symulacje sytuacji zawodowych, prezentacje studenckie, analiza materiałów źródłowych, burza mózgów

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Praca zbiorowa: Medycyna pracy w praktyce Wybrane zagadnienia profilaktyki, orzecznictwa i najważniejsze rozwiązania prawne. Wiedza i Praktyka, Warszawa 2024.
2	Paszkowska, M. Medycyna pracy w systemie ochrony zdrowia w Polsce. Wydawnictwo Difin, Warszawa 2021.
Literatura uzupełniająca	
1	Gujskin M., Rostkowski T.: Zarządzanie zdrowiem w miejscu pracy. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.
2	Aktualne wytyczne https://ptmp.org.pl/

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka pielęgniarska nad pacjentem okulistycznym	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Nursing care in ophthalmic patients***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Student rozpoczynający realizację przedmiotu powinien posiadać wiedzę i umiejętności uzyskane na studiach I stopnia na kierunku pielęgniarstwo, w szczególności w zakresie: • anatomii i fizjologii człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem budowy i funkcjonowania narządu wzroku, • patofizjologii chorób przewlekłych i ostrych, w tym podstawowych procesów zapalnych, degeneracyjnych i urazowych, • podstaw farmakologii, w tym zasad bezpiecznego podawania leków oraz działań niepożądanych, zwłaszcza leków stosowanych miejscowo, • podstaw pielęgniarstwa internistycznego i zabiegowego, • zasad komunikacji terapeutycznej z pacjentem i jego rodziną, • podstaw profilaktyki zdrowotnej i promocji zdrowia, • zasad etyki zawodowej oraz odpowiedzialności zawodowej pielęgniarki.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do profesjonalnego, bezpiecznego i kompleksowego sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z chorobami narządu

Cele przedmiotu	
	wzroku w różnych stadiach diagnostyki, leczenia zachowawczego, zabiegowego i operacyjnego. W szczególności przedmiot ma na celu: • pogłębienie wiedzy w zakresie etiologii, objawów, diagnostyki i leczenia najczęstszych schorzeń okulistycznych, • zapoznanie z procedurami pielęgniarskimi stosowanymi w opiece nad pacjentem okulistycznym, z uwzględnieniem farmakoterapii i opieki okołooperacyjnej, • rozwijanie umiejętności rozpoznawania wczesnych i alarmowych objawów chorób narządu wzroku, • kształtowanie umiejętności przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych oraz zabiegów i operacji okulistycznych, • przygotowanie do prowadzenia edukacji zdrowotnej pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki chorób oczu, higieny narządu wzroku, prawidłowego stosowania leków i zapobiegania powikłaniom, • rozwijanie kompetencji w zakresie współpracy z zespołem terapeutycznym oraz odpowiedzialnego podejmowania działań pielęgniarskich, • kształtowanie postawy krytycznej oceny własnych działań zawodowych, z poszanowaniem różnic kulturowych, światopoglądowych i indywidualnych potrzeb pacjenta.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
F.W7.	etiologię, objawy, metody diagnostyki oraz leczenia najczęstszych chorób okulistycznych.	
F.W8.	procedury pielęgniarskie w opiece nad pacjentem okulistycznym (z uwzględnieniem farmakoterapii i zabiegów).	
F.W9.	zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów okulistycznych, w tym operacyjnych.	
F.W10.	zasady profilaktyki chorób oczu i promocji zdrowia w zakresie ochrony narządu wzroku.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U9.	rozpoznać podstawowe objawy schorzeń narządu wzroku (np. pogorszenie ostrości widzenia, światłowstręt, łzawienie, ból oka).	
F.U10.	przygotować pacjenta do badań okulistycznych (np. tonometrii, gonioskopii, badania dna oka) oraz do zabiegów chirurgicznych.	
F.U11.	edukować pacjenta i jego rodzinę w zakresie higieny narządu wzroku, stosowania leków, rehabilitacji i zapobiegania powikłaniom.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się

Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W7., F.W8., F.W9., F.W10.	zaliczenie testowe	Ć
F.U9., F.U10. F.U11.	karta pracy, zaliczenie praktyczne, opracowanie studium przypadku, praca zespołowa, aktywność na zajęciach, zadanie praktyczne	Ć
KS1., KS2.	obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Podstawowe schorzenia narządu wzroku – rozpoznawanie objawów i problemy pielęgnacyjne pacjenta okulistycznego** Zakres obejmuje etiologię i objawy najczęstszych chorób oczu (zaćma, jaskra, zapalenia spojówek, choroby siatkówki), identyfikację dolegliwości zgłaszanych przez pacjenta oraz określanie problemów pielęgnacyjnych. ***Efekty uczenia się:*** *F.W7, F.U9, KS1* **Forma pracy:** praca w grupach, analiza opisów przypadków **Forma zaliczenia:** karta pracy
Ć2	**Procedury pielęgniarskie i farmakoterapia w opiece okulistycznej** Omówienie i ćwiczenie procedur pielęgniarskich w okulistyce, zasad podawania leków miejscowych (krople, maści), aseptyki oraz bezpieczeństwa pacjenta. ***Efekty uczenia się:*** F.W8, F.U11, KS2 **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, pokaz z omówieniem, praca w parach **Forma zaliczenia:** wykonanie zadania praktycznego, karta kontrolna procedur
Ć3	**Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych w okulistyce** Przygotowanie pacjenta do tonometrii, badania dna oka, gonioskopii i innych badań okulistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem roli pielęgniarki w zapewnieniu bezpieczeństwa i komfortu pacjenta. ***Efekty uczenia się:*** F.W9, F.U10, KS1 **Forma pracy:** symulacja sytuacji klinicznych, praca zespołowa **Forma zaliczenia:** karta pracy – plan przygotowania pacjenta do badania
Ć4	**Opieka pielęgniarska nad pacjentem przed i po zabiegach oraz operacjach okulistycznych** Zakres obejmuje przygotowanie pacjenta do zabiegów operacyjnych (np. zaćmy), opiekę pooperacyjną, obserwację powikłań oraz dokumentowanie świadczeń pielęgniarskich. ***Efekty uczenia się:*** F.W9, F.U10, F.U11, KS2 **Forma pracy:** studium przypadku (case study), dyskusja dydaktyczna **Forma zaliczenia:** opracowanie opisu opieki pielęgniarskiej – case study
Ć5	**Edukacja pacjenta i jego rodziny w chorobach okulistycznych** Planowanie i prowadzenie edukacji w zakresie higieny narządu wzroku, prawidłowego stosowania leków, rehabilitacji oraz zapobiegania powikłaniom chorób oczu. ***Efekty uczenia się:*** F.W10, F.U11, KS1, KS2 **Forma pracy:** praca w grupach, metoda projektu edukacyjnego **Forma zaliczenia:** przygotowanie programu edukacji pacjenta

Ć6	**Profilaktyka chorób oczu i promocja zdrowia narządu wzroku** Działania profilaktyczne w różnych grupach wiekowych i zawodowych, promocja zdrowia wzroku oraz rola pielęgniarki w zapobieganiu chorobom oczu i urazom narządu wzroku. ***Efekty uczenia się:*** F.W10, F.U11, KS1 **Forma pracy:** praca zespołowa, analiza problemów zdrowotnych, dyskusja dydaktyczna **Forma zaliczenia:** aktywny udział w zajęciach, karta pracy / mini-projekt profilaktyczny

Metody dydaktyczne
ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, studium przypadku (case study), symulacja sytuacji klinicznych, analiza przypadków, pokaz z omówieniem, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu, analiza dokumentacji medycznej

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Maciejewicz P. (red.) Okulistyka. Podręcznik dla studentów stomatologii i stażystów. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PZWL, 2023.
2	Springer (red.) Clinical Ophthalmology: A Guide to Diagnosis and Treatment. Cham: Springer Nature, 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Raj Kumar Agarwal & Sanjeev Kumar Mittal Textbook of Ophthalmology (2nd ed.). Thieme, 2025.
2	Richard C. Allen, Richard A Harper, red. wyd. pol. Dariusz Kęcik, red. wyd. pol. Ewa Mrukwa-KominekEdra Urban & Partner Okulistyka. Wydanie polskie, 2021.

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Pielęgniarstwo ratunkowe	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	**Emergency care nursing**	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**		**rok studiów**	**II**
	obieralny	**X**	**semestr studiów**	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne
Wiedza z zakresu chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego, chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego, ortopedii i pielęgniarstwa ortopedycznego, geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego, położnictwa, ginekologii i pielęgniarstwa położniczo-ginekologicznego, neurologii i pielęgniarstwa neurologicznego, anestezjologii i intensywnej terapii i pielęgniarstwa w zagrożeniu życia, podstaw ratownictwa medycznego (poziom studiów licencjackich).

Cele przedmiotu	
C1	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania potrzeb zdrowotnych pacjenta w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.
C2	Przygotowanie studentów do świadczenia profesjonalnej i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej pacjentom w bezpośrednim stanie zagrożenia zdrowia i życia.

Symbol efektu przedmiotowego	**Przedmiotowe efekty uczenia się**	**Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych**
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
F.W11.	zasady sprawowania opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w stanie zagrożenia zdrowia	
F.W12.	zna zasady diagnozowania stanu pacjenta w zagrożeniu życia	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U12.	postępować z pacjentem w ramach sprawowania profesjonalnej i specjalistycznej opieki pielęgniarskiej w stanie bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
K.S1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	
K.S2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W11., F.W12.	zaliczenie testowe	Ć
F.U12.	rozwiązanie zadań praktycznych	Ć
K.S1., K.S2.	obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć– ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Ocena stanu pacjenta w pielęgniarstwie ratunkowym** • Szybka ocena stanu ogólnego i parametrów życiowych • Wstępna identyfikacja zagrożeń dla życia i zdrowia • Zastosowanie ABCDE w ocenie pacjenta ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.W12, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, symulacja
Ć2	**Zaawansowane metody zabezpieczenia drożności dróg oddechowych** • BIAD, intubacja dotchawicza, konikopunkcja • Zasady bezpieczeństwa i aseptyki • Wskazania i przeciwwskazania do zabiegów ***Efekty uczenia się:*** F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** symulacje na fantomach, praktyka w grupach
Ć3	**Alternatywne drogi podawania leków w pielęgniarstwie ratunkowym** • Dostępy doszpikowe i inne metody w nagłych przypadkach • Zasady przygotowania leków i bezpieczeństwo podania ***Efekty uczenia się:*** F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, praca zespołowa

Ć4	**Postępowanie z pacjentem po urazie i w stanie zagrożenia życia – chirurgiczne** • Ocena urazów wielonarządowych • Stabilizacja pacjenta i przygotowanie do transportu • Procedury pielęgniarskie w urazach tkanek miękkich i kości ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** case study, symulacje urazowe
Ć5	**Postępowanie z pacjentem w stanie zagrożenia życia – internistyczne i kardiologiczne** • Nagłe stany kardiologiczne: zawał, arytmie, wstrząs • Stabilizacja parametrów życiowych i monitorowanie ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** symulacja, analiza przypadków klinicznych
Ć6	**Postępowanie z pacjentem w stanie zagrożenia życia – neurologiczne** • Udar mózgu, drgawki, urazy czaszkowo-mózgowe Postępowanie w nagłych stanach neurologicznych ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, analiza przypadków
Ć7	**Postępowanie z pacjentem pediatrycznym i noworodkiem w stanie zagrożenia życia** • Różnice w ocenie i resuscytacji dzieci i noworodków • Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** symulacje z fantomami, case study
Ć8	**Postępowanie z pacjentem w stanie zagrożenia życia – położniczo-ginekologiczne** • Nagłe stany u kobiet ciężarnych i w połogu • Resuscytacja i stabilizacja pacjentki ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, K.S1.K.S2. **Forma pracy:** ćwiczenia praktyczne, symulacje
Ć9	**Postępowanie z pacjentem geriatrycznym w stanie zagrożenia życia** • Specyfika oceny stanu starszych pacjentów • Polipragmazja, choroby współistniejące i ryzyko powikłań ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.U12, KS1 **Forma pracy:** case study, analiza przypadków
Ć10	**Zdarzenia masowe i katastrofy – medycyna pola walki i ratownictwo** • Organizacja opieki w sytuacjach masowych • Triaging pacjentów i współpraca z zespołami ratunkowymi • Procedury resuscytacyjne w warunkach polowych ***Efekty uczenia się:*** F.W11, F.W12, F.U12, KS2 **Forma pracy:** symulacje grupowe, ćwiczenia scenariuszowe

Metody dydaktyczne
wykład problemowy, ćwiczenia praktyczne na fantomach i symulatorach, studium przypadku, analiza sytuacji klinicznych, symulacje scenariuszowe, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna, demonstracja procedur, samodzielne wykonywanie procedur pod nadzorem instruktora

Obciążenie pracą studenta				
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Ilczak T., Białka S. (red.). Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne. T.1 i 2.PZWL. Warszawa 2023.
2	Gruba M. i wsp. (red.). Postępowanie w stanach nagłych u dzieci. Medycyna Praktyczna. Kraków 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Stępka A., Podlasin A, (red.). Zdarzenia masowe i konflikty zbrojne: organizacja i procedury postępowania, PZWL. Warszawa 2022.
2	Gucwa J. i wsp. (red.). Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne i wybrane stany nagłe. Medycyna Praktyczna. Kraków 2023

Karta (sylabus) przedmiotu

KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO

Specjalność: --
Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia praktyczny

Nazwa przedmiotu:	Kod przedmiotu:	
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne
Opieka pielęgniarska nad pacjentem laryngologicznym	PI-SM4>	
Przedmiot w języku angielskim:	***Nursing care for an otolaryngology patient***	

Typ przedmiotu	**obowiązkowy**	
	obieralny	**X**

rok studiów	**II**
semestr studiów	**IV**

Forma kształcenia	**studia stacjonarne**	**X**
	studia niestacjonarne	

Instytut	**Instytut Nauk Medycznych**
Katedra	--

Forma zajęć dydaktycznych (np. wykład, ćwiczenia, laboratoria itp.)	**Liczba godzin:**		**Liczba punktów ECTS:**		**w tym:** liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:	
	studia stacjonarne	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**	**studia stacjonarne**	**studia niestacjonarne**
Ćwiczenia (Ć)	30		2		2	

Forma zaliczenia przedmiotu	**ćwiczenia**	**zaliczenie na ocenę**

Wymagania wstępne

- **Wykształcenie i wiedza podstawowa:**
  - Znajomość anatomii i fizjologii układu oddechowego i narządu słuchu.
  - Podstawową wiedzę z zakresu farmakologii i procedur pielęgniarskich.
- **Umiejętności praktyczne:**
  - Prawidłowe wykonywanie podstawowych czynności pielęgniarskich (pomiar parametrów życiowych, opieka nad pacjentem chirurgicznym, aseptyka).
  - Umiejętność komunikacji z pacjentem i jego rodziną, w tym prowadzenia edukacji zdrowotnej.
- **Kompetencje społeczne:**
  - Świadomość znaczenia pracy w zespole interdyscyplinarnym.
  - Umiejętność oceny własnych działań i reagowania w sytuacjach trudnych.

Cele przedmiotu	
C1	Celem przedmiotu jest przygotowanie studenta do **samodzielnej i odpowiedzialnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem laryngologicznym**, w tym: 1. **Rozwijanie wiedzy:** o Zrozumienie etiologii, objawów, diagnostyki i metod leczenia najczęstszych chorób laryngologicznych. o Poznanie standardów postępowania pielęgniarskiego i zasad przygotowania pacjenta do badań i zabiegów. o Zapoznanie się z profilaktyką chorób laryngologicznych i zasadami promocji zdrowia narządu słuchu i dróg oddechowych. 2. **Rozwijanie umiejętności praktycznych:** o Rozpoznawanie objawów chorób laryngologicznych. o Przygotowywanie pacjenta do badań diagnostycznych i zabiegów chirurgicznych. o Prowadzenie edukacji pacjenta i rodziny w zakresie higieny, stosowania leków, opieki nad tracheostomią i rehabilitacji. 3. **Rozwijanie kompetencji społecznych:** o Kształtowanie umiejętności krytycznej oceny działań własnych i zespołu pielęgniarskiego. o Rozwijanie zdolności formułowania opinii w zakresie działalności zawodowej i współpracy w zespole interdyscyplinarnym.

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
W zakresie wiedzy – zna i rozumie:		
F.W13.	etiologię, objawy kliniczne, diagnostykę i metody leczenia najczęstszych chorób laryngologicznych (np. zapalenia ucha, choroby zatok, niedosłuch, nowotwory krtani).	
F.W14.	standardy postępowania pielęgniarskiego w opiece nad pacjentem z chorobami laryngologicznymi.	
F.W15.	zasady przygotowania pacjenta do badań i zabiegów laryngologicznych, w tym operacyjnych (np. adenotomia, tonsilektomia, tracheotomia).	
F.W16.	zasady profilaktyki chorób laryngologicznych oraz promocji zdrowia w zakresie narządu słuchu i górnych dróg oddechowych.	
W zakresie umiejętności – potrafi:		
F.U13.	rozpoznać podstawowe objawy schorzeń laryngologicznych (np. chrypka, ból gardła, niedosłuch, szumy uszne, duszność).	
F.U14.	przygotować pacjenta do badań diagnostycznych (np. audiometrii, fiberoskopii) oraz zabiegów chirurgicznych w obrębie laryngologii.	
F.U15.	prowadzić edukację pacjenta i jego rodziny dotyczącą higieny narządu słuchu i gardła, stosowania aparatu słuchowego, opieki nad tracheostomią i profilaktyki chorób laryngologicznych.	
W zakresie kompetencji społecznych – jest gotów do:		
KS1.	dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych	

Symbol efektu przedmiotowego	Przedmiotowe efekty uczenia się	Odwołanie do efektów uczenia się kierunkowych
KS2.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	

Weryfikacja założonych efektów uczenia się		
Symbol efektu przedmiotowego	Opis sposobu weryfikacji efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć, itd.)	Forma zajęć dydaktycznych (W, Ć, …)
F.W13., F.W14., F.W15., F.W16.	Zaliczenie testowe	Ć
F.U13., F.U14., F.U15.	pisemna analiza wybranego problemu pacjenta – case study, prezentacja multimedialna, realizacja zleconego zadania	Ć
KS1., KS2.	Obserwacja	Ć

Treści programowe przedmiotu	
Forma zajęć – ćwiczenia – tematyka	
Ć1	**Rozpoznawanie objawów chorób laryngologicznych** • Analiza symptomów u pacjentów z zapaleniem gardła, chrypką, niedosłuchem, szumami usznymi i dusznością. • Efekty: F.W7, F.U9, KS1 • Forma pracy: case study, praca w grupach
Ć2	**Przygotowanie pacjenta do badań diagnostycznych** • Przygotowanie pacjenta do badań audiometrycznych, tympanometrii, fiberoskopii. • *Efekty uczenia się:* F.W9, F.U10, KS1 • Forma pracy: praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych
Ć3	**Przygotowanie pacjenta do zabiegów chirurgicznych laryngologicznych** • Adenotomia, tonsilektomia, tracheotomia – przygotowanie pacjenta pod kątem znieczulenia i monitorowania. • *Efekty uczenia się*: F.W9, F.U10, KS1 • Forma pracy: role-playing w grupach, case study, praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych
Ć4	**Opieka po zabiegach laryngologicznych** • Monitorowanie stanu pacjenta, pielęgnacja ran, opieka nad tracheostomią. • *Efekty uczenia się:* F.W8, F.U10, KS1 • Forma pracy: praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych
Ć5	**Edukacja pacjenta i rodziny w zakresie higieny narządu słuchu i gardła** • Instruktaż stosowania aparatów słuchowych, profilaktyki zapaleń. • *Efekty uczenia się:* F.W10, F.U11, KS1, KS2 • Forma pracy: praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych
Ć6	**Postępowanie w nagłych przypadkach laryngologicznych** • Obrzęk krtani, krwotok z nosa, duszność spowodowana ciałem obcym. • *Efekty uczenia się:* F.W8, F.U10, KS1 • Forma pracy: role-playing w grupach, praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych

Ć7	**Farmakoterapia w chorobach laryngologicznych** • Podawanie leków miejscowych i ogólnych, monitorowanie efektów terapii. • *Efekty uczenia się:* F.W8, F.U10, KS1 • Forma pracy: warsztaty praktyczne, praca grupowa nad dokumentacją podania leków
Ć8	**Profilaktyka chorób laryngologicznych w populacji dorosłych i dzieci** • Programy szczepień, edukacja prewencyjna, zdrowy styl życia. • *Efekty uczenia się:* F.W10, F.U11, KS1, KS2 • Forma pracy: case study, dyskusja w grupach, opracowanie planu działań profilaktycznych
Ć9	**Opieka nad pacjentem z tracheostomią** • Techniki pielęgnacji, zapobieganie infekcjom, postępowanie w sytuacjach nagłych. • *Efekty uczenia się:* F.W8, F.U10, KS1 • Forma pracy: praca grupowa, opracowanie mini-prezentacji edukacyjnych
Ć10	**Dokumentacja i planowanie opieki pielęgniarskiej w laryngologii** • Sporządzanie planów opieki, notowanie interwencji, edukacja pacjenta. • *Efekty uczenia się:* F.W8, F.W10, F.U11, KS1, KS2 • Forma pracy: praca indywidualna i grupowa, case study, opracowywanie dokumentacji medycznej

Metody dydaktyczne
wykłady interaktywne, dyskusja grupowa, studium przypadku (case study), ćwiczenia praktyczne, praca w parach, praca w grupach, warsztaty praktyczne, prezentacje studentów, analiza dokumentacji medycznej

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności			
	stacjonarne	niestacjonarne	w tym praktyczne	
			stacjonarne	niestacjonarne
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	30		30	
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć e-learningowych – łączna liczba godzin w semestrze				
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie (np. konsultacji) – łączna liczba godzin w semestrze				
Praca własna studenta: przygotowanie się do ... (np. laboratorium, egzamin, kolokwium, samokształcenie) – łączna liczba godzin w semestrze	30			
Praca własna studenta, realizowana w formie e-learningu – łączna liczba godzin w semestrze				
Suma godzin:	60		30	
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2			
w tym: liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:			2	

Literatura podstawowa	
1	Olszewski J.: Otorynolaryngologia dla studentów kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.
2	Cervoni E., Leech K.: Otolaryngologia w praktyce lekarza POZ. Wydawnictwo MP, Kraków 2024.
Literatura uzupełniająca	
1	Zawadzka-Głos L.: Otorynolaryngologia dziecięca. Tom 1 i 2. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2023
2	Latkowski B.: Otorynolaryngologia Podręcznik dla studentów i specjalizujących się lekarzy. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2022.

5. Praktyki zawodowe

Nieodłącznym elementem kształcenia na studiach drugiego stopnia są praktyki, liczba godzin - 200, którym przypisane jest 10 punktów ECTS.

Organizowane one będą w formie ciągłej i śródrocznej, pod opieką nauczyciela akademickiego – opiekuna praktyk z Uczelni oraz osoby prowadzącej praktykę - pracownika danego przedsiębiorstwa, podmiotu leczniczego.

W ramach kształcenia praktycznego są realizowane efekty uczenia się zawarte w grupach szczegółowych efektów uczenia się. Kształcenie praktyczne będzie realizowane w specjalistycznych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego.

Podstawą oceny praktyk zawodowych będzie pozytywne zaliczenie przez studenta umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych. Przebieg kształcenia praktycznego będzie dokumentowany. Każdy student będzie miał w formie dziennika wykaz umiejętności, które ma opanować i doskonalić w toku zajęć.

Kształcenie praktyczne realizowane będzie w oparciu o sporządzone harmonogramy.

W toku kształtowania umiejętności praktycznych, wykorzystywane będą różne metody i techniki pracy nauczyciela ze studentem, np.:

- instruktaż wstępny, bieżący, końcowy,
- studium przypadku,
- pokaz z omówieniem,
- dyskusja,
- ćwiczenia.

Ewaluacja osiągnięć edukacyjnych studentów, przyjmować będzie najczęściej formę wnikliwej analizy prezentowanych przez studenta umiejętności, jego zaangażowania, prezentowanej postawy zawodowej i kończyć się będzie oceną.

Organizacja praktyk zawodowych odbywać się będzie na podstawie zawartych umów i porozumień oraz zgodnie z Regulaminem Studenckich Praktyk Zawodowych w PANS w Chełmie i szczegółowym programem poszczególnych elementów praktyki, a także dokumentacji niezbędnej do ich potwierdzenia i zaliczenia.

6. Opis kwalifikacji uzyskiwanych lub możliwych do uzyskania po ukończeniu studiów oraz możliwości zatrudnienia

Absolwent kierunku Pielęgniarstwo uzyskuje tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa. Będzie posiadał wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktyczne, pozwalające realizować najtrudniejsze zadania pielęgniarskie, jak również prowadzić działalność profilaktyczną, organizować i zarządzać jednostkami ochrony zdrowia, zajmować się promocją zdrowia, prowadzić i nadzorować działalność edukacyjną i leczniczą pracowników ochrony zdrowia w zakładach opieki zdrowotnej oraz innych jednostkach związanych z ochroną zdrowia.

Absolwent pielęgniarstwa może być zatrudniony w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej (szpitalach, zakładach podstawowej opieki zdrowotnej, placówkach nauczania i wychowania, ośrodkach służby medycyny pracy, zakładach pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz opiekuńczo-leczniczych, ośrodkach opieki paliatywno-hospicyjnej, jednostkach systemu ratownictwa medycznego, sanatoriach, administracji państwowej i samorządowej, szkolnictwie wyższym).

Absolwent pielęgniarstwa może również prowadzić samodzielną działalność gospodarczą w zakresie usług medyczno-pielęgniarskich, poradnictwa w zakresie profilaktyki i edukacji medycznej.

7. Wymogi związane z ukończeniem studiów

Studia drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i obejmuje:

1) przedstawienie przez studenta treści pracy dyplomowej,
2) odpowiedzi na wylosowane pytania egzaminacyjne obejmujące efekty uczenia się zawarte w standardzie kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo.

Prezentacja pracy dyplomowej może opierać się o wcześniej przygotowaną przez studenta prezentację multimedialną i trwa nie dłużej niż 5 minut.

Pytania egzaminacyjne z zakresu efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo obejmują:

1) pytanie z zakresu nauk społecznych i humanistycznych oraz badań naukowych i rozwoju praktyki zawodowej pielęgniarki;
2) pytanie z zakresu zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej.

Student zdał egzamin dyplomowy na studiach drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo, jeżeli w wyniku postępowania egzaminacyjnego z prezentacji pracy dyplomowej oraz z odpowiedzi na każde

pytanie (sprawdzające wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne zdobyte w całym okresie studiów drugiego stopnia) uzyskał co najmniej ocenę dostateczną.

20% ogólnej liczby(tj. ze 120 pkt ECTS) punktów ECTS obligatoryjnej do ukończenia studiów może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w przypadku studiów o profilu praktycznym (Dz. U. 2024 r., poz. 1514).